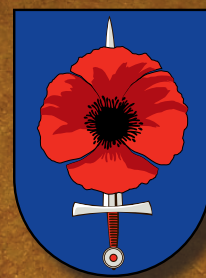

Ministerstvo
obraný

Ministerstvo obrany ČR
Odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Výroční zpráva 2025

Péče o válečné hroby
v České republice
a v zahraničí

Obsah

Úvodní slovo ministra obrany Jaromíra Zůny	3
Úvodní slovo	4
Přehled důležitých událostí	5
Setkání European War Heritage Working Group v Praze	5
Exhumace a převoz ostatků do České republiky	7
Pietní akt v Národním památníku na Vítkově	16
Velká Británie	17
Filipíny	18
13. ročník setkání pro forenzní archeologii (EMFA) v Soesterbergu	19
Organizační struktura odboru a agenda	21
Sociální sítě	22
Uveřejněná videa	23
Počty válečných hrobů	24
Webové nástroje	24
Výročí 2. světové války	26
Kampaň #80let	26
Kalendář pietních a vzpomínkových akcí	27
Počty evidovaných válečných hrobů v České republice se stavem k 31. prosinci 2025	28
Výkon státní správy Ministerstvem obrany	29
Péče o válečné hroby, které se nacházejí na území České republiky	30
Správní řízení související s péčí o válečné hroby	30
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zřízením nového válečného hrobu	30
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s přemístěním válečného hrobu	36
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s provedením jiné změny válečného hrobu	43
Vydané souhlasy Ministerstva obrany s přemístěním a provedením jiné změny válečného hrobu	47
Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zrušením válečného hrobu	52
Ostatní správní řízení	53
Kontrolní činnost	54
Péče o české válečné hroby v zahraničí	55
Situace v Černé Hoře	56
Situace v Bosně a Hercegovině	58
Situace v Itálii	60
Situace v Německu	63
Situace v Polsku	64
Situace na Slovensku	66
Situace na Ukrajině	69
Situace v Rumunsku	70
Jednání v Srbsku	72
Situace v Kazachstánu	75
Konference „Nové pohledy na rok 1945“	78
Konference Hřbitove, hřbitove, zahrado zelená... ..	79
Konference „Mezi vítězstvím a katastrofou“ – Wrocław	80
Ocenění za péči o válečné hroby	81
Dotace	83
Výhled do roku 2026	88
Přehled spolupracovníků	89
Poděkování	95

Úvodní slovo ministra obrany Jaromíra Zůny

Rok 2025 jasně potvrdil, že péče o válečné hroby a pietní místa není jen formální povinností státu. Je to naší konkrétní službou paměti, spravedlnosti a státní kontinuitě. Česká republika tím dává srozumitelně najevo, že na své padlé hrdiny nezapomíná – bez ohledu na to, kde položili život.

K nejsilnějším momentům roku patřil návrat ostatků devíti československých hrdinů z druhé světové války zpět do vlasti. Mimořádně náročná exhumace, identifikace a následný pietní akt na pražském Vítkově znamenaly důstojné uzavření dlouhých dekád hledání.

Významným milníkem bylo rovněž 80. výročí konce druhé světové války. Prostřednictvím kampaně #80let se podařilo oslovit širokou veřejnost napříč generacemi a ukázat, že úcta k historii má pevné místo v naší občanské společnosti.

Stejně důležitá je však i každodenní práce. Na domácí půdě probíhá podpora vlastníků válečných hrobů skrze dotační programy a pokračuje modernizace Centrální evidence válečných hrobů. V mezinárodním měřítku byla role spolehlivého partnera potvrzena například zářijovým hostitelstvím prestižního zasedání *European War Heritage Working Group* v Praze.

Za všemi těmito výsledky stojí poctivá a často nenápadná práce konkrétních lidí – zaměstnanců resortu, zástupců samospráv, odborníků i dobrovolníků. Všem, kteří se na uchování paměti našich hrdinů podílejí, patří můj hluboký respekt a poděkování.

Úvodní slovo

Počínaje rokem 2025 jsme začali naplňovat cíle obsažené v *Koncepci péče o válečné hroby a pietní místa 2025-2029*. Předpokladem pro její úspěšné plnění bylo obsazení všech deseti systemizovaných míst na oddělení péče o válečné hroby a pietní místa, což nám umožnilo věnovat s větší intenzitou práci s archivními dokumenty a jejich využití pro naši agendu. Po dvouleté práci jsme krátce před dokončením digitalizace fondu Evidence válečných hrobů deponovaného ve Vojenském historickém archivu.

V srpnu tohoto roku se nám po několikaletých jednání podařilo převést do České republiky ostatky devíti hrdinů, kteří položili před více jak 80 lety svůj život za svobodné Československo. Celá akce vyžadovala spolupráci jednotlivých složek nejen v rámci Ministerstva obrany, ale i dalších institucí v České republice – Ministerstva zahraničních věcí, Vojenské kanceláře prezidenta republiky. V neposlední řadě měla celá akce také mezinárodní přesah.

Mezi podařené události s mezinárodní účastí patří zasedání pracovní skupiny European War Heritage v Praze od 16.-18. září 2025. Organizací celé akce a výběrem témat jsme si potvrdili, že jsme pro ostatní instituce v Evropě a ve Spojených státech důvěryhodným partnerem, se kterým lze spolupracovat při větších projektech a zároveň jsme schopni předkládat k jednání témata, jejichž důležitost je reflektována napříč všemi zúčastněnými zeměmi.

Pokračovali jsme v dlouhodobých projektech v zahraničí – na Balkáně, v Itálii, v Polsku, na Slovensko a ve střední Asii. Ve vztahu k padlým rakousko-uherským vojákům za I. světové války se nám daří rozvíjet úspěšnou spolupráci s Rakouským černým křížem a maďarskými kolegy z Vojenského historického ústavu a muzea. Pozitivním směrem se posunula rovněž komunikace se slovenskou stranou. Historický fakt, na který se snažíme pravidelně upozorňovat, je ten, že v současnosti evidujeme válečné hroby připomínající památku padlých či zemřelých vojáků, kteří pocházeli z území dnešní České republiky v 50 zemích a vyjma Antarktidy a Jižní Ameriky na všech světadílech. Jednou z těchto zemí jsou i Filipíny, kde za účasti zástupců Ministerstva obrany u příležitosti výročí 80 let osvobození Manily konal pietní akt.

Jsmo si vědomi, že vizitkou naší práce je péče o válečné hroby v České republice. K tomu slouží nejen dotace poskytované ministerstvem (pro rok 2025 to bylo 15 milionů Kč), ale také naše působení směrem k zástupcům krajů, obcí a k veřejnosti, a to prostřednictvím školení, osobních jednání, vystoupení na zasedáních a konferencích a osvětovou činností na sociálních sítích. Sledujeme vzrůstající zájem o naší práci a do budoucna chystáme kroky, které komunikaci s veřejností zvýší.

Přehled důležitých událostí

Setkání European War Heritage Working Group v Praze

V září roku 2024 se odbor pro válečné veterány a válečné hroby připojil k European War Heritage Working Group (dále EWHWG). V této pracovní skupině jsou zástupci evropských organizací, které mají v gesci péči o válečné hroby. Každoroční setkání vždy probíhá v jednom z hlavních měst členských států. V roce 2024 to byl Berlín, přičemž zde zástupci odboru pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany (dále OVVH MO) nabídli možnost zorganizovat příští setkání v Praze. Jednání se v našem hlavním městě uskutečnilo ve dnech 16. – 18. září 2025.

Do Prahy dorazili zástupci ze dvanácti dalších evropských zemí. Jednalo se o Österreichisches Schwarzes Kreuz (Rakousko), War Heritage Institute (Belgie), Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Polsko), Office national des combattants et des victimes de guerre a Ministère des Armées (Francie), Ufficio per la tutela della cultura e della memoria della Difesa (Itálie), Commonwealth War Graves Commission (státy Commonwealth), Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum (Maďarsko), Oorlogsgravenstichting (Nizozemsko), Det kongelige kultur- og likestillingsdepartement (Norsko), Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge (Německo), Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Uprava Republike Slovenije za vojaško dediščino – Ministrstvo za obrambo (Slovinsko). Z USA pak přijela představitelka americké American Battle Monuments Commission, která se jednání pravidelně účastní vzhledem k velkému počtu amerických válečných hrobů v Evropě.

První den proběhla neformální uvítací večeře v Hotelu DAP. Hlavní program se konal dne 17. září v prostorách Vojenského historického ústavu. Jednání předsedal Dirk Backen, generální sekretář Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge, který je zároveň předsedou EWHWG. Spolupředsedal zástupce hostitelské země plukovník Ing. Robert Speychal – ředitel OVVH MO. V prvním panelu se představily jednotlivé zastoupené organizace a informovaly

o legislativě a financování péče o válečné hroby ve svých zemích. Druhý panel byl zaměřen na nejúspěšnější realizované projekty z uplynulého roku a projekty budoucí. Poté došlo na krátké projednání budoucího znění Charty EWHWG a možné podoby loga organizace. Po skončení jednání se všichni účastníci přesunuli ke Hrobu neznámého vojína na Vítkově, kde položili věnec a uctili památku padlých. Posléze se jim dostalo krátkého výkladu o historii památníku. Den byl zakončen společnou večeří opět v Hotelu DAP.

Poslední den už měl jen dopolední program, který spočíval v komentované prohlídce Armádního muzea Žižkov. Celkově se jednalo o velice úspěšnou akci, díky níž získali zaměstnanci OVVH MO mnoho nových kontaktů a dozvěděli se celou řadu zajímavých informací o práci kolegů ze zahraničí. Věříme, že na jednání budou v dalších letech navazovat společné projekty zahrnující údržbu a výstavbu pomníků padlým. Informace o legislativním vymezení péče o válečné hroby v dalších zemích nám pak pomohou při formování novely zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech

Exhumace a převoz ostatků do České republiky

V roce 2025 se po mnohaletém snažení podařilo završit proces navrácení ostatků šesti členů paravýsadků Iridium a Bronse, jednoho protinacistického odbojáře a dvou zavražděných příslušníků Stráže obrany státu zpět do vlasti.

Exhumace – hřbitov Am Perlacher Forst v Mnichově

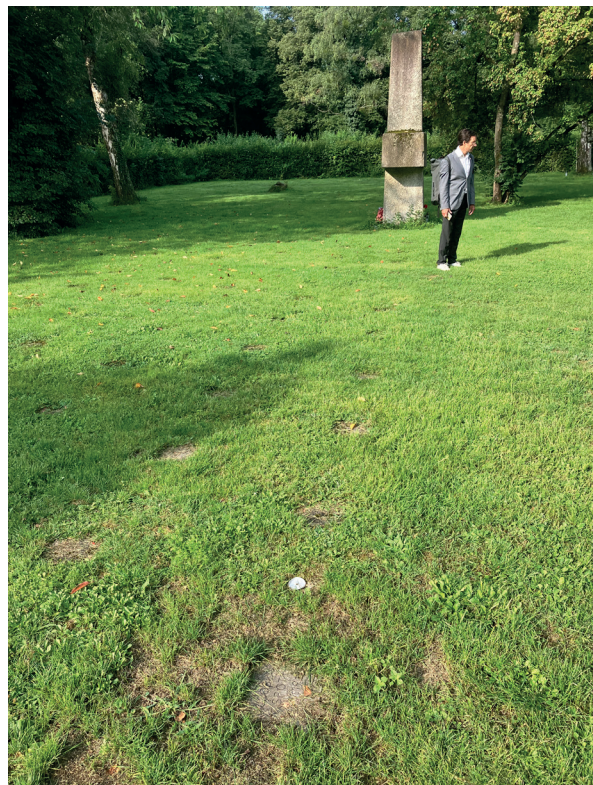
Již v roce 2006 proběhlo jednání s Hlavní správou hřbitovů města Mnichov, na kterém byli přítomni zástupci Ministerstva obrany z referátu válečných hrobů. Tématem bylo řešení nevyhovujícího stavu uložení ostatků československých parašutistů na hřbitově Am Perlacher Forst. Zvažovaly se dvě varianty: exhumovat jejich ostatky a převézt do České republiky, nebo vyměnit náhrobní desky o velikosti 25×25 cm a opatřit je správnými jmény, neboť dosud byli pohřbeni pod svými krycími jmény. Nakonec byla realizována druhá varianta.

V červnu 2023 zástupci odboru pro válečné veterány a válečné hroby navštívili hřbitov Am Perlacher Forst a zjistili, že hroby jsou opět v nedůstojném stavu. Samotné náhrobní desky byly zarostlé travou a jména na nich stěží čitelná. Špatný stav nebyl v souladu s významem, jaký parašutisté mají v rámci naší vojenské historie. V té době bylo v rámci odboru pro válečné veterány a válečné hroby založeno nové oddělení péče o válečné hroby a pietní místa, což nám umožnilo se na problém intenzivněji zaměřit. O problému jsme informovali Vojenskou kancelář prezidenta republiky. Ještě v roce 2023 bylo téma obsahem setkání prezidenta ČR s bavorským ministerským předsedou. Do jednání se zapojil rovněž Generální konzulát ČR v Mnichově. Výsledkem bylo, že bavorská vláda pověřila vedoucího oddělení pro mezinárodní vztahy bavorské státní kanceláře Dr. Christopha Stoeckla pro jednání s českou stranou ve věci exhumace ostatků členů paravýsadků Iridium a Bronse a také ostatků v Mnichově popraveného protinacistického odbojáře Karla Hladečka.

Zatímco exhumace ostatků Karla Hladečka byla německou stranou vyhodnocena jako nereálná, u ostatků členů Iridium a Bronse byla v srpnu 2024 provedena sonda a následně byly exhumovány. Na jaře 2025 pak došlo k exhumaci ostatků blízkého spolupracovníka Karla Hladečka Josefa Doskočila, který byl popraven v Mnichově v září 1944. V případech Karla Hladečka a Josefa Doskočila patří velké poděkování za angažovanost a poskytnuté informace pravnučce Karla Hladečka Heleně Novotné.

Po exhumaci ostatků ze hřbitova Am Perlacher Forst zaměstnanci odboru pro válečné veterány a válečné hroby postupně vyhledávali příbuzné po padlých hrdinech, aby s nimi projednali možnosti pohřbení ostatků v rodinných hrobech. Ve čtyřech případech byla organizace pohřbů domluvena s městy a obcemi, se kterými byly spjaty osudy padlých. U Bohumíra Martínka se ujalo organizace město Prostějov, u Miroslava Kříčenského město Dašice, u Vladislava Soukupa město Dobříš a u Josefa Doskočila obec Žabonosy.

Po pietním aktu na Vítkově dne 12. září 2025 byly ostatky v průběhu dvou měsíců převezeny a s vojenskými poctami uloženy na místech posledního odpočinku.

Am Perlacher Forst – Část hřbitova Am Perlacher Forst, kde byly ostatky členů paravýsadků Iridium a Bronse.

Am Perlacher Forst – Původní stav hrobů

*Současný hrob Josefa Dokočila
v Žabonosech u Kolína*

Současný hrob Miroslava Kříčenského v Dašicích

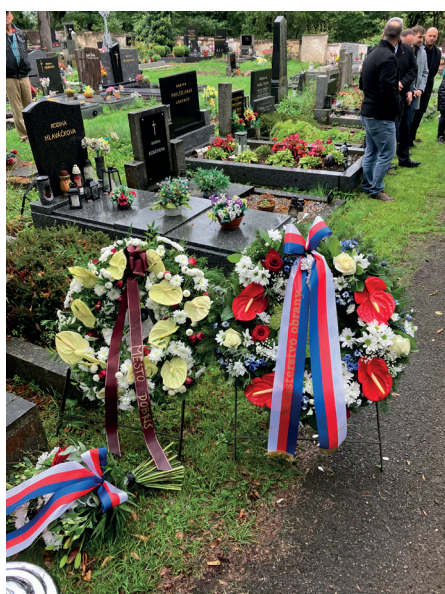
*Současný hrob Bohuslava Kobylky ve
Starém městě u Uherského Hradiště*

*Současný hrob Antonína Kubce v Ústí
nad Labem – Vaňov*

*Současný hrob Bohumíra Martínka
v Prostějově*

*Současný hrob Vladislava Soukupa
v Dobříši*

Současný hrob Miroslava Špota v Jičíně

Exhumace – městský hřbitov v polských Hlubčicích

K první exhumaci zavražděných příslušníků Stráže obrany státu z liptaňské četnické stanice na hřbitově v Hlubčicích došlo 30. března 1939, a to vrchního strážmistra Rudolfa Mokrého, jehož ostatky byly následně 3. dubna v krematoriu v Moravské Ostravě zpopelněny. Urna byla uložena na hřbitově ve Frýdku do rodinného hrobu. K druhé exhumaci došlo o tři měsíce později, 30. června, kdy byl exhumován dozorce finanční stráže Vítězslav Hofírek, který byl následně pohřben v Řícmanicích. Krátce nato pak byl exhumován 4. července dozorce finanční stráže Inocenc Dostál, který byl pohřben do rodinného hrobu v Konici, a druhý den 5. července pak dozorce finanční stráže František Čech, který byl rovněž pohřben do rodinného hrobu v Dobřínsku.

Na hřbitově v Hlubčicích do vypuknutí druhé světové války zůstal vrchní respicient finanční stráže Ludvík Svoboda, jehož manželka nedokázala zrealizovat exhumaci a převoz ostatků do okupované vlasti, a strážmistr Vilém Leher, kterého se otec zřekl. Otázka exhumací posledních dvou obětí z Liptaně nebyla otevřena ani pak po válce.

V roce 2019 byl zahájen rozsáhlý výzkum celé tragické události a kontaktování rodin pro shromáždění všech dostupných materiálů, které by mohly být uloženy mimo oficiální archivy. Počátkem roku 2023 byla otevřena otázka možné opravy pomníku na hlubčickém hřbitově financované prostředky Ministerstva obrany České republiky, která vyústila v prohlídku pohřebiště ze strany ředitele odboru péče o válečné veterány. Při této návštěvě se řešila otázka provedení exhumace posledních dvou obětí a jejich převoz do České republiky. Následně na to byly zahájeny všechny kroky, které byly zapotřebí k tomu, aby se samotná exhumace mohla provést.

Po dvou letech příprav byla téměř po sedmaosmdesáti letech, 19. srpna 2025, zahájena pracovníky Institutu Pamięci Narodowej exhumace. Toho dne byly na vytipovaném místě hlubčického hřbitova nalezeny ostatky vrchního respicienta Ludvíka Svobody a druhý den, 20. srpna, ostatky strážmistra Viléma Lehera. Následně se ostatky letecky z Katovic armádním speciálem přepravily do Prahy. Společně na palubě s nimi byly ostatky Josefa Doskočila a členů paraskupin Iridium a Bronse, které byly několik hodin předtím vyzvednuty v Mnichově. Na žádost rodin Ludvíka Svobody a Viléma Lehera byly jejich ostatky zkoumány v Kriminalistickém ústavu z důvodu přesného určení smrti. Pohřby do rodinných hrobů se plánují na jaře příštího roku. Při shromažďování dokumentace Ministerstvo obrany po celou dobu úzce spolupracovalo s badatelem Martinem Vaňourkem.

Exhumace příslušníků Stráže obrany státu

Nalezené osobní předměty

Josef Doskočil

* 5. 5. 1892 – † 12. 9. 1944

Narodil se v Žabonosech u Kolína do dělnické rodiny. Vyučil se strojníkem. Nakonec se ale stal pokladníkem Okresní nemocenské pojišťovny v Kolíně. Svou kariéru obohatil také místem redaktora lokálního týdeníku Středočeské hlasy a aktivitou v kolínské okresní a místní samosprávě. S ohledem na své levicové smýšlení byl funkcionářem sociálnědemokratické strany, ale i činovníkem Dělnické tělocvičné jednoty v Kolíně. Ve vzpomínkách spolupracovníků zůstával jako člověk v každém ohledu spolehlivý, spravedlivý, poctivý a agilní.

V rámci kolínské pobočky Dělnické akademie spolupracoval s ekonomem Karlem Hladečkem. Společně působili i v druhém protinacistickém odboji. S protektorátními poměry se nemohli s ohledem na své vlastenecké cítění ztotožnit. Od ledna 1940 proto v kolínské skupině „podzemní“ organizace Petiční výbor Věrní zůstaneme (PVVZ) společně s dalšími stejně smýšlejícími odbojáři plánovali podobu poválečných poměrů a zaměřovali se na zpravodajskou činnost. Shromažďovali informace hospodářského charakteru o kolínské rafinerii minerálních olejů, výrobě kyanidu draselného nebo stavbě nového naftového potrubí. Získali i údaje o výrobě železničních vagonů, které byly určeny pro širokorozchodné tratě v SSSR. Shromážděné zprávy předávali pražskému ústředí. Doskočil, známý svými četnými kontakty, vybíral vhodné osoby pro přípravu revolučních národních výborů na Kolínsku. Mimo toho byl rovněž pověřen zastupováním Hladečka, který skupinu vedl.

Tajná státní policie gestapo jim byla na stopě. Jako první byl zatčen dne 14. 10. 1942 Karel Hladeček. Pro jeho spolupracovníky včetně Josefa Doskočila si gestapáci přišli dne 27. 10. 1942. Vyšetřovací vazbu pro zločin veleizrady strávil ve vězení v Kolíně, Kutné Hoře, Mladé Boleslavi, Praze-Pankráci, Terezíně, Norimberku a Mnichově. Lidový soudní dvůr v Norimberku jej odsoudil k trestu smrti. Podle úředního sdělení Doskočil zemřel tělesným i duševním vysílením před stanoveným datem poprav, avšak navrátilivši se spoluvězni potvrdili, že rozsudek byl vykonán dne 12. 9. 1944 ve věznici Stadelheim. Jeho ostatky byly uloženy do hrobu na hřbitově u Perlacherského lesa v blízkosti Mnichova. V roce 2025 byly repatriovány a po zpopelnění se všemi poctami pohřbeny v rodných Žabonosech.

Z pověření prezidenta republiky byl Doskočil v roce 1946 in memoriam vyznamenán Čs. válečným křížem 1939 (OV 15/46) a Křížem obrany státu ministra obrany ČR. Doskočilovu památku připomíná pamětní deska umístěná na pomníku padlým v 1. světové válce v jeho rodišti. Dalším pietním místem spojeným s Josefem Doskočilem je pomník obětem druhé světové války, který je situován na kolínském hřbitově. V blízkosti jeho pracoviště byl položen kámen zmizelého, který rovněž odkazuje na oběť Josefa Doskočila pro národněosvobozenecý boj v době druhé světové války.

Desátník Bohumír Kobylka

* 23. 9. 1920 – † 15. 3. 1943

Narodil se v České Třebové do rodiny vlakvedoucího Československých státních drah a ženy v domácnosti. Jelikož zaměstnání jeho otce přinášelo časté stěhování, obecnou a měšťanskou školu vychodil na Slovensku. Studium obchodní akademie započal v Nitře, ale dokončil ho v Uherském Hradišti. Hrál velmi dobře na klavír, což mu umožnilo několikrát veřejně koncertovat. Okupace vlasti jej přiměla k rozhodnutí odejít do zahraničí, aby se zapojil do boje za osvobození republiky. Bez rozloučení s rodinou přešel dne 20. 2. 1940 protektorátní hranice a přes Maďarsko a Bejrút se dostal až do Francie.

Dne 16. 3. 1940 byl jako nováček v Marseille prezentován do čs. zahraniční armády. Byl zařazen k velitelské rotě 1. pěšího pluku, ale o dva měsíce později byl přemístěn k rotě doprovodných zbraní, s níž se zúčastnil ústupových bojů na francouzské frontě. Po evakuaci do Velké Británie sloužil u 1. pěšího praporu v rámci velitelské roty. Na jaře 1942 byl vybrán do výcviku pro zvláštní úkoly ve vlasti. Prodělal řadu kurzů a prošel specifickým výcvikem, včetně speciálního radiotelegrafického kurzu. Dne 28. 10. 1942 byl povýšen do hodnosti svobodníka. Následně absolvoval konspirační kurz a výcvik ve střelbě. Po zhodnocení jeho výcviku byl vybrán pro plnění úkolů na území protektorátu v rámci operace Iridium, která byla pověřena zpravodajskými a spojovacími úkoly s místem působení v západních Čechách. Ná sledovalo Kobylkovo umístění na vyčkávací stanici, během něhož byl dne 1. 2. 1943 povýšen do hodnosti desátníka.

Dne 14. 3. 1943 byl vyslán do akce, kterou mu osud nedopřál dokončit. Dne 15. 3. 1943 zahynul v troskách sestřeleného letadla v blízkosti Mnichova. Téhož dne byl pohřben na hřbitově u Perlacherského lesa (Friedhof am Perlacher

Forst). V roce 2025 byly jeho ostatky repatriovány a po zpopelnění se všemi poctami pohřbeny do rodinného hrobu na hřbitově ve Starém Městě u Uherského Hradiště.

Posmrtně byl vyznamenán Čs. vojenskou pamětní medailí se štítkem F-VB, obdržel také Čs. válečný kříž 1939 a Kříž obrany státu ministra obrany ČR. V roce 1948 byl i. m. povýšen do hodnosti nadporučíka dělostřelectva v záloze. Jeho památku připomíná pomník obětí druhé světové války ve Starém Městě u Uherského Hradiště. Jméno Bohumíra Kobylky je uvedeno i na památníku ve skotském Arisaigu.

Nadporučík Miroslav Kříčenský

* 20. 4. 1915 – † 15. 3. 1943

Narodil se v Dašicích do rodiny učitele a ženy v domácnosti. Vychodil obecnou školu a poté studoval na Čs. státní reálce v Pardubicích. Měl rád společenský život, věnoval se sportu, závodně hrál házenou, fotbal a tenis. Maturitu nakonec složil dne 17. 6. 1934 na vyšehradském gymnáziu v Praze. Záhy se rozhodl pro vojenskou kariéru, a tak po dobrovolném odvodu nastoupil dne 15. 7. 1934 k 8. dragounskému pluku Dašice. Školu pro důstojníky jezdeckv v záloze absolvoval v Pardubicích. Po jejím dokončení byl povýšen do hodnosti desátníka aspiranta. Do Vojenské akademie v Hranicích nastoupil už jako podporučík jezdeckv. K domovskému útvaru se vrátil v hodnosti poručíka jezdeckv. V letech 1938 až 1939 postupně sloužil u dragounů v Prešově, Košicích či v Turjé Bystré na Podkarpatské Rusi. Dne 18. 4. 1939 byl po německé okupaci vlasti propuštěn z armády.

V nastalé situaci byl odhodlán odejít do zahraničí a zapojit se do boje za osvobození republiky. Společně s kamarády Miroslavem Špotem a Václavem Kindlem překročil hranice do Polska. Pro ty, kteří chtěli bojovat, nebyla tehdy jiná možnost než vstoupit do cizinecké legie. Udělal to i Miroslav Kříčenský. Odjel do Francie, odkud byl jako seržant prvního pluku cizinecké legie přeložen do Tunisu.

Po vypuknutí války mohl odejít do francouzského Agde, kde byl dne 21. 9. 1939 prezentován k čs. jednotkám. Sloužil u 2. pěšího pluku. Pro překotný vývoj událostí se do ústupových bojů nezapojil. Po pádu Francie byl se stovkami dalších čs. vojáků evakuován do Velké Británie, kde byl zařazen k brigádní kulometné rotě jako důstojník velitelské zálohy. Dne 28. 10. 1941 dosáhl hodnosti nadporučíka jezdeckv.

V únoru 1942 se přihlásil do výcviku pro zvláštní úkoly ve vlasti. Prodělal řadu kurzů a prošel specifickým výcvikem. Nedílnou součástí přípravy byl i parašutistický kurz. Na žádost kamaráda Špota byl určen jeho zástupcem ve výsadkové skupině Iridium, která byla pověřena zpravodajskými a spojovacími úkoly s místem působení v západních Čechách. Od prosince 1942 pobýval na vyčkávací stanici v Londýně, kde dokončil výcvik v šifrování a mikrofotografii.

Stejně jako Bohumír Kobylka zahynul Miroslav Kříčenský v troskách sestřeleného letadla u Mnichova. Byl pohřben na hřbitově u Perlacherského lesa, v roce 2025 byly jeho ostatky repatriovány a se všemi poctami pohřbeny do hrobu na dašickém hřbitově.

Posmrtně byl vyznamenán Čs. vojenskou pamětní medailí se štítkem F-VB, obdržel také Čs. válečný kříž 1939 a Kříž obrany státu ministra obrany ČR. V roce 1945 byl i. m. povýšen do hodnosti štábního kapitána pěchoty. V říjnu 1948 dosáhl i. m. povýšení do hodnosti majora. Ulice Perštyňská v jeho rodném městě byla na jeho počest přejmenována na ulici Mirka Kříčenského. Na bývalém gázistickém domě v Dašicích mu byla odhalena pamětní deska. Jeho památku připomíná i pietní místo ve skotském Arisaigu.

Četař Antonín Kubec

* 21. 3. 1911 – † 15. 3. 1943

Narodil se v obci Lukavec do rodiny pomocného stavebního dělníka a ženy v domácnosti. Obecnou a měšťanskou školu vychodil v Lovosicích, kam se jeho rodina nedlouho potom odstěhovala. Posléze se začal učit řezníkem a uzenářem. Této profesi se věnoval až do počátku jeho vojenské prezenční služby, kterou nastoupil dne 1. 10. 1931 u 103. dělostřeleckého pluku v Terezíně. Sloužil u spojovací čety. Po absolvování školy pro poddůstojníky v záloze byl povýšen do hodnosti svobodníka. O rok později dosáhl hodnosti desátníka. Přestože bylo vyhověno jeho žádosti o další dobrovolnou službu v armádě, nakonec se rozhodl z osobních důvodů odejít mimo činnou službu. V civilu se pak věnoval svému občanskému povolání uzenáře v obchodě na pražském Václavském náměstí. Měl dobrodružnou povahu a vojenské prostředí jej stále lákalo, a tak na podzim 1934 odešel do Francie a vstoupil do cizinecké legie. Jelikož se chtěl zapojit do boje za osvobození své vlasti, podařilo se mu se ze závazku uvolnit. Dne 2. 4. 1940

byl prezentován v Agde do čs. zahraniční armády. Službu vykonával u 2. pěšího pluku. Po porážce Francie byl evakuován do Velké Británie, kde byl zařazen ke spojovací četě 2. pěšího praporu. V létě 1941 se přihlásil do výcviku pro zvláštní úkoly ve vlasti. Prodělal řadu kurzů a prošel specifickým výcvikem. Nedílnou součástí přípravy byla i praxe na čs. rádiové ústředně. Dne 24. 12. 1942 byl povýšen do hodnosti četaře.

V lednu 1943 byl zařazen do paravýsadku Bronse jako radiotelegrafista. Kubec byl pověřen zpravodajskými a spojovacími úkoly s místem působení na Českomoravské vrchovině. Z tohoto důvodu vykonal pokračovací výcvik v radiotelegrafii a opakovací kurz ve střelbě. Před nástupem do akce byl postižen těžkým zánětem středního ucha, svoje poslání však neohodlal vzdát.

Antonín Kubec zemřel 15. 3. 1943 spolu s ostatními při pádu sestřeleného letadla. Jeho ostatky byly taktéž repatriovány v roce 2025 a se všemi poctami pohřbeny do rodinného hrobu na hřbitově v Ústí nad Labem-Vaňově.

Posmrtně byl vyznamenán Čs. vojenskou pamětní medailí se štítkem F-VB, obdržel také Čs. válečný kříž 1939 a Kříž obrany státu ministra obrany ČR. V roce 1948 byl i. m. povýšen do hodnosti nadporučíka dělostřelectva v záloze. Jeho památku připomíná pietní místo ve skotském Arisaigu.

Nadporučík Bohumír Martínek

* 21. 3. 1916 – † 15. 3. 1943

Narodil se v Prostějově do rodiny strojního zámečnicka a dámské krejčovce. Po dokončení obecné školy nastoupil na místní reálné gymnázium v Prostějově, které ukončil maturitou. Poté se rozhodl, že se stane vojákem z povolání. Měl k tomu všechny předpoklady, byl velmi snaživý, měl postřeh a věnoval se lehké atletice a běhu na střední tratě. Jeho koníčkem byla cyklistika a turistika.

Dne 1. 10. 1935 byl po dobrovolném odvodu zařazen jako voják k 108. dělostřeleckému pluku v Hranicích. Záhy byl přeložen do důstojnické školy těžkého dělostřelectva v Bratislavě, kterou dokončil dne 13. 5. 1936 v hodnosti svobodníka aspiranta. Vrátil se ke svému útvaru a pokračoval v další vojenské službě. Prošel spojovacím kurzem pro důstojníky dělostřelectva v Olomouci, v jehož průběhu dosáhl hodnosti četaře aspiranta. Vojenské vzdělání si dále rozšiřoval na Vojenské akademii v Hranicích, jíž dokončil v srpnu 1938. V této době také dosáhl hodnosti poručíka dělostřelectva a byl zařazen na funkci velitele spojovací čety. Po nacistické okupaci byl z armády v dubnu 1939 propuštěn.

Od září 1939 do ledna 1940 byl zaměstnán u firmy Wikov v Prostějově jako úředník exportní kanceláře. Následně až do počátku února 1940 pracoval jako zaměstnanecký referent na Okresním úřadě v Litomyšli. Se situací ve své vlasti po německé okupaci se nesmířil, a tak se rozhodl odejít do zahraničí, kde by se mohl zapojit do boje za národní osvobození. Rozloučil se s rodinou a dne 10. 2. 1940 překročil protektorátní hranici na Slovensko. Přes Maďarsko, Jugoslávii a Bejrút se dostal až do francouzského Marseille, kde byl dne 28. 3. 1940 prezentován do čs. zahraniční armády. Byl zařazen jako spřežník u 3. baterie 1. dělostřeleckého pluku. Pro překotný vývoj událostí na frontě se ústupových bojů nezúčastnil.

Ve Velké Británii, kam byl evakuován, byl zařazen k důstojnické baterii 1. dělostřeleckého oddílu. Přes službu u velitelské čety byl přemístěn do funkce spojovacího důstojníka 4. baterie. Dne 25. 10. 1941 byl povýšen do hodnosti nadporučíka dělostřelectva. Jako vhodný adept byl zařazen do výcviku pro zvláštní úkoly ve vlasti. Prodělal řadu kurzů a prošel specifickým výcvikem, jehož součástí byl sabotážní, spojovací a zpravodajský kurz, ale i nácvik seskoku padákem. Po dokončení výcviku byl umístěn na vyčkávací stanici. V prosinci 1942 byl ustanoven velitelem paravýsadku Bronse, který byl pověřen zpravodajskými a spojovacími úkoly s místem působení na Českomoravské vrchovině.

Také Miroslav Martínek zahynul dne 15. 3. v troskách sestřeleného letadla u Mnichova. V roce 2025 byly jeho ostatky repatriovány a po zpopelnění se všemi poctami pohřbeny do hrobu na hřbitově v Prostějově.

Posmrtně byl vyznamenán Čs. vojenskou pamětní medailí se štítkem F-VB, obdržel také Čs. válečný kříž 1939 a Kříž obrany státu ministra obrany ČR. V roce 1945 byl i. m. povýšen do hodnosti štábního kapitána dělostřelectva v záloze. Jeho památku připomíná pietní místo ve skotském Arisaigu a pamětní deska věnovaná padlým členům Sokola z Prostějova.

Rotmistr Vladislav Soukup

* 8. 2. 1913 – † 15. 3. 1943

Narodil se ve středočeském Obořšti do rodiny kočího a ženy v domácnosti. Vychodil obecnou školu ve Svatém Poli. V povinné docházce pokračoval na měšťanské škole v Dobříši, aby se následně učil zedníkem. Rád jezdil na kole a nebál se tvrdé manuální práce, což souviselo i s tím, že se živil jako fasádník.

Prezenční službu nastoupil dne 1. 10. 1934 u 38. pěšího pluku v Berouně. Sloužil u technické roty jako zákopník. Po absolvování školy pro poddůstojníky v záloze byl povýšen do hodnosti svobodníka. Do zálohy byl propuštěn dne 16. 10. 1936 v hodnosti desátníka. Jeho žádosti o další činnou službu v armádě bylo vyhověno, a tak od 9. 4. 1937

sloužil u útvarů v Berouně a Kladně. Z činné služby byl propuštěn po okupaci vlasti v březnu 1939 v hodnosti četaře.

S nastalou situací se nesmířil a rozhodl se odejít do zahraničí a bojovat za osvobození své vlasti. Dne 8. 6. 1939 překročil protektorátní hranice v Michálkovicích a dostal se do Polska. Krátkou dobu zůstal v Krakově a Malých Bronowicích, než pokračoval lodí do Francie, kde byl prezentován do cizinecké legie. Základní výcvik prodělal v Alžírsku, avšak po vypuknutí války se hlásil do čs. zahraniční armády. Do čs. branné moci byl zařazen po provedeném odvodu dne 26. 9. 1939 v Agde. Sloužil u zákopnické čety 2. pěšího pluku. Dne 1. 1. 1940 byl povýšen do hodnosti rotného. S jednotkou se zúčastnil ústupových bojů ve Francii. Poté byl evakuován do Velké Británie, kde byl zařazen ke 2. pěšímu praporu. Absolvoval kurz pro rotmistry pěchoty v záloze. Dne 7. 3. 1941 byl pak povýšen do hodnosti rotmistra pěchoty. Na jaře 1942 se přihlásil do výcviku pro zvláštní úkoly ve vlasti. Prodělal řadu kurzů a prošel specifickým výcvikem. Nedílnou součástí přípravy byly seskoky padákem, výcvik ve střelbě a základy sabotáže. Po absolvování zpravodajského kurzu byl zařazen ve funkci pomocníka velitele do skupiny Iridium, která byla pověřena zpravodajskými a spojovacími úkoly s místem působení v západních Čechách. Na vyčkávací stanici, kam byl odeslán v prosinci 1942, dokončil výcvik v šifrování a mikrofotografii.

Vladislav Soukup nedokončil akci, na kterou byl dne 14. 3. 1943 vyslán. Následující den zahynul v troskách sestřeleného letadla. Téhož dne byl pohřben na hřbitově u Perlacherského lesa (Friedhof am Perlacher Forst). V roce 2025 byly jeho ostatky repatriovány a se všemi poctami pohřbeny do hrobu na hřbitově v Dobříši.

Posmrtně byl vyznamenán Čs. vojenskou pamětní medailí se štítkem F-VB, obdržel také Čs. válečný kříž 1939 a Kříž obrany státu ministra obrany ČR. V roce 1948 byl i. m. povýšen do hodnosti nadporučíka dělostřelectva v záloze. Jméno Vladislava Soukupa je uvedeno na památníku ve skotském Arisaigu.

Nadporučík Miroslav Špot

* 2. 7. 1915 – † 15. 3. 1943

Narodil se ve středočeském Kublově do rodiny učitele a ženy v domácnosti. Záhy se rodina přestěhovala do Jičína, kde mladý Miroslav vychodil obecnou školu. Byl všestranným sportovcem, vynikal v hokeji a fotbale. I tak mu zbýval čas na studium. V červnu 1934 úspěšně maturoval na jičínském gymnáziu. Poté si zvolil kariéru vojáka z povolání. Po dobrovolném odvodu začal sloužit u 11. jezdeckého pluku v Bratislavě. Byl postupně povyšován a do Vojenské akademie v Hranicích nastoupil v hodnosti podporučíka. Studium ukončil už jako poručík jezdeckva. Jeho další kariéra probíhala u 8. jezdeckého pluku, kde vykonával funkci velitele čety. Od září do prosince 1938 pobýval se svou jednotkou v Prešově. Dne 1. 1. 1939 byl odeslán na dovolenou s čekáním. Dne 30. 3. 1939 po nacistické okupaci byl propuštěn mimo činnou službu.

V nastalé situaci byl odhodlán odejít do zahraničí a zapojit se do boje za osvobození republiky. Společně s kamarády Miroslavem Kříčenským a Václavem Kindlem překročil hranice do Polska. Pro ty, kteří chtěli bojovat, nebyla tehdy jiná možnost než vstoupit do cizinecké legie. Udělal to i Miroslav Špot. Odjel do Francie, odkud byl jako seržant prvního pluku cizinecké legie přeložen do Tunisu.

Po vypuknutí války mohl odejít do francouzského Agde, kde byl dne 28. 9. 1939 prezentován k čs. jednotkám. Sloužil u 1. pěšího pluku. Pro překotný vývoj událostí se do ústupových bojů nezapojil. Po pádu Francie byl se stovkami dalších čs. vojáků evakuován do Velké Británie, kde byl zařazen k brigádní kulometné rotě jako důstojník velitelské zálohy. Dne 28. 10. 1941 dosáhl hodnosti nadporučíka jezdeckva.

V únoru 1942 se přihlásil do výcviku pro zvláštní úkoly ve vlasti. Prodělal řadu kurzů a prošel specifickým výcvikem. Nedílnou součástí přípravy byl i parašutistický kurz. Od prosince 1942 pobýval na vyčkávací stanici v Londýně, kde dokončil výcvik v šifrování a mikrofotografii. V této době byl zařazen do výsadkové skupiny Iridium, která byla pověřena zpravodajskými a spojovacími úkoly s místem působení v západních Čechách.

Dne 14. 3. 1943 Miroslav Špot zahynul v troskách sestřeleného letadla a byl také pohřben na hřbitově u Perlacherského lesa (Friedhof am Perlacher Forst). Po repatriaci byly jeho ostatky zpopelněny a se všemi poctami pohřbeny do rodinného hrobu v Urnovém háji v Jičíně.

Posmrtně byl vyznamenán Čs. vojenskou pamětní medailí se štítkem F-VB, obdržel také Čs. válečný kříž 1939 a Kříž obrany státu ministra obrany ČR. V roce 1945 byl i. m. povýšen do hodnosti štábního kapitána pěchoty v záloze. Dne

17. 6. 1991 byl mimořádně povýšen do hodnosti podplukovníka in memoriam. Jeho památku připomíná pietní místo ve skotském Arisaigu. V budově Lepařové gymnázia v Jičíně mu byla v říjnu 2018 odhalena pamětní deska.

Strážmistr četnictva Vilém Leher

* 29. 5. 1912 – † 22. 9. 1938

Pocházel z Újezdce u Přerova. K četnictvu nastoupil v roce 1935. Absolvoval školu četníků na zkoušku a po nezbytném výcviku v praktické službě u ČPO Fryštát byl zařazen do služby na četnické stanici Skřečoň. Ve volných chvílích se věnoval jízdě na motocyklu. Při jedné z cest si přivodil těžké poranění, kvůli němuž strávil měsíc v nemocničním ošetřování. Po zrušení skřečoňské stanice byl ke dni 1. 1. 1938 přemístěn na četnickou stanici ve slezské Liptani. V té době již měl snoubenku a dceru, ale pro rychlý spád událostí jim nebylo dopřáno uzavřít sňatek.

S místním převážně německým obyvatelstvem vycházel dobře, avšak protistátní aktivity henleinovců jej znepokojovaly. Sudetoněmecká krize se silně projevovala právě v pohraničním území, kam spadalo Leherovo působíště. I zde se začaly události ubírat obdobným vývojem jako v západních a severozápadních Čechách, kde docházelo k ozbrojeným srážkám mezi henleinovci, sudetoněmeckými bojůvkami a příslušníky čs. bezpečnostních a finančních orgánů, které patřily k průvodním jevům tzv. „henleinovského povstání“ v Československu. Dne 22. 9. 1938 povstalo liptaňské okolí, a nakonec se vzbouřila i samotná Liptaň. Bezprostředním podnětem k protistátním akcím ve zdejší oblasti se stal vývoj mezinárodní situace a diplomatických jednání, který vyvolal v henleinovcích předčasnou představu, že pohraniční území bude definitivně připojeno k Německu. Místní nacisté spolu s dalšími obyvateli obce obklíčili v podvečerních hodinách místní četnickou stanici a žádali vydání zbraní. Posádka četnické stanice, tj. četníci a příslušníci finanční stráže, se přesile vzdali. V následujících hodinách došlo ke střetu mezi dorazivší hlídkou Stráže obrany státu a vzbouřenci, který stál v přestřelce henleinovce tři mrtvé. Na základě nastalé situace se do budovy vrátil jeden z vůdců obléhatelů, ozbrojený Alfred Selig. V odvetě zastřelil neozbrojenou posádku četnické stanice, která tady byla držena v zajetí. Následně v další boji padli další příslušníci SOS. Přímo na četnické stanici byl strážmistr četnictva Vilém Leher zavražděn. Následující den byla těla padlých Čechoslováků převezena do německého města Leobschütz (Głubczyce), kde byla tajně pohřbena v dřevěných rakvích do hrobů označených čísly. Zatímco v případě některých padlých došlo k jejich repatriaci, ostatky Viléma Lehera se do vlasti ani po válce navrátit nepodařilo. Jeho hrob byl pietně upraven. V roce 2025 byly jeho ostatky repatriovány a se všemi poctami budou pohřbeny do rodinného hrobu na hřbitově ve Vrbně pod Pradědem.

V uznání vynikajících zásluh o osvobození Československé republiky byl in memoriam vyznamenán Československým válečným křížem 1939 (OV 47/1947) a Křížem obrany státu ministra obrany ČR. Jeho jméno je uvedeno na pomníku v Liptani, destičce v rámci areálu Národního památníku druhé světové války v Hrabyni, či pamětní desce obětem z řad bezpečnostních sborů v Ostravě. Památku šesti obětí liptaňské tragédie připomíná i pamětní deska poblíž budovy bývalé četnické stanice.

Vrchní rescipient finanční stráže Ludvík Svoboda

* 6. 4. 1899 – † 22. 9. 1938

Narodil se v obci Horní Heřmanice v okrese Velké Meziříčí. Jako příslušník finanční stráže byl zařazen na funkci velitele čety Stráže obrany státu. Jeho stanovištěm byla četnická stanice ve slezské Liptani. S místním převážně německým obyvatelstvem vycházel dobře, avšak protistátní aktivity henleinovců jej znepokojovaly. Sudetoněmecká krize se silně projevovala právě v pohraničním území, kam spadalo Svobodovo působíště. I zde došlo k obdobnému vývoji událostí jako v západních a severozápadních Čechách, kde docházelo k ozbrojeným srážkám mezi henleinovci, sudetoněmeckými bojůvkami a příslušníky čs. bezpečnostních a finančních orgánů, které patřily k průvodním jevům tzv. „henleinovského povstání“ v Československu. Dne 22. 9. 1938 povstalo liptaňské okolí, a nakonec se vzbouřila i samotná Liptaň. Bezprostředním podnětem k protistátním akcím ve zdejší oblasti se stal vývoj mezinárodní situace a diplomatických jednání, který vyvolal v henleinovcích předčasnou představu, že pohraniční území bude definitivně připojeno k Německu. Místní nacisté spolu s dalšími

obyvateli obce obklíčili v podvečerních hodinách místní četnickou stanici a žádali vydání zbraní. Posádka četnické stanice, tj. četníci a příslušníci finanční stráže, se přesile vzdali. V následujících hodinách došlo ke střetu mezi dorazivší hlídkou Stráže obrany státu a vzbouřenci, který stál v přestřelce henleinovce tři mrtvé. Na základě nastalé situace se do budovy vrátil jeden z vůdců obléhatelů, ozbrojený Alfred Selig. V odvetě zastřelil neozbrojenou posádku četnické stanice, která tady byla držena v zajetí. Následně v dalším boji padli další příslušníci SOS. Přímo na četnické stanici byl zavražděn vrchní resipient finanční stráže Ludvík Svoboda a strážmistr četnictva Vilém Leher. Následující den byla těla Čechoslováků převezena do německého města Leobschütz (Głubczyce), kde byla tajně pohřbena v dřevěných rakvích do hrobů označených čísly. Zatímco v případě některých padlých došlo k jejich repatriaci, ostatky Ludvíka Svobody se do vlasti ani po válce navrátit nepodařilo. Jeho hrob byl pietně upraven. V roce 2025 byly jeho ostatky repatriovány a se všemi poctami budou pohřbeny do rodinného hrobu na hřbitově v Horních Vilémovicích na Vysočině.

Po uznání vynikajících zásluh o osvobození Československé republiky byl in memoriam vyznamenán Československým válečným křížem 1939 (OV 85/1946) a Křížem obrany státu ministra obrany ČR. Jeho jméno je uvedeno na pomníku v Liptani, destičce umístěné v rámci areálu Národního památníku druhé světové války v Hrabyni, či pamětní desce se jmény příslušníků finanční stráže v Pěchotním srubu K-S 14 v Králíkách. Památku šesti obětí liptaňské tragédie připomíná i pamětní deska poblíž budovy bývalé četnické stanice

Pietní akt v Národním památníku na Vítkově

Na pražském vojenském letišti ve Kbelích 22. srpna přistál Airbus A-319 CJ s ostatky devíti československých hrdinů, kteří padli v průběhu 2. světové války. Jednalo se o členy paraskupin SOE Iridium a Bronse, domácího odbojáře Josefa Doskočila, a také dva zavražděné příslušníky Stráže obrany státu, kteří byli zavlčeni do polských (tehdy německých) Hlubčic. Armádní speciál vyzvedl ostatky v polských Katovicích a v Mnichově.

Na nalezení ostatků, jejich exhumaci a převezení se vedle odboru pro válečné veterány a válečné hroby MO – po tažmo oddělení péče o válečné hroby a pietní místa – podílela řada badatelů a historiků. Výrazně pomohla kancelář prezidenta republiky, bavorská vláda či polský Institut paměti národa.

V Národním památníku na Vítkově jim všem dne 12. září ministryně obrany udělila Kříž obrany státu in memoriam. Pietního aktu se zúčastnilo téměř 70 rodinných příslušníků padlých hrdinů. Ostatky byly postupně vydány rodinám a městům k pohřbení. Do konce roku 2025 proběhly za účasti zástupců Ministerstva obrany pohřby všech členů skupin Iridium a Bronse a také československého odbojáře Josefa Doskočila.

Kříž obrany státu ministra obrany České republiky in memoriam získal i František Vrbka, který jako jediný přežil pád letadla a zemřel na následky zranění v Praze. Jeho ostatky byly zpopelněny a popel uložen na Čestném pohřebišti hrdinů II. odboje u strašnického krematoria. To se podařilo prokázat výzkumem zaměstnance oddělení pro válečné hroby a pietní místa působícího v rámci Komise pro řešení otázky masových hrobů na Dáblíckém hřbitově zřízené při Úřadu vlády v roce 2023. Pozůstalí příbuzní po Františku Vrbkovi se zúčastnili pietního aktu na Vítkově dne 12. září 2025.

Převezení ostatků devíti československých občanů zpět do vlasti lze považovat za mimořádně významnou událost v dosavadní péči o válečné hroby.

Velká Británie

V neděli 7. září byl u skotského jezera Loch Doon slavnostně odhalen památník věnovaný nadporučíku letectva Františku Heklovi. Odhalení památníku předcházela symbolický přelet historického bombardéru Avro Lancaster nad jezerem Loch Doon.

Iniciátory vzniku památníku byli Martin a Benedikt Žourovi. Kameník Kevin Roberts velmi zdařile realizoval návrh akademického malíře Pavla Holého. Pomník ze tří desek ze světlé žuly znázorňuje křídlo letounu Supermarine Spitfire Mk.II nořící se svým koncem do vod jezera Loch Doon. Na levém kameni je znak 312. čs. stíhací perutě a text v angličtině, na pravém kameni český lev a text v češtině. Hladinu jezera je možné vidět mezerami mezi jednotlivými deskami pomníku. V červenci 2025 byl dokončen nástupní prostor a základy pro památník a 3. září došlo k instalaci desek. Ministerstvo obrany České republiky věnovalo na výstavbu pomníku dar v hodnotě 690 000 Kč.

Ceremoniálu, který byl zakončen vzpomínkovou bohoslužbou, se zúčastnila předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová a ministryně obrany Jana Černochová, které do Skotska přicestovaly v doprovodu českého velvyslance ve Velké Británii Václava Bartušky. Mezi hosty byli místní poslanci dolní sněmovny E. Stewart a J. Cooper, důstojníci RAF a zástupci regionální správy Ayrshire. Nadporučík letectva František Hekl je tak po desetiletích připomenut v místě, kde nalezl místo posledního odpočinku.

V říjnu ministryně obrany uctila památku československých letců RAF. Společně s Miladou Kuttelwaschovou, neteří nejúspěšnějšího československého pilota RAF brig. generála Karla Kuttelwaschera, položila věnec u pamětní desky v londýnském krematoriu Golders Green. Zde jsou uvedena jména dvou letců z 311. čs. bombardovací perutě, kteří na přelomu roku 1944/1945 zahynuli během protiponorkové hlídky – Otto Mandler a Zdeněk Launer.

Válečný hrob u jezera Loch Doon

Pamětní desky v londýnském krematoriu Golders Green

Filipíny

V únoru delegace Ministerstva obrany u příležitosti 80. výročí osvobození Manily uctila památku padlých a přeživších československých občanů, kteří v letech 1941–45 bojovali na Filipínách proti japonské okupaci. Jednalo se o zaměstnance konzulárního úřadu Československé republiky a zaměstnance firmy Baťa.

Cesta byla plánována s našimi americkými partnery z American Battle Monuments Commission, Ministerstvem obrany Filipín, velvyslanectvím ČR v Manile a s několika místními historiky zabývajícími se působením československých občanů za druhé světové války v jihovýchodní Asii. Jedním z hlavních bodů cesty bylo pietní místo Capas National Shrine, které je věnováno obětem pochodu smrti a obětem koncentračního zajateckého tábora. Od roku 2023 je na něm umístěna nová pamětní deska.

Válečný hrob v Capas National Shrine

Předání plakety Edně Binkowski za péči o válečné hroby

Zde jsme uctili památku u nové pamětní desky zřízené v roce 2023, která je věnována československým občanům. Ministryně obrany na místě předala plakety MO za péči o válečné hroby panu Pavlu Zvolánkovi (dokumentaristovi trvale žijícímu v Indonésii) a paní Edně Binkowski (filipínské badatelce), která napsala a vydala knihu „Karel Aster... Last Czech: True story of the Czechs who served on Bataan during WWII“.

Cesta pokračovala na Manila American Cemetery and Memorial uctěním památky u válečných hrobů Čechoslováků bojujících na Filipínách Leo Hermann a Paula Fuchse.

Návštěva delegace Ministerstva obrany a její zaměření i na historické události se těšilo značné pozornosti filipínské veřejnosti. Filipíny ještě v tomto roce na své finanční náklady postavily pamětní desku věnovanou československým občanům bojujícím proti Japonsku v letech 1941–1945 v komplexu národního památníku Mount Samat.

Pietní akt na Manila American Cemetery and Memorial

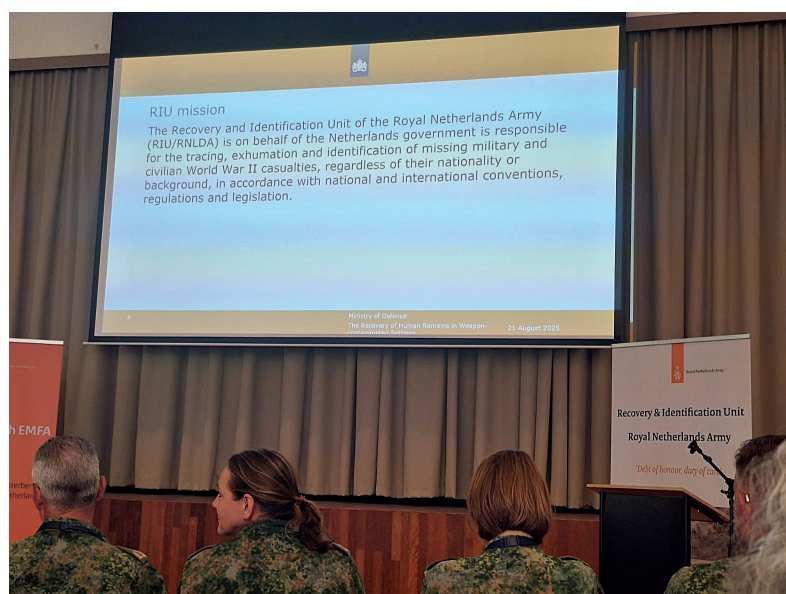
13. ročník setkání pro forenzní archeologii (EMFA) v Soesterbergu

Ve dnech 21. a 22. srpna 2025 se zástupci oddělení pro válečné hroby a pietní místa spolu s J. E. p. Reném Mikou, českým velvyslancem v Haagu, účastnili 13. ročníku evropského setkání pro forenzní archeologii (European Meeting on Forensic Archeology – EMFA) v nizozemském Soesterbergu. Tématem setkání byla „Archeologie konfliktů a identifikace obětí“. Hostitelem letošní akce byla nizozemská Záchránná a identifikační služba Nizozemské královské armády (RIU/RNLDA či BIDKL), která při této příležitosti oslavila také 80. výročí založení.

První den probíhal v duchu 13 odborných konferenčních příspěvků. Tematicky od příspěvků takřka až filozofických, po konkrétní empirické případy vyzvedávání ostatků z vojenských konfliktů od starověku až do smutné současnosti. Zahájení se ujal evropský předseda skupiny pro forenzní archeologii prof. Pieter Matteo Barone, velitel hostitelské jednotky Capt. Geert Jonker a velitel vzdělávání a výcviku Brig. Roland de Jong. V prvním odborném příspěvku představila Lt. Els Schmitmans historii a vývoj nizozemské Záchránné a identifikační služby RIU/RNLDA. Od hledání tisíců zmizelých na bojištích po identifikaci jednotlivců na národním hřbitově či ve známých případech leteckých ztrát, jako v případě československé posádky letounu T2990.

V druhém přednáškovém bloku lze zmínit především popis historické a dnešní práce Air Historical Branch britské RAF od Emily Walton, která osvětlila momenty slepých míst britských archivů RAF. Historický třetí blok se věnoval vyzvedávání a zkoumání ostatků obětí potopení lodi Kronan v roce 1628 v podání Marieke Aalders ze Stockholmské univerzity a snahám o identifikaci padlých v bitvě u Visby v roce 1361 v podání Dr. Patricka S. Randolph-Quinney z univerzity v Uppsale.

V bloku s příklady vyhledávání konkrétních případů obětí moderních konfliktů zaujala svojí exotičností přednáška o vyzvedávání padlých pilotů amerického letounu TBM-1C Avenger u Palau z hloubky 32 metrů, kterou přednesla podmořská archeoložka dr. Svenja Weise. Dr. Nicholas Marquez-Grant z týmu Recovery and Identification of Conflict Casualties Cranfieldské univerzity (UK CRICC), ve které představila výhody spolupráce archeologů s psychology. Jednak při práci s očekáváním pozůstalých v přípravné fázi projektů, jednak při navrácení osobních předmětů nalezených u pochovaných. Poslední čtvrtěční blok se zaměřil na vícenásobné nálezy ostatků v jedné lokalitě. Simon Verdegem představil projekt DigHill 80, který na jedné lokalitě ze západní fronty 1. světové války ukázal vývoj zákopových systémů, okolních budov, ale především různá období, množství a typy ztrát. Příspěvek Dr. April Pijpeling z CRINA Fysische Antropologie se věnoval náhodnému nálezu hromadného pohřebiště z lazaretu u Vianen z období 1. koaliční války (1792–1797). Průzkum kosterních ostatků zrcadlil složení britské armády v tomto období a také poukázal na možnou praxi výcviku doktorů na tělech zemřelých vojáků.

Velvyslanec ČR René Miko
s kpt. Geertem Jonkerem

Den zakončil příspěvek Sandora Verkerka, specialisty RIU/RNLDA, o vyzvedávání ostatků z území kontaminovaného municí, který předznamenal část pátečního programu.

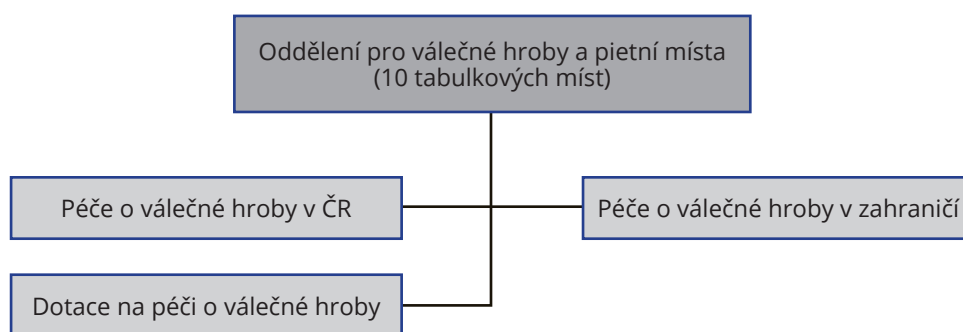
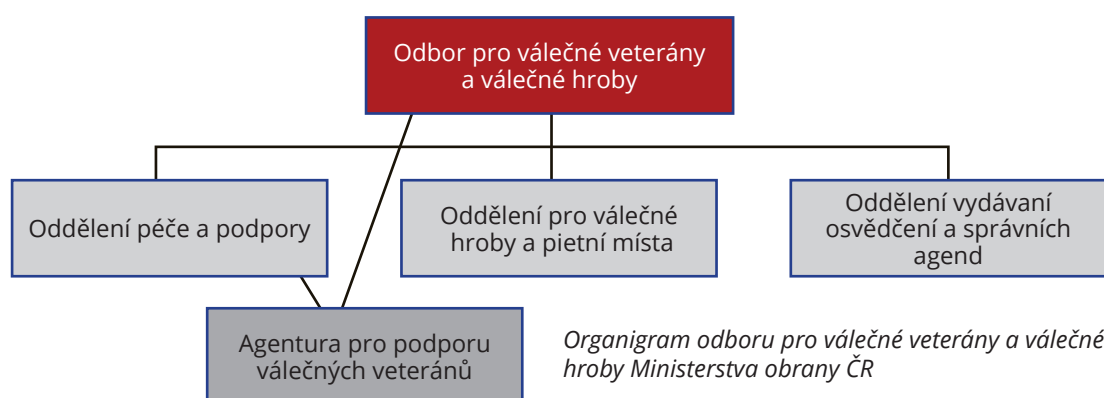
Druhý den setkání patřil praktickému workshopu ve výcvikovém prostoru nizozemské armády, zahrnující ukázky efektů menších množství výbušnin, vyhledávání za pomoci detektorů kovu, rozpoznávání standardních armádních projektilů, nosičů, granátů a výbušných zařízení a vedení výzkumných skupin a sbírání dat ze zkoumané lokality prostřednictvím managerové on-line aplikace. Favoritem mezi polními kurzy se stal jednoznačně výcvik v rychlém, levném a efektivním pořizování 3D modelů nálezových situací ostatků padlých za pomoci fotogrammetrie pod dohledem Hayley Mickelburg z Amsterodamské univerzity. Součástí ukázek byla také návštěva osteo-archeologických laboratoří RIU/RNLDA, kde nás Lt. Els Schiltmans seznámila s třemi aktuálními případy, u kterých probíhá snaha o identifikaci dle kosterních pozůstatků, nalezených osobních a služebních předmětů a testů DNA.

Setkání přineslo množství podnětů, ale i praktických zkušeností, k práci nejen našeho oddělení.

Organizační struktura odboru a agenda

Oddělení pro válečné hroby a pietní místa bylo v roce 2025 posíleno na celkových 10 míst. Spolupracujeme rovněž s externími spolupracovníky – architekty, kameníky, skeneristy a grafiky.

Personální zajištění nám umožňuje plnit primární cíle oddělení, což je rozšíření a prohloubení lokální i mezinárodní spolupráce a zajištění kvalitní péče o všechny válečné hroby na území České republiky a v zahraničí.

Organigram oddělení pro válečné hroby a pietní místa

Sociální sítě

Profil Válečné hroby – Ministerstvo obrany ČR (facebook.com/valecne.hrobymo) byl na sociální síti Facebook spuštěn 15. května 2023 a klade si za cíl připomínat hrdinství a oběti těch, kteří položili své životy za naši svobodu. V období od 1. ledna do 31. prosince 2025 jsme na profilu zveřejnili 239 příspěvků, jejichž většinu tvořily odkazy na 178 převážně autorských článků na našem webu. Zveřejnili jsme také osm videí, resp. reelsů.

Webové příspěvky vytváří autorský kolektiv složený především ze zaměstnanců oddělení. Stálé příspěvky lze rozdělit do rubrik – dotace Ministerstva obrany ČR, pietní akty a poutě do zahraničí, edukační články o dějinách a současnosti válečných hrobů doma i v zahraničí, kalendárium věnované jednotlivým obětem válek.

Jedním z prostředků aktivizace sledujících jsou kampaně s cílem zapojit do tvorby a sdílení obsahu sledující či fanoušky stránky. V období duben–květen 2025 proběhla kampaň #80let spočívající ve sdílení fotografií válečných hrobů či pietních míst s příslušným hashtagem na sociálních sítích FB a Instagram. Cílem bylo rozšíření povědomí o VH a PM souvisejících s obdobím 2. světové války v okolí sledujících. Kampaň se třísíla kvůli nevhodně zvolenému hashtagu a optickému splynutí s akcemi dalších subjektů. Nespecifičnost hashtagu vedla k opomenutí některých příspěvků. Složitě jednání s odborem komunikace vedlo k prodávám oficiálního začátku i ukončení kampaně. Dne 28. srpna byla zveřejněna výzva, pátrající po příbuzných 16 rakousko-uherských vojáků z Českých zemí pochovaných na italském hřbitově Valbruna. Samotný příspěvek zaujal v následujícím týdnu 132,2 tisíce uživatelů. V celkovém součtu naše příspěvky zaznamenaly oproti loňskému roku čtyřnásobný dosah na Facebooku – 1 423 592 uživatelů, kteří naše příspěvky viděli alespoň jednou.

Ve sledovaném období 1. ledna – 31. prosince 2025 jsme zaznamenali 750 nových sledujících a lidí, kterým se naše stránky líbí, a dosáhli jsme tak souhrnného počtu 2 133 sledujících.

Mezi nejúspěšnější interakce se řadí příspěvek o repatriaci obětí 2. světové války z německého Mnichova a polských Hlubčic (485 interakcí), kampaň na nalezení potomků vojáků pochovaných v italské Valbruně (400 interakcí), shrnující článek o pohřbu výsadkářů repatriovaných z německého Mnichova (303 interakcí), článek o obětech během transportů čs. legie z Ruska (189 interakcí) a příspěvek o pietním aktu k uctění repatriovaných z Mnichova a Hlubčic v Národním památníku na Vítkově (163 interakcí).

Nejvíce lajků a reakcí získal příspěvek o repatriaci obětí 2. světové války z německého Mnichova a polských Hlubčic (378 lajků), souhrnný článek o pohřbu výsadkářů repatriovaných z německého Mnichova (253 lajků), příspěvek

**Hledáme příbuzné vojáků pohřbených
na rakousko-uherském vojenském hřbitově ve Valbruně.
Pomozte nám dokreslit jejich osobní příběhy.**

Pokud nám v pátrání můžete pomoci, ozvěte se nám prosím do zpráv nebo na mail valecne.hroby@mo.gov.cz.

Böhm Josef *1889 Starý Šaldorf okres Znojmo	Maršálek František *1873 Tasovice okres Blansko	Řeháček Josef *1866 Dětenice okres Jičín
Hippmann Jan *1886 Ostrov okres Karlovy Vary	Matula Josef *1896 Hnanice okres Znojmo	Rösner Jan *1895 Šternberk okres Olomouc
Kamenec Jan *1877 Holešov – Količín okres Kroměříž	Nedwed Franz *1894 Zvoleňves okres Kladno	Scaffran Karl *1891 Hlinná okr. Litoměřice
Keprda Antonín *1874 Hoštice okres Kroměříž	Pilčík František *1872 Vizovice okres Zlín	Schalludek Otto *1887 Žatec okres Louny
Krejčí Jan *22. 6. 1896 Brno – Slatina	Püschel Arnošt *1898 Radvanice okres Trutnov	Škrabal Jan *1865 Huštěnovice okres Uh. Hradiště
		Šusta Josef *1895 Úžice okres Kutná Hora

o pietním aktu k uctění repatriovaných z Mnichova a Hlubčic v památníku na Vítkově (141 lajků) a článek o obětech během transportů čs. legie z Ruska (141 lajků).

Největší dosah jednotlivého příspěvku zaznamenala kampaň na nalezení potomků vojáků pochovaných v italské Valbruně (67 733 osob), příspěvek o repatriaci obětí 2. světové války z německého Mnichova a polských Hlubčic (17 635 osob) a úvodní příspěvek pro kampaň #80let (12 724 osob).

Nejvíce zobrazení se dočkala kampaň k hledání příbuzných rakousko-uherských vojáků pochovaných ve Valbruně (132 206 zobrazení), příspěvek o repatriaci obětí 2. světové války z německého Mnichova a polských Hlubčic (29 994 zobrazení), úvodní příspěvek pro kampaň #80let (24 026 zobrazení), článek o bitvě u Slavkova (12 811 zobrazení), článek o obětech během transportů čs. legie z Ruska (12 482 zobrazení) a souhrnný článek o pohřbu výsadkářů repatriovaných z německého Mnichova (11 138 zobrazení).

Celkově výkonost profilu na Facebooku stoupla 3–4násobně při mírném poklesu počtu zveřejněných příspěvků.

Uveřejněná videa

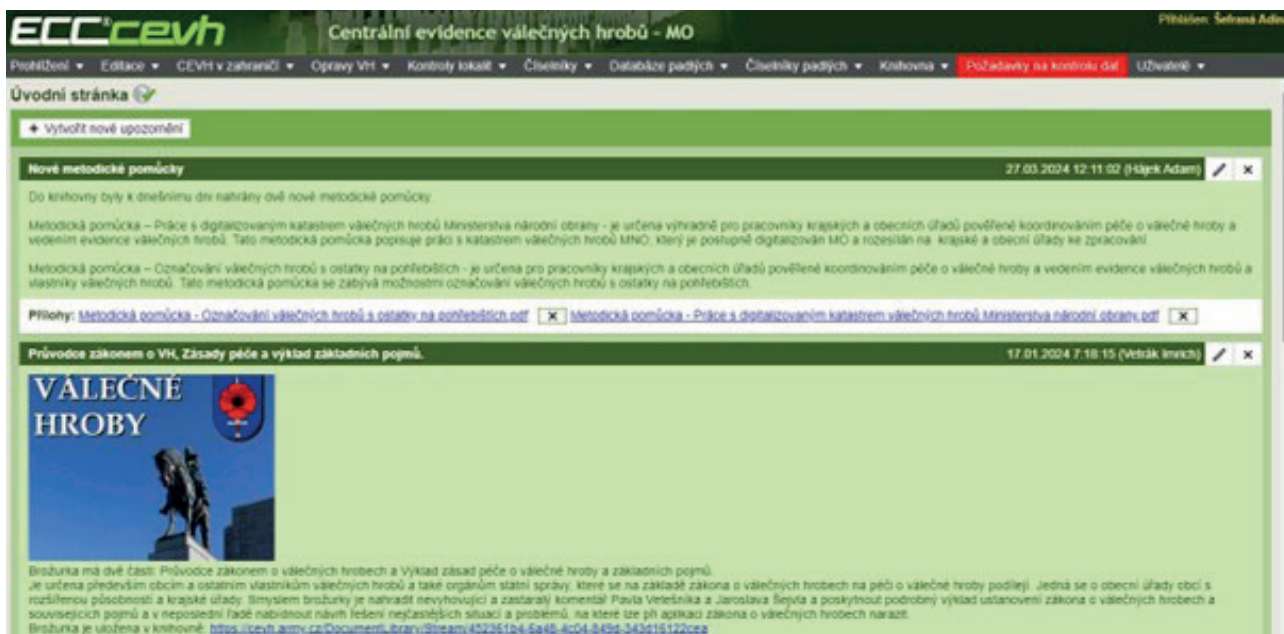
Naším nejúspěšnějším videem se stal 5. díl seriálu Místa padlých – příběhy válečných hrobů o hřbitově Černovír (8 h 59 min sledování, 44 lajků, 4 640 zobrazení a dosah 1 068 osob), následovaný 3. dílem o Čestném pohřebišti legionářů a osáru na Olšanských hřbitovech (6 h 13 min sledování, 31 lajků, 2 771 zobrazení a dosah 971 osob), reelem o repatriaci ostatků československých obětí 2. světové války z německého Mnichova a polských Hlubčic (4 h 55 min sledování, 46 lajků, 2 722 zobrazení a dosah 883 osob) a 4. dílem o Chrámě přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech (4 h 6 min sledování, 21 lajků, 2 512 zobrazení a dosah 589 osob). Mezi videy oproti loňskému roku již výrazně nevyniká jeden konkrétní příspěvek, ale došlo k celkovému srovnání výsledků.

Přehled počtu příspěvků na facebookovém profilu Válečné hroby – Ministerstvo obrany ČR

	1/2025	2/2025	3/2025	4/2025	5/2025	6/2025	7/2024	8/2025	9/2025	10/2025	11/2025	12/2025	Celkem
Počet příspěvků	16	21	22	34	26	15	16	17	21	16	22	13	239
Dosah (v tis.)	69,2	103,5	100	179,7	141,4	89,9	64	199,8	134,1	82,4	103,6	156	1 423,6
Interakce (v tis.)	2,6	3,9	4,2	6,9	5,5	3	2,3	5,1	4,2	2,8	3,4	3,7	47,7

Počty válečných hrobů

Na území České republiky jsme k 31. prosinci 2025 evidovali 38 804 válečných hrobů, z toho 23 192 hrobů s ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války (padlých), a 15 612 pietních míst, která památku padlých připomínají. Válečné hroby evidujeme prostřednictvím webové aplikace Centrální evidence válečných hrobů (Centrální evidence).

Náhled na úvodní stránku Centrální evidence válečných hrobů

Do Centrální evidence její uživatelé z obecních úřadů obcí s rozšířenou působností zahrnuli dalších 1 878 objektů, které nejsou válečnými hroby. Jedná se o hroby, pomníky, pamětní desky a podobně, které ustanovení zákona nenaplňují, ale svým charakterem, určením nebo obsahem jsou jim blízké a přispívají k zachování vojenské historie. Jedná se například o pomníky a pamětní desky připomínající osoby, které se aktivně zapojily do ozbrojeného boje nebo odboje za svobodu Československa, ale v důsledku této činnosti nezahynuly, nebo připomínají oběti holokaustu, místa působení partyzánských štábů, osvobození obcí, setkání armád a podobně. Celkem tedy Centrální evidence k 31. prosinci 2025 obsahovala 40 682 záznamů.

Webové nástroje

K vedení evidence a k poskytnutí servisu vlastníkům válečných hrobů a odpovědným pracovníkům státní správy na stupních krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností a k popularizaci péče o válečné hroby široké veřejnosti provozujeme webové stránky:

- <https://cevh.mo.gov.cz> – aplikační programové vybavení centrální evidence slouží k vedení evidence válečných hrobů a je přístupné pouze zaregistrovaným uživatelům,
- <https://valecnehroby.mo.gov.cz> – poskytují veřejnosti základní servis o problematice válečných hrobů včetně všech potřebných informací k čerpání dotací,
- <https://evidencevh.mo.gov.cz/Evidence/hledani-hrobu-v-cr> – umožňují veřejnosti nahlížet do evidence válečných hrobů.

Evidence válečných hrobů funguje na třech stupních:

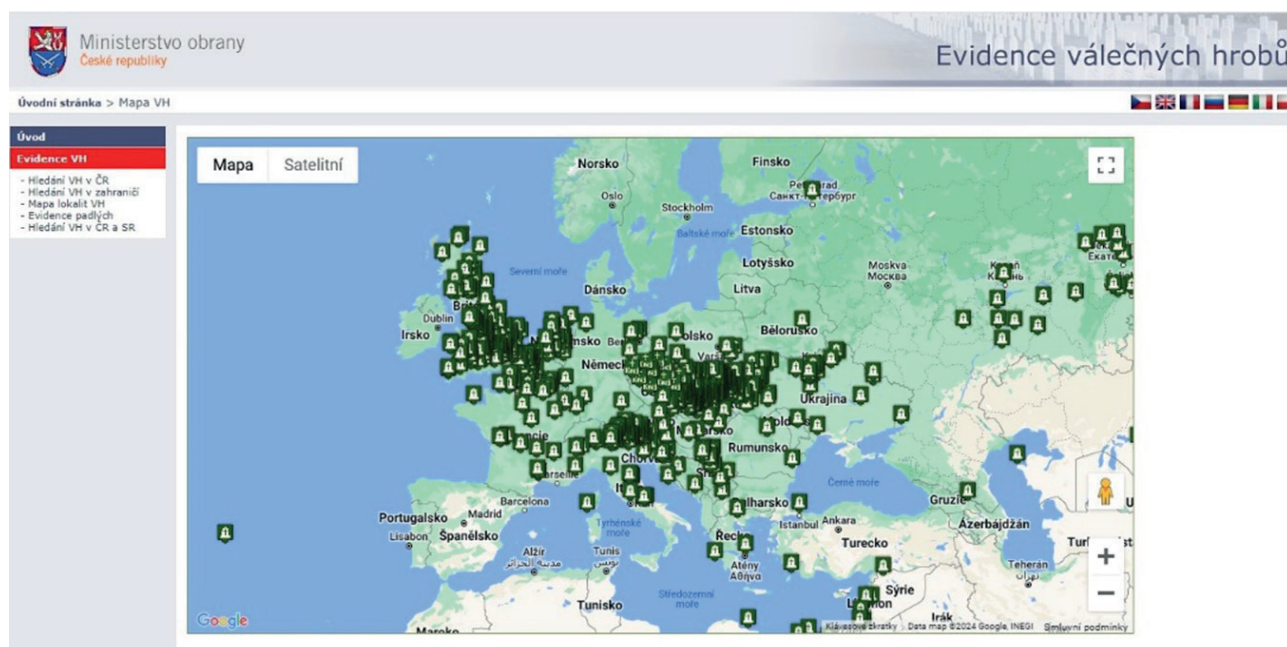
- Ministerstvo obrany vede centrální evidenci válečných hrobů,

- Krajský úřad vede souhrnnou evidenci válečných hrobů, které jsou v jeho správním obvodu (14 krajů),
- Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede evidenci válečných hrobů, které jsou v jeho správním obvodu (227 obcí s rozšířenou působností).

Na vedení evidence se mimo ministerstva podílí 240 subjektů. Ve skutečnosti pro některé úřady registrujeme více uživatelů. K 31. prosinci 2025 disponovalo aktivním přístupem do Centrální evidence celkem 389 uživatelů – 7 uživatelů ze stupně ministerstva, 277 ze stupně obcí s rozšířenou působností, 29 ze stupně krajský úřad, 16 zahraničních příspěvkatelů, 47 jako hosté (z různých stupňů a úřadů), 3 jako badatelé (databáze padlých) a 9 uživatelů s oprávněním administrátora. Pro zabezpečení kvalitní péče o válečné hroby ministerstvo spolupracuje s příslušnými pracovníky krajských a obecních úřadů. Zejména práce pracovníků obecních úřadů s vlastníky válečných hrobů má bezprostřední vliv na fyzický stav těchto hrobů.

The screenshot shows the 'Evidence válečných hrobů' web application. The header includes the Ministry of Defense logo and the title. The main content area is divided into two tabs: 'Válečné hroby v ČR' (selected) and 'Pohřbené osoby v ČR'. The 'Válečné hroby v ČR' tab contains a search form with the following fields:

- Osobní údaje** (Personal data):
 - Jméno (Name)
 - Příjmení (Surname)
 - Státní příslušnost (Nationality)
 - Národnost (Nationality)
 - Armáda (Army)
 - Vojenská hodnost (Military rank)
 - Datum narození (Date of birth)
 - Místo narození (Place of birth)
 - Datum úmrtí (Date of death)
 - Místo úmrtí (Place of death)
 - Poznámka (Note)
- Údaje o VH** (Data about the war grave):
 - Název obce ¹ (Municipality name)
 - Kraj ² (Region)
 - Obec s rozš. působností ² (Municipality with extended jurisdiction)
 - Obec ² (Municipality)
 - Historická událost (Historical event)

Náhled na portál Evidence válečných hrobů – úvodní vyhledávání a mapa lokalit válečných hrobů

Výročí 2. světové války

Kampaň #80let

V roce výročí 80 let od osvobození a ukončení druhé světové války v Evropě realizoval odbor pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany ČR popularizační kampaň na sociálních sítích pod názvem #80let. Cílem kampaně bylo důstojným a srozumitelným způsobem upozornit širokou veřejnost na existenci válečných hrobů a pietních míst a připomenout hodnoty svobody, odvahy a osobní oběti, které s nimi jsou spojeny.

Kampaň byla realizována především prostřednictvím sociálních sítí Facebook, Instagram a X a byla založena na aktivním zapojení veřejnosti. Účastníci byli vyzváni k návštěvě válečných hrobů, pamětních desek, pomníků a drobných pietních míst, k tiché vzpomínce a ke sdílení fotografií a osobních příběhů. Důraz byl kladen i na méně nápadná místa paměti, která jsou často přehlížena, přestože představují důležitou součást historické paměti.

Do kampaně se zapojili jednotlivci i místní komunity z celé České republiky. Zasláné fotografie zachycovaly pietní místa v pohraničí, pamětní desky na obytných domech, hroby neznámých vojáků i drobné projevy úcty v podobě zapálených svíček či položených květin. Příspěvky veřejnosti významně přispěly k šíření povědomí o problematice válečných hrobů a zdůraznily skutečnost, že svoboda není samozřejmostí. Vybrané příspěvky byly průběžně sdíleny na oficiálních profilech a zveřejněny také na webových stránkách věnovaných válečným hrobům.

**OSLAVME
80. VÝROČÍ
OSVOBOZENÍ**

Položte květinu nebo svíčku
u válečného hrobu či pietního místa
a sdílejte snímek na sociálních sítích
s hashtagem **#80LET**

Kalendář pietních a vzpomínkových akcí

Součástí aktivit realizovaných u příležitosti 80. výročí konce druhé světové války bylo také spuštění online kalendáře pietních a vzpomínkových akcí, jehož cílem bylo soustředit na jednom místě informace o připravovaných událostech po celé České republice. Kalendář byl zveřejněn na webových stránkách oddělení pro válečné hroby a pietní místa Ministerstva obrany a byl průběžně aktualizován ve spolupráci s kraji, obcemi, spolky i dalšími partnery.

Kalendář sloužil nejen jako přehled plánovaných pietních aktů, ale také jako otevřená platforma pro sdílení výstav, přednášek, komentovaných vycházek, vzpomínkových pochodů, bojových ukázek, koncertů a dalších kulturních či vzdělávacích akcí, jejichž cílem bylo důstojně připomenout osvobození Československa a odkaz druhé světové války pro současnost. Veřejnost měla možnost navrhnout vlastní akce prostřednictvím jednoduchého formuláře, čímž se aktivně podílela na podobě a obsahu kalendáře.

Celkem bylo v kalendáři zveřejněno **341** akcí, které probíhaly napříč celou republikou. Projekt názorně ukázal, s jakým nasazením a respektem místní samosprávy, občanské iniciativy i jednotlivci pečují o památku padlých a uchovávají historickou paměť – často ve spolupráci s Armádou České republiky nebo pod patronací ministryně obrany.

Počty evidovaných válečných hrobů v České republice se stavem k 31. prosinci 2025

Kraj	VH s ostatky	Pietní místa	Celkem VH	Roční evidenční přírůstek	Evidovaný objekt není VH	Evidovaný objekt není VH (v %)	Celkem evidenčních záznamů	Podíl kraje na celk. počtu evid. záz. (v %)	Počet ORP v kraji	Průměrný počet evid. záz. v ORP kraje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
hl. m. Praha	3 681	2 408	6 089	68	133	2,18	6 222	15,29	22	283
Jihočeský	618	1 083	1 701	11	48	2,82	1 749	4,30	17	103
Jihomoravský	9 157	1 416	10 573	2	321	3,04	10 894	26,78	21	519
Karlovarský	1 610	226	1 836	5	18	0,98	1 854	4,56	7	265
Královéhradecký	1 287	1 411	2 698	270	170	6,30	2 868	7,05	15	191
Liberecký	349	484	833	14	63	7,56	896	2,20	10	90
Moravskoslezský	441	1 049	1 490	6	235	15,77	1 725	4,24	22	78
Olomoucký	2 124	874	2 998	2	123	4,10	3 121	7,67	13	240
Pardubický	604	839	1 443	1	68	4,71	1 511	3,71	15	101
Plzeňský	447	954	1 401	50	147	10,49	1 548	3,81	15	103
Středočeský	816	2 217	3 033	4	225	7,42	3 258	8,01	26	125
Ústecký	464	735	1 199	2	137	11,43	1 336	3,28	16	84
Vysočina	1 057	1 082	2 139	3	99	4,63	2 238	5,50	15	149
Zlínský	537	834	1 371	22	91	6,64	1 462	3,59	13	112
Celkem v ČR	23 192	15 612	38 804	460	1 878	4,84	40 682	100	227	179

ORP – Obecní úřad obce s rozšířenou působností je základním stupněm pro vedení evidence válečných hrobů, které se nacházejí na jeho správním území.

Komentář k tabulce:

- Oproti minulému roku došlo k nárůstu evidenčního počtu válečných hrobů o 460 (sloupec č. 4) z původních 38 344 na 38 804 válečných hrobů.
- Údaj o nárůstu evidenčního počtu zkresluje fakt, že do Centrální evidence zanášíme i ty objekty, které nejsou válečnými hroby dle zákona. Celkem se jedná o 1 878 takových objektů (sloupec č. 6), což je 4,84 % všech záznamů v Centrální evidenci. Všechny tyto záznamy označujeme textem „Tento objekt není válečným hrobem podle § 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech“.
- Z porovnání procentního zastoupení objektů, které nejsou válečnými hroby (sloupec č. 7) v evidenci jednotlivých krajů, vidíme neúměrné množství takových objektů v Moravskoslezském kraji (15,77 %).
- V Královéhradeckém kraji došlo k významnému nárůstu počtu evidovaných válečných hrobů o 270 (sloupec č. 5), ke kterému došlo díky postupnému zpracovávání digitalizovaného Katastru válečných hrobů z období první republiky.
- Nejvíce válečných hrobů evidujeme v Jihomoravském kraji a v Praze (sloupce 8 a 9). V Jihomoravském kraji evidujeme více jak čtvrtinu (26,78 %) z celkového počtu evidovaných válečných hrobů.
- Naprostá většina z 10 885 záznamů v Jihomoravském kraji připadá na obec s rozšířenou působností Brno, která má v evidenci válečných hrobů celkem 9 160 záznamů (údaj nelze vyčíst z tabulky).
- Koordinace péče o válečné hroby v rámci kraje klade na příslušné pracovníky krajských úřadů nestejné nároky. Nejsložitější situace je ve Středočeském a Moravskoslezském kraji a v Praze, na jejichž správním území se nachází nejvíce obcí s rozšířenou působností (sloupec č. 10).
- Evidence válečných hrobů je vedena na 227 obecních úřadech a 14 krajských úřadech.

Výkon státní správy Ministerstvem obrany

Ministerstvo realizuje péči o válečné hroby v souladu se zákonem.

Ministerstvo na základě zákona vykonává státní správu v rozsahu:

- a) v případě pochybností rozhoduje o tom, co je válečným hrobem,
- b) koordinuje péči o válečné hroby v České republice a v zahraničí,
- c) vede centrální evidenci válečných hrobů,
- d) poskytuje dotace podle zvláštního právního předpisu na péči o válečné hroby jeho vlastníku, pokud není znám, vlastníku nemovitosti a
- e) poskytuje náhradu za omezení užívání nemovitosti a hradí výdaje za odkoupení nemovitosti nebo její části.

Péče o válečné hroby, které se nacházejí na území České republiky

Správní řízení související s péčí o válečné hroby

Na rozhodování podle zákona se vztahuje správní řád a ministerstvo správní řízení zpravidla zahajuje žádostí vlastníka válečného hrobu. Na základě podaných žádostí ministerstvo v souvislosti s péčí o válečné hroby v roce 2025 rozhodlo ve věcech:

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zřízením nového válečného hrobu

Souhlas se zřízením nového válečného hrobu byl vydán pro:

Brno – Kotlářská

Ministerstvo vydalo písemný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který bude připomínat památku Adolfa Opálky, účastníka zahraničního odboje a absolventa školy, v jejímž vestibulu bude pamětní deska umístěna. Jedná se o Obchodní akademii a vyšší odbornou školu Brno na adrese Kotlářská č. p. 263, pozemku parcelní číslo 1025/1, katastrální území Veveří, obec Brno.

Brno – Svatoplukova

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku účastníka zahraničního odboje Adolfa Opálky v místě jeho prezenční vojenské služby. Pamětní deska bude umístěna na budově Židenických kasáren, Svatoplukova č. p. 2687/84, pozemku parcelní číslo 6616/1, katastrální území Židenice, obec Brno.

Brno – Štefánikova

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku účastníka zahraničního odboje Adolfa Opálky v místě jeho bydliště v roce 1931. Pamětní deska bude umístěna u vchodu na bytovém domě na adrese Štefánikova č. p. 96, pozemku parcelní číslo 213, katastrální území Ponava, obec Brno.

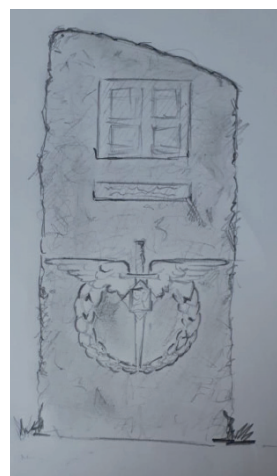

Břest

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa) na místním hřbitově v obci Břest. Jedná se o nově vybudovaný pomník s textem „Obětem II. světové války“, odhalený v roce 2017 na místě pochování šesti neznámých německých vojáků. Při schválení žádosti bylo doporučeno prověřit, zda se zde ostatky padlých stále nachází, a pokud ano, překvalifikovat pietní místo na válečný hrob s ostatky. Pomník je postaven na travnaté ploše při severozápadním okraji místního pohřebiště obecního úřadu na pozemku parcelní číslo 151/1, katastrální území Břest, obec Břest.

Budějovice – Vlkonice

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku letců „českého čtyřlístku“, účastníků zahraničního odboje v 2. světové válce [Matěj Pavlovič (1915–1941), Josef František (1914–1940), Josef Balejka (1917–2004) a Wilhelm Kosarz (1908–1940)]. Pomník bude mít podobu hrubě opracované desky ze světlého kamene, v dolní polovině opatřené reliéfním znakem čs. leteckého odznaku a v horní polovině nápisovými deskami v barvě mosazi s životními daty a reliéfy podob připomenutých pilotů. Pomník bude postaven na pozemku parcelní číslo 971/17, mezi pomníkem Milana Pavloviče CZE3214-5911 a opěrnou zdí pozemku p. č. 12/1, katastrální území Vlkonice, obec Budějovice.

Dohalice

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat rodáka z Dohalic, účastníka protinacistického odboje podplukovníka Mojžíře Sedláčka, který zahynul jako příslušník

311. bombardovací peruti RAF při náletu na ponorkové doky v Hamburku dne 15. 9. 1941. Vzhledově bude pomník odpovídat tzv. typové pyramidě užívané na území bojiště bitvy u Hradce Králové doplněné o nápisovou desku z černé žuly. Pomník bude postaven v obecním parčíku, kde se nachází další historické pomníky, na pozemku parcelní číslo 440/4, katastrální území Dohalice, obec Dohalice.

Hrobice

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který připomíná památku oběti 1. světové války z obce Hrobice. Jedná se o již umístěný pomník v podobě dvou masivních hrubě opracovaných kamenných kvádrů ze světlého kamene. Na horním vertikálně umístěném kameni je nápisová deska z leštěného tmavého kamene. V horní šestině je zobrazen rytý, bíle probarvený malý státní znak ČR a ve spodní desetině desky stejnou technikou doprava pokosený kříž, na němž spočívá růže. Pod státním znakem je rytý zlatený

text: „Obětmi první světové války“, následovaný chronologicky řazenými jmény 16 padlých, zakončenými textem „Čest jejich památce“. Na spodním horizontálně umístěném kameni je nápisová deska z tmavého kamene s vročením. Pomník je postaven na zelené ploše před kaplí Panny Marie Sedmibolestné na pozemku parcelní číslo 277/1, katastrální území Hrobice na Moravě, obec Hrobice.

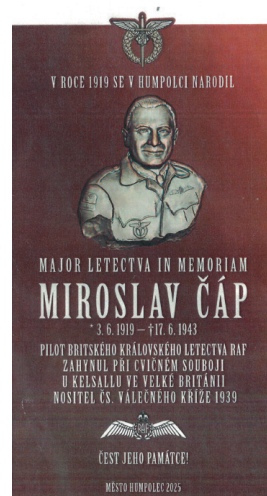
Humpolec – Horní náměstí

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku účastníka zahraničního odboje humpoleckého rodáka majora letectva Miroslava Čápa, pilota RAF, který zemřel 17. 6. 1943 při cvičném souboji ve Velké Británii. Pamětní deska obdélníkového tvaru bude vyrobena z kompozitního materiálu. Pamětní deska bude umístěna na fasádě budovy Muzea Dr. Aleše Hrdličky, Horní náměstí č. p. 273, pozemku parcelní číslo 18/1, katastrální území Humpolec, obec Humpolec.

Chodský Újezd

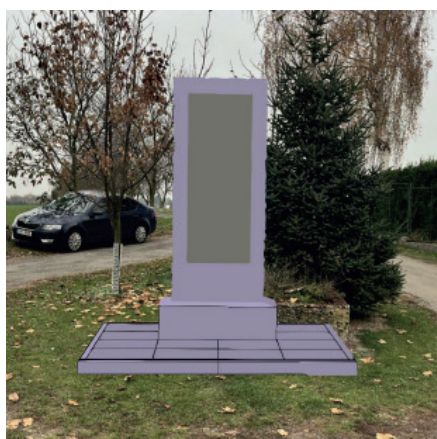
Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku oběti 1. světové války z obce Chodský Újezd. Jedná se o pomník postavený roku 1921, který byl po roce 1945 rozebrán a uskladněn. Pomník bude restaurován do své historické podoby a navrácen na původní místo na zelené ploše u kostela Povýšení sv. Kříže na pozemku parcelní číslo 3690/40, katastrální území Chodský Újezd, obec Chodský Újezd.

Kelníky

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který připomíná památku obětí 1. a 2. světové války. Jedná se o stříbrnou nápisovou desku se znakem

obce a textem umístěnou na kamenném základu. Pamětní deska je umístěna u kaple sv. Zdislavy na pozemku parcelní číslo 1250/24, katastrální území Kelníky, obec Kelníky.

Krnsko

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku občanů z Krnska a okolí, kteří zemřeli v důsledku činnosti v odbojové organizaci Stráž obrany státu v období druhé světové války. Jedná se o výstavbu nového pomníku o rozměrech 95×215 cm z přírodní žuly. Pomník bude postaven na pozemku parcelní číslo 630, katastrální území Krnsko, obec Krnsko.

Luby u Klatov

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku účastníka domácího odboje plukovníka Josefa Ptáka, rodáka z Lub, příslušníka odbojové organizace Obrana národa, který zemřel v koncentračním táboře. Pomník se bude nacházet naproti jeho rodnému domu na pozemku číslo parcely 872/2, katastrální území Luby, obec Klatovy a bude vyroben z šedého kamene s černým písmem.

Milenov

Nový válečný hrob (pietní místo) vznikne změnou Památníku osvobození, který byl odhalen 8. května 1975 na počest osvobození obce a nesplňoval zákonnou definici válečného hrobu (pietního místa). Památník se nachází na pozemku parcely číslo 2011/3, katastrální území Milenov a v současné době je veden jako místo, které není válečným hrobem dle zákona č. 122/2004 Sb., v CEVH pod číslem CZE7101-37650. Na stávající mramorovou desku pomníku bude doplněn nápis: „Věnováno obětem II. světové války“.

Bohuslava Grabovského, rodáků obce Kylešovice, kteří byli zatčeni a popraveni pro jejich odbojovou činnost během 2. světové války. Jedná se o tři bronzové pamětní desky s reliéfem podob jednotlivých připomenutých a daty a místy narození, zatčení a popravy. Pamětní desky jsou umístěny na fasádě základní školy na pozemku parcely číslo 1076, katastrální území Kylešovice, obec Opava.

Obytce

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který připomíná památku Bedřicha Suchého a Bedřicha Suchého ml. z obce Obytce, kteří byli zatčeni a popraveni kvůli jejich odbojové činnosti během 2. světové války. Jedná se o nově vybudovaný pomník na pozemku parcelní číslo 541/2, katastrální území Obytce, obec Obytce.

Opava – Kylešovice

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který připomíná památku brigádního generála i. m. Jaroslava Konečného, nadporučíka letectva i. m. Františka Sobotíka a podporučíka i. m.

Praha 3 – Bořivojova a Sladkovského náměstí

Dva nové válečné hroby (pietní místa) budou připomínat památku Josefa Laštovičky a Miroslava Medala. Pamětní deska Josefa Laštovičky, kriminálního obvodního inspektora i. m., v letech 1939–1943 tlumočnicka pražského gestapa a informátora odboje, který byl za svoji odbojovou činnost zavražděn gestapem ve vazbě 29. 9. 1943. Pamětní deska bude umístěna na domě Sladkovského náměstí č. p. 302/5, parcelní číslo 699, katastrální území Žižkov, Městská část Praha 3. Druhá pamětní deska Miroslava Medala, štábního kapitána i. m. a člena odbojové organizace Obrana Národa, který byl za svoji odbojovou činnost popraven v Berlíně-Plötzensee 17. 4. 1942, bude umístěna na domě Bořivojova ulice čp. 689/86, parcelní číslo 1181, katastrální území Žižkov, Městská část Praha 3.

V tomto domě žil poručík československé armády

MIROSLAV MEDAL

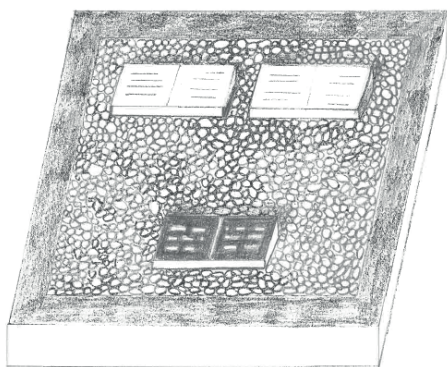
štábní kapitán in memoriam

Člen ilegální odbojové organizace Obrana Národa,
spolupracovník odbojové skupiny Tři králové,
statečný člověk a vlastenec.

17. 4. 1942 zavražděn ve věku 25 let stětím gilotinou
v Berlíně-Plötzensee.

Praha 3 – Na Vápence

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku odbojářů a účastníků Pražského povstání z 2. světové války: Marek Bedřich (1896 – 14. 2. 1945, zahynul v KT Flossenburg), Lecjaký Josef (1884 – 23. 6. 1942, popraven), Prkno Bohumil (24. 2. 1895 – 7. 5. 1945, padl Praha-Žižkov), Kočová Anežka (1912 – 21. 11. 1942, zahynula v KT Osvětim), Sochorová Anežka (6. 1. 1900 – 5. 5. 1945, padla Praha-Žižkov). Pamětní deska bude připevněna na domě Na Vápence čp. 915/14, parcelní číslo 4003/1, katastrální území Žižkov, Městská část Praha 3. V minulosti zde již pamětní deska byla umístěna, ale došlo k jejímu rozbití či odcizení během rekonstrukce areálu a nikdy nebyla zaevidována do Centrální evidence válečných hrobů. Jedná se tedy o zřízení nového pietního místa.

Praha 3 – Olšanské hřbitovy

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku popravených členů britské výsadkové skupiny Amsterdam – Chaviv Reik a Rafaela Reise. Pietní místo – hrobové zařízení bude umístěno na Olšanských hřbitovech II., hrobová čísla X-9-58 a X-9-59, parcelní číslo 4274/1, katastrální území Žižkov, Městská část Praha 3.

Praha 3 – Husitská

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat památku Věnceslava Laciny, který v místě padl dne 6. května 1945. Pamětní deska bude připevněna na domě Husitská ulice čp. 1249/26, parcelní číslo 394, katastrální území Žižkov, Městská část Praha 3. V minulosti zde již pamětní deska byla umístěna, ale došlo k jejímu odcizení v 90. letech a nikdy nebyla zaevidována do Centrální evidence válečných hrobů. Jedná se tedy o zřízení nového pietního místa.

Prášily

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat místo posledního boje americké 90. pěší divize u zaniklé osady Gruberg. Na pamětní desce budou uvedena jména vojáků, kteří v tomto boji 6. května 1945 zemřeli. Pomník bude umístěn vedle informačního panelu na místě zaniklé osady Gruberg, na odpočívadle, které je součástí parkoviště Poledník, parcelní číslo 4549/1, katastrální území Prášily, obec Prášily.

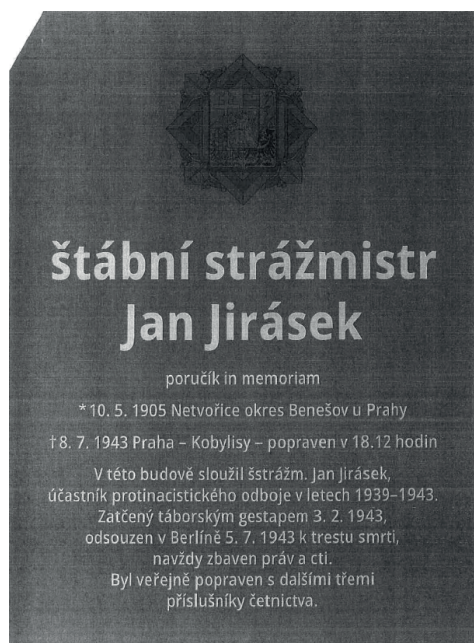

Pustá Kamenice

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), jenž připomíná 25 občanů Pusté Kamenice, kteří padli v 1. světové válce. Pomník má podobu zhruba 1 m vysokého kamenného monolitu nepravidelného tvaru, na němž je umístěna pryskyřicová černá nápisová obdélníková deska se zlaceným reliéfním písmem a orámováním. Jedná se o nově vybudovaný pomník, odhalený v roce 2018. Pomník je postaven na zahradě obecního úřadu, pozemku parcelní číslo 1328/2, katastrální území Pustá Kamenice, obec Pustá Kamenice.

Střemy – Jenichov

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který připomíná oběti 1. a 2. světové války z řad místních obyvatel. Pomník je postaven na veřejném prostranství, na pozemku parcelní číslo 845/4, katastrální území Jenichov, obec Střemy.

Tábor – Palackého ulice

Nový válečný hrob (pietní místo) bude připomínat účastníka protinacistického odboje štábního strážmistra četnictva Jana Jiráského, který byl za svou odbojovou činnost popraven 8. července 1943. Pamětní deska bude umístěna na budově bývalých četnických kasáren v Palackého ulici č. p. 350, č. parcely 604/1, katastrální území Tábor.

Trnava

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který připomíná památku rodáků, bratrů Aloise, Jaroslava a Miroslava Kalivodových, kteří zahynuli v roce 1945 jako vězňové příslušníci odboje. Jaroslav a Miroslav jsou v literatuře vedeni jako zahynulí vězňové partyzáni či partyzánští pomocníci 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky. Pamětní deska je umístěna na fasádě obecního úřadu, Trnava č. p. 156, vlevo od vstupu pod pamětní deskou CZE7211-957, na pozemku parcelní číslo 163/1 st., katastrální území Trnava u Zlína, obec Trnava.

Zlatá Olešnice

Ministerstvo vydalo dodatečný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa), který připomíná pilota RAF místního rodáka Otakara Žantou. Pomník má podobu žulové, zhruba 1 m vysoké hrubě opracované desky, na níž je umístěna nápisová obdélníková deska s matnou šedo-hnědou povrchovou úpravou a s reliéfním písmem a znakem 311. bombardovací peruti v barvě bílého kovu. Jedná se o nově vybudovaný pomník, odhalený 20. května 2023. Pomník je postaven nedaleko rodného domu jmenovaného, na pozemku parcelní číslo 733, katastrální území Stanový, obec Zlatá Olešnice.

Souhlas se zřízením nového válečného hrobu nebyl vydán pro lokalitu:

Moravský Krumlov

Ministerstvo obrany nevydalo dodatečný písemný souhlas se zřízením nového válečného hrobu (pietního místa) v podobě pamětní desky, která nese text „Občané Moravského Krumlova si se smutkem připomínají tragické události z května a června roku 1945“. Pamětní deska je umístěna vpravo na rohu budovy ve vlastnictví obce na náměstí T. G. M. č. p. 35, na pozemku p. č. 201, k. ú. Moravský Krumlov, obec Moravský Krumlov.

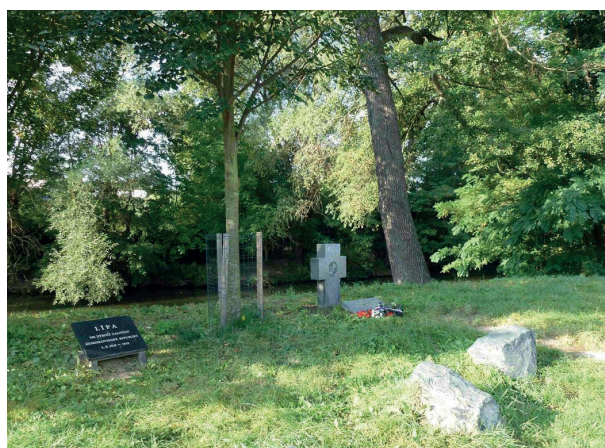
Důvodem nesouhlasu Ministerstva obrany se zřízením válečného hrobu (pietního místa) je, že předložená dokumentace a finální provedení pamětní desky jednoznačně neobsahuje informaci o obětech, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí nebo v důsledku účasti v odboji, a tedy nenaplnuje § 2 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb. o válečných hrobech a pietních místech. Současná podoba textu připomíná událost a nikoliv oběti.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s přemístěním válečného hrobu

Souhlas s přemístěním byl vydán pro válečné hroby:

Brno – Obřany

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE6203-39851, pomník věnovaný památce „obětí zla a násilí v letech nesvobody 1914–1918, 1939–1945, 1948–1989“, tvoří samostatný žulový kříž s žulovou pamětní deskou, který se nachází na pozemku p. č. 1350, k. ú. Obřany, obec Brno. Pomník bude přemístěn do sousedství Lípy republiky zasazené v roce 2018 na pozemku p. č. 370/4, k. ú. Obřany.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že pozemek, na kterém je pomník umístěn, byl v rámci církevních restitucí navrácen Římskokatolické farnosti u kostela sv. Václava, Brno – Obřany.

Čáslav – železniční stanice

Válečný hrob číslo CZE2104-28002, pamětní deska věnovaná památce 13 železničních zaměstnanců, kteří zahynuli v období okupace v letech 1939–1945, se nachází ve vstupní hale výpravní budovy ŽST Čáslav, Tyršova 208, na pozemku číslo parcely st. 520, katastrální území Čáslav, obec Čáslav. Jedná se o obdélníkovou černou mramorovou desku s rytým zlatým písmem. Pamětní deska bude přemístěna na severovýchodní fasádu budovy, pod přístřešek na 1. nástupišti.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že nádražní budova prochází modernizací, vstupní hala bude zmenšena a v nových podmínkách se v hale nenalézá vhodné místo k důstojnému umístění pamětní desky.

Frýdek-Místek – Chlebovice

Válečný hrob číslo CZE8106-7867, pomník „Památník obětem fašismu v boji s nacisty“ věnovaný památce obětí 1. a 2. světové války, se nachází vlevo od budovy ZŠ, na ulici Pod Kabáticí č.p. 107, na pozemku číslo parcely 11, katastrální území Chlebovice, obec Frýdek-Místek. Pomník umístěný na trojúhelníkové základně tvoří v předním plánu vysoký válec, na kterém je v horní části upevněn kovový čs. státní znak s letopočtem 1938–1945. Za válcem jsou umístěny dvě zhruba polovičně vysoké nápisové kamenné desky ubíhající od sloupu. Na levé desce jsou reliéfním písmem vyvedena jména čtyř popravených a 12 umučených a zemřelých ve 2. světové válce, na pravé desce je připomenuta jedna místní oběť a dva rudoarmějci padlí během bojů o osvobození obce v roce 1945, tři zemřeli v důsledku válečných událostí a připomenuto 15 občanů, kteří zemřeli v 1. světové válce. Pomník bude přemístěn na chlebovický hřbitov v ulici Pod Kabáticí, mezi kostel sv. Cyrila a Metoděje a „Památník na paměť vlasteneckého kněze B. Uhlíře“ CZE8106-7877 na parcele č. 3, katastrální území Chlebovice, obec Frýdek-Místek.

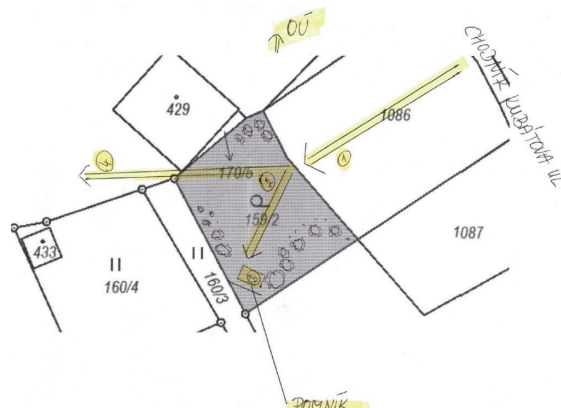
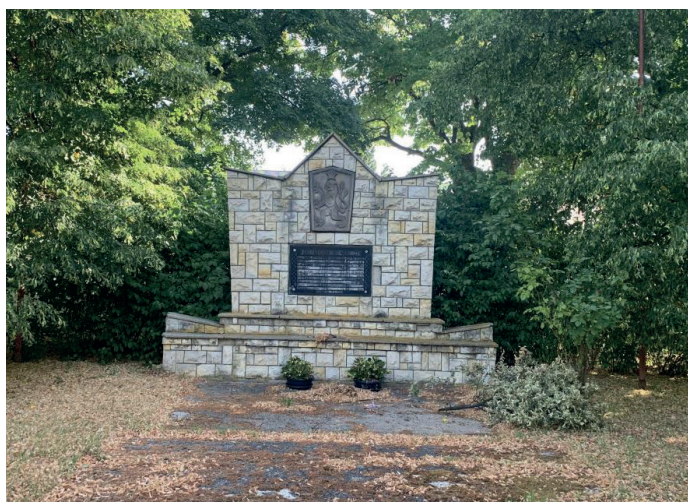
Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že památník byl z důvodu stavební činnosti v blízkosti dočasně uložen v depozitu Statutárního města Frýdek-Místek a Osadní výbor Chlebovice a zástupci Základní a mateřské školy Frýdek-Místek – Chlebovice požadují přemístění památníku.

Háj u Duchcova

Válečný hrob číslo CZE4213-726, pomník věnovaný památce obětí 2. světové války, se nachází na pozemku číslo parcely 913/1, katastrální území Háj u Duchcova, obec Háj u Duchcova. Jedná se o pomník tvarem připomínající trojrohou korunu na obdobně řešeném podstavci, ve středním cípu je umístěn kamenný čs. státní znak v podobě pavězy, pod ním je černá nápisová deska s negativně rytými jmény obětí. Tělo pomníku je obloženo opukovými dlaždicemi. Pomník bude přemístěn na veřejné prostranství u obecního úřadu na parcele č. 159/2, katastrální území Háj u Duchcova, obec Háj u Duchcova.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že současné umístění památníku je nevhodné a neucitlivé. V blízkosti pomníku dochází k parkování automobilů, k pomníku nevede přístupová cesta, přístup k němu je situován v nepřehledné dopravní situaci zatáčky v zástavbě a je stíněn vzrostlými keři.

Kejžlice

Válečný hrob číslo (pietní místo) CZE6103-8758, pomník připomínající oběti 1. světové války, se nachází na pozemku číslo parcely 93/1, katastrální území Kejžlice, obec Kejžlice. Pomník bude přemístěn do parku přes ulici na pozemek číslo parcely 47/13.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že současná lokalita před mateřskou školou projde rekonstrukcí.

Kojetice

Válečný hrob číslo CZE2117-1893, kamenný pomník se dvěma pamětními deskami, věnovaný obětem 1. a 2. světové války se nachází v oploceném ostrůvku uprostřed křižovatky ulic Moravcova a Ke Hřbitovu, na pozemku číslo parcely 760/1, katastrální území Kojetice u Prahy, obec Kojetice. Pomník bude kompletně přemístěn o cca 37 m na protější stranu křižovatky na pozemek s parkovou úpravou číslo parcely č. 760/4, katastrální území Kojetice u Prahy, obec Kojetice.

Důvodem přemístění pomníku je realizace projektu na stavbě nové silnice ke hřbitovu. Při přemístění pomníku zůstane zachována jeho stávající podoba a bezprostřední okolí pomníku bude pietně upraveno.

Libkova Voda

Válečný hrob číslo CZE 6110-27248, pomník věnovaný památce padlých z 1. světové války a válečný hrob číslo CZE6110-27250, pomník rudoarmějci padlému při osvobození obce v roce 1945 se nachází v parku u bývalé budovy Jednoty, Libkova Voda 80, na pozemku číslo parcely 1639/18, katastrální území Libkova Voda, obec Libkova Voda. Pomníky budou přemístěny na parcelu číslo 1639/22 před zámekem.

Důvodem přemístění pomníků je skutečnost, že budova Jednoty a přilehlý park projdou rozsáhlou rekonstrukcí.

MČ Praha 9 – Hloubětín

Válečný hrob (pietní místo – pamětní deska) číslo CZE0009-18137, věnovaný památce tří zaměstnanců továrny SANA, kteří padli nebo zahynuli za 2. světové války, se nacházel před odcizením v ulici Poděbradská č. p. 88, na pozemku číslo parcely 1660, katastrální území Hloubětín, obec Praha. Věrná replika pamětní desky bude přemístěna v rámci bývalého areálu na nově vystavěnou budovu, repliku současné stavby, na pozemek číslo parcely 1662, katastrální území Hloubětín, obec Praha.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že budova, kde je momentálně deska umístěna, bude demolována a nové umístění zajistí lepší přístup a pietní charakter pamětní desky.

MČ Praha 9 – Vysočany

Válečný hrob číslo CZE0009-18164, památník věnovaný památce čtyř padlých barikádníků z bojů května 1945, zaměstnanců družstva Bratrství, které historicky v areálu působilo, se nachází za oplocením areálu sběrný kovového odpadu na ulici K Žižkovu 640/9, pozemku číslo parcely 819/1, katastrální území Vysočany, obec Praha 9. Pomník bude přemístěn na plánované veřejné prostranství v blízkosti budoucí cyklostezky A5 a pěší cesty k libeňskému nádraží na pozemku číslo parcely 816 u objektu označeném v plánu jako A0.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že v současném umístění je plánována výstavba bytových jednotek.

MČ Praha 15 – Horní Měcholupy

Válečný hrob (pietní místo – objekt) číslo CZE0015-18147, věnovaný památce místních vojáků padlých a zemřelých v 1. světové válce, a před pomník předřazená pamětní deska CZE0015-18074 věnovaná obětem 2. světové války, se nachází v ulici Ravennská, na pozemku číslo parcely 523/258, katastrální území Horní Měcholupy, obec Praha 15. Památník a pamětní deska budou přemístěny do parku před hasičskou zbrojnicí, pozemek číslo parcely 523/883, katastrální území Horní Měcholupy, obec Praha 15.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že došlo k revitalizaci parčíku u hasičské zbrojnice a dojde k přiblížení k původnímu umístění památníku a desky, které byly na současnou lokalitu v ulici Ravennská přeneseny v 80. letech 20. století v souvislosti s výstavbou.

MČ Praha 20 – Horní Počernice

Válečný hrob (pietní místo – objekt) číslo CZE0020-18061, věnovaný památce Josefa Tlustého, který byl zastřelen 6. 5. 1945 v místě pomníku, se nachází v ulici Tlustého, na pozemku číslo parcely 3938, katastrální území Horní Počernice, obec Praha. Památník bude přemístěn zhruba 3 m na vyvýšeninu na pozemek číslo parcely 36/3, katastrální území Horní Počernice, obec Praha.

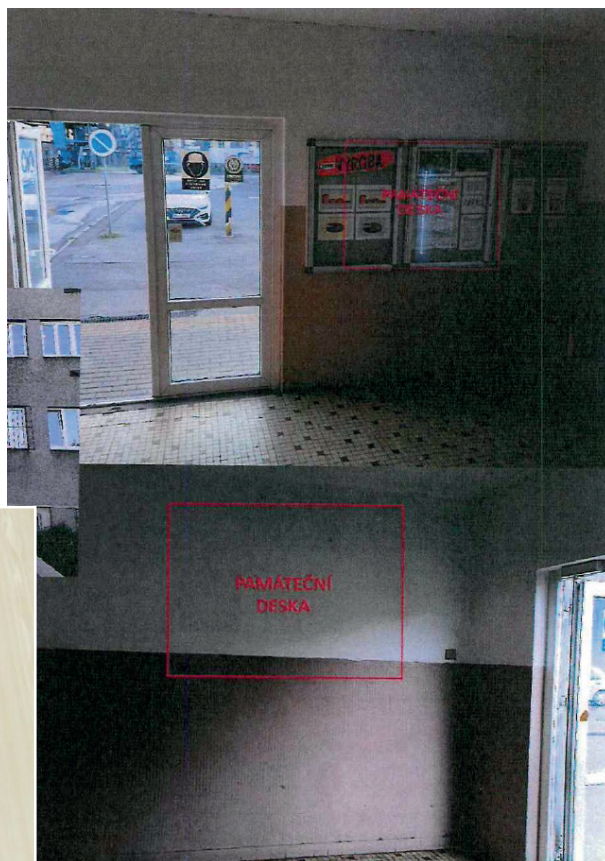
Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že současné umístění se vlivem stavebních úprav okolí dostalo pod úroveň okolního terénu.

Ostrava – Mariánské Hory

Válečný hrob číslo CZE8119-27549, pamětní deska věnovaná památce šesti pracovníků koksovny Ignát, kteří byli popraveni či umučeni v německých koncentračních táborech, se nachází ve vstupní hale Koksovny Jan Šverma, Švermova 2082/79, na pozemku číslo parcely 3000, katastrální území Mariánské Hory, obec Ostrava. Jedná se o obdélníkovou tmavou kamennou desku s rytým barveným písmem. Pamětní deska bude přemístěna do vstupní haly dělnické vrátnice v sídle společnosti na ul. Koksárni 1112, na pozemku číslo parcely st. 1618 katastrální území Přívoz, obec Ostrava, na jednu ze stěn u východu z budovy.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že Koksovena Jan Šverma prochází rekonstrukcí a následnou sanací území, která má být ukončena v roce 2035.

Podomí

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE6219-17692, pomník věnovaný památce obětí 1. a 2. světové války z obce Podomí, tvoří samostatný pískovcový obelisk ve tvaru jehlanu v přední části s šedou žulovou nápisovou deskou s 15 jmény připomenutých z 1. světové války, který se nachází v areálu místní základní školy na pozemku p. č. 233, k. ú. Podomí, obec Podomí. Pomník bude přemístěn do parku na pozemku p. č. 291, k. ú. Podomí.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že v současné chvíli je mimo veřejný prostor a kvůli vzrostlé vegetaci i opticky skryt. Nové umístění umožní pomníku důstojněji plnit jeho pietní funkci.

Rokytnice nad Rokytnou

Válečný hrob číslo CZE6113-8679, pomník věnovaný památce obětí 1. a 2. světové války, se nachází před úřadem městyse, na pozemku číslo parcely 816/11, katastrální území Rokytnice nad Rokytnou, obec Rokytnice nad Rokytnou. Pomník tvoří stěla ve tvaru kvádrů umístěná na štokovém soklu o základně 76 cm a výšce 83 cm. Na soklu je plastický malý státní znak a texty připomínající padlé z 1. a 2. světové války. Pomník bude přemístěn cca 20 m na travnatou plochu na parcele číslo 900, katastrální území Rokytnice nad Rokytnou, obec Rokytnice nad Rokytnou.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že Městys Rokytnice nad Rokytnou plánuje rozsáhlou úpravu veřejného prostranství před úřadem městyse. Přemístění má zamezit negativním vlivům, především kontaktu s chemickým ošetřením chodníků, a zajistit důstojné chování k pomníku. Zároveň dojde k celkové opravě pomníku.

Vlkaneč

Válečný hrob číslo CZE2104-2766, pamětní deska věnovaná obětem 2. světové války, se nacházel na přední fasádě vstupu do objektu základní školy, Vlkaneč č. p. 29, na pozemku číslo parcely st. 2, katastrální území Vlkaneč, obec Vlkaneč. Pamětní deska byla přemístěna zhruba o 35 m na fasádu budovy obecního úřadu, Vlkaneč č. p. 20, na pozemku číslo parcely st. 47/1. Jedná se o obdélníkovou šedou žulovou desku se jmény čtyř obětí.

Důvodem přemístění pamětní desky je skutečnost, že fasáda školy prodělala opravu a byla zateplena. Na novém místě je pamětní deska umístěna na reprezentativním místě a vhodně zapadá do fasády budovy obecního úřadu a byla doplněna o trn pro umístění květinové výzdoby.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany s provedením jiné změny válečného hrobu

Souhlas byl vydán s provedením jiné změny válečného hrobu:

Bohuslavice nad Úpou

Válečný hrob (evidované místo) číslo CZE5214-37398 určuje umístění pomníku věnovaného památce padlých z Bohuslavic u Trutnova v 1. světové válce, vystavěného v roce 1925 a zcela zničeného po roce 1945, který se nacházel před místní školou na ulici Ke Hřbitovu, na pozemku p. č. 560/6, k. ú. Bohuslavice nad Úpou.

Jiná změna válečného hrobu (evidovaného místa) spočívá v obnově pomníku do původní podoby, dle dochovaných fotografií a zápisu v kronice, v původní lokalitě.

Brno – Husovice

Válečným hrobem číslo CZE6203-39546 je pietní místo v podobě kamenného bloku s nápisem „1914–1918 bojovníkům za svobodu 1939–1945“ a vpravo stojící samostatné žulové desky připomínající jmenovitě oběti 2. světové války z Husovic. Pomník se nachází v parku Marie Restituty, ulice Rotalova, na pozemku č. p. 1669, katastrální území Husovice, město Brno.

Jiná změna válečného hrobu (pietního místa) spočívá v soustředění údajů kamenného bloku a žulové desky do jednoho pietního místa objektu v podobě železobetonové stěny, zpracované formou grafického betonu s obdobným textem a jmény padlých, včetně opravy jednoho jména.

Kunčice pod Ondřejníkem

Válečným hrobem číslo CZE8107-8059 je památník padlých před obecním úřadem připomínající padlé z 1. a 2. světové války z řad obyvatel obce Kunčice pod Ondřejníkem. Jedná se o tři pamětní desky – dvě pro 1. světovou válku a jednu pro 2. světovou válku, zasazené do cihlové pyramidové zdi.

Jiná změna válečného hrobu spočívá v nahrazení pyramidové zdi novým objektem památníku, který má podobu kamenné pískovcové stély s pískovcovou podstavou. Na stělu budou přemístěny původní pamětní desky se jmény padlých během obou světových válek. Dále bude doplněna pamětní deska obětem rasové nesnášenlivosti, která bude ve stejném provedení jako původní desky (z černé žuly). V horní části památníku bude osazen původní znak – erb českého lva.

Praha – Kolovraty

Válečným hrobem číslo CZE0022-33654 je památník padlým z 1. světové války před budovou místní školy. Jedná se o sochu ženy s dítětem v náručí vyhlížející svého muže-vojáka, kde v podstavci sochy je nápisová deska se jmény padlých.

Jiná změna válečného hrobu spočívá v rozšíření pietního místa o mramorovou desku se jmény občanů padlých v 2. světové válce. Pamětní deska tvaru zkoseného hranolu bude umístěna do štěrku či kačírku před památníkem.

MČ Praha 3 – Pravoslavný Chrám Zesnutí přesvaté Bohorodice

Válečným hrobem číslo CZE0003-24245 je krypta v pravoslavném Chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice, v níž jsou na třech místech uloženy ostatky padlých vojáků z 1. světové války. Jedná se o dvě niky po stranách ve spodní části schodiště do krypty, v nichž jsou pohřbeni vojáci pravoslavného vyznání ze srbské a rakousko-uherské armády. Předmětem žádosti je třetí místo s ostatky vojáků z první světové války a to hrobka (šachta) pod podlahou krypty s ostatky vojáků ruské carské armády, kteří zemřeli v Praze.

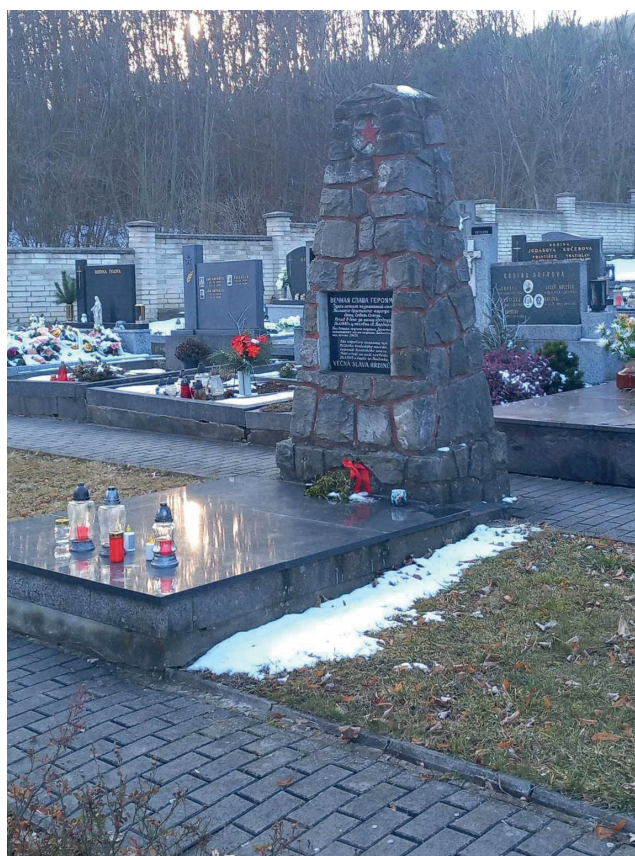
Jiná změna válečného hrobu spočívá v dočasném vyzvednutí ostatků padlých vojáků z hrobky (šachty) pod podlahou krypty za účelem opravy hrobky, která je ve špatném stavu, v rámci rekonstrukce celého chrámu. Ostatky budou vyzvednuty za přítomnosti antropologů z Národního muzea a pokud to bude možné, bude zachováno uložení pohřbených v samostatných rakvích. V případě, že bude na původní rakvi patrné její číselné označení, bude toto označení zaznamenáno i na rakev novou, aby bylo možné identifikovat, kdo je v rakvi pohřben. Ostatky budou uloženy v depozitu Národního muzea a podrobeny antropologickému výzkumu zaměstnanci antropologické sekce Národního muzea. Po dokončení oprav krypty a chrámu budou všechny ostatky vráceny do zrestaurované hrobky opatřené novým dvoudílným poklopem s nápisovou deskou s textem, jehož přesné znění bude konzultováno s Národním památkovým ústavem a odborem pro válečné veterány a válečné hroby MO.

Sobůlky

Válečným hrobem číslo CZE6210-13853 je válečný hrob s ostatky na hřbitově obce Sobůlky. Jedná se o hrob neznámého sovětského vojáka ve tvaru pylonu komolého jehlanu ve spodní části opatřené černou pamětní deskou. Hrob překrývají tři desky ze světlého mramoru. Ostatky neznámého sovětského vojáka, padlého 26. dubna 1945 na polní trati Budovníky, byly v letech 1945–1950 pochovány u kapličky sv. Barbory spolu s jedním německým vojákem. Dne 10. června 1950 došlo v místě u kapličky k exhumaci ostatků a údajnému přenesení sovětského vojáka na hřbitov v Sobůlkách. V roce 2024 byly při záchranném archeologickém průzkumu u kapličky sv. Barbory nalezeny nekompletní ostatky sovětského a německého vojáka. Lze tak předpokládat, že během exhumace 10. června 1950 došlo pravděpodobně k záměně částí kosterních pozůstatků obou vojáků.

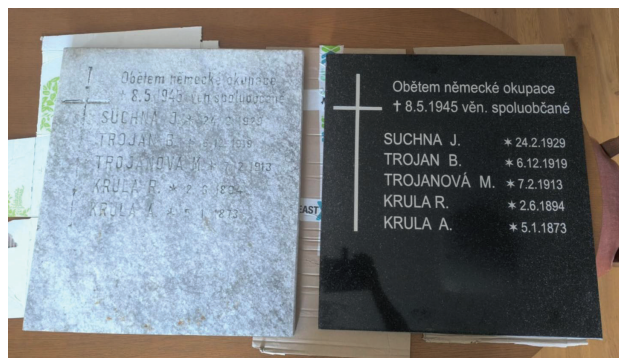
Jiná změna válečného hrobu spočívá odborném archeologickém odkrytí hrobového místa a za použití archeologických metod dojde k vyzvednutí kosterních ostatků tak, aby nebyly narušeny nálezové okolnosti. Následnou antropologickou expertizou budou sestaveny ostatky jak sovětského, tak německého vojáka. Po provedení expertízy budou pouze ostatky sovětského vojáka opět uloženy do jeho hrobu na hřbitově v Sobůlkách a hrob bude uveden do původní podoby, tak aby opět plnil svou pietní funkci.

Bylo vydáno stanovisko, že se nejedná o jinou změnu válečného hrobu:

Čáslavice

Obec Čáslavice podala žádost o jinou změnu válečného hrobu (pietního místa) číslo CZE6113-21775. Dle předložené dokumentace se nejedná o jinou změnu válečného hrobu, neboť nedochází k takové změně válečného hrobu nebo ke změně obsahu textu válečného hrobu, v jejímž důsledku by došlo ke změně jeho původního určení a významu. Požadovaný souhlas Ministerstva obrany České republiky k těmto změnám proto není potřebný.

Kojetín

Město Kojetín podalo žádost o jinou změnu válečného hrobu (pietního místa) číslo CZE7109-7081. Dle předložené dokumentace se nejedná o jinou změnu válečného hrobu, neboť nedochází k takové změně válečného hrobu nebo ke změně obsahu textu válečného hrobu, v jejímž důsledku by došlo ke změně jeho původního určení a významu. Požadovaný souhlas Ministerstva obrany České republiky k těmto změnám proto není potřebný.

Navrhované změny pro osoby zemřelé v souvislosti s hospodářskými delikty nenaplnují podle § 2 odst. 2 definici obětí, které upravuje zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a doporučujeme navrhovanou část takových zemřelých na pomníku neuvádět. Přesto, pokud bude na pomníku sekce zemřelých v souvislosti s hospodářskými delikty vytvořena či vznikne doplňkový pomník pro tyto osoby, doporučujeme ze seznamu neodstraňovat jméno řezníka Josefa Lužného, neboť podle přepisu obecní kroniky byl zadržen spolu s řezníky Leopoldem Mlčochou a Josefem Řihoškem a byl propuštěn z vazby, aby mohl vyzvednout dokumenty. Během tohoto propuštění spáchal sebevraždu pod vlivem hrozícího kapitálního trestu.

Vydané souhlasy Ministerstva obrany s přemístěním a provedením jiné změny válečného hrobu

Souhlas s přemístěním a provedením jiné změny byl vydán pro válečné hroby:

Brno – Zábradovice – Zbrojovka

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE6203-35107, památník věnovaný památce obětí 2. světové války z řad zaměstnanců Zbrojovky Brno. Památník v podobě pylonu z travertinu a umělého mramoru, na němž byla plastickými bronzovými písmeny vyvedena jména obětí a na vydlážděném nástupním prostoru u paty pylonu text „Zemřeli, aby národ mohl žít“, se nacházel na nádvoří objektu Zbrojovky Brno v ulici Lazaretní, vlevo za branou, p. č. 1119/2, k. ú. Zábradovice, obec Brno.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá v snesení desek se jmény obětí a plastiky dvou přísahajících rukou z původního objektu pomníku a po rekonstrukci desek a plastiky k jejich instalaci ve vestibulu původní správní budovy (objekt D1) v ulici Lazaretní č. p. 1/7, p. č. 1119/5, k. ú. Zábradovice, obec Brno. Došlo tak ke změně charakteru válečného hrobu na pietní místo – deska. Vlastník na nové umístění dle návrhu v žádosti vhodně doplní původní text „Zemřeli, aby národ mohl žít“ a nově doplní letopočet „1939–1945“.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že dojde k zastavění plochy, na které byl pomník původně umístěn.

Kostelec nad Orlicí

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE5208-44383 památník padlým v 1. a 2. světové válce v současné podobě vznikl v 90. letech přestavbou zídky, která byla původně součástí podstavce sochy rudoarmějce. Nachází se na pozemku p. č. 13/2 k. ú. Kostelec nad Orlicí při silnici I/11.

Pomník bude přemístěn na pozemek p. č. 390/3, k. ú. Kostelec nad Orlicí před obchodní akademií na místo původního historického pietního místa, které tvořila socha T. G. Masaryka od akademického sochaře Josefa Bílka a desky se jmény obětí obou světových válek. V roce 1953 byla socha TGM rozhodnutím národního výboru společně s deskami odstraněna a zlikvidována. K jejímu obnovení došlo až v roce 2018.

Jiná změna spočívá v obnovení pietního místa v jeho historické podobě, tj. vytvoření nových desek se jmény obětí v nově navrženém designu a jejich instalace na betonový podstavec u nové sochy TGM. Seznam obětí bude doplněn o další jméno a budou provedeny korektury textu. Pietní místo bude jako celek působit důstojně a bude vhodnější pro pořádání vzpomínkových akcí.

Lhota u Trutnova

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE5214-4936, pomník věnovaný památce padlých členů dobrovolných hasičů z Lhoty u Trutnova v 1. světové válce, tvoří fragmenty původního pomníku, vystavěného v roce 1921, přesunutého ke hřbitovu v roce 1933 a zničeného po roce 1948, které se nachází na místním německém hřbitově, pozemku p. č. 294/3, k. ú. Lhota u Trutnova.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá v přesunu na sousedící obecní pozemek s přístupovou cestou ke hřbitovu, p. č. 292/2. Pomník bude doplněn o chybějící části dle zápisu v obecní kronice, především nápisovou deskou s textem a litinovým křížem s Kristem. Dochází tak k obnově pomníku do původní podoby a jeho důstojnému umístění v rámci možností obce.

Nosislav

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE6221-43155, pomník věnovaný památce obětí 1. světové války z obce Nosislav, tvoří kamenná deska s fotografiemi bez jmen a s textem „Oběti světové války 1914–1918“ dodatečně umístěná na kříži z druhé poloviny 19. století, který se nachází na pozemku p. č. 343/3, k. ú. Nosislav u přístupové cesty do kostela sv. Jakuba Staršího v Nosislavi.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá ve výstavbě nového pískovcového pomníku na současném pozemku p. č. 343/3 o 2 m blíže směrem k silnici v ul. Pod Baštou. Pomník bude osazen novou žulovou deskou s fotografiemi 26 občanů obce Nosislav padlých, zemřelých a nezvěstných v 1. světové válce. Oproti původní desce budou na základě historických pramenů fotografie doplněny o jména a příjmení připomenutých s letopočty narození a úmrtí. Dochází tak k zachování původního smyslu pomníku a mění se pouze jeho vzhled.

Osek nad Bečvou

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE7104-7255, pamětní deska věnovaná památce tří příslušníků národního odboje, kteří byli zatčeni po pokusu zabránit demolici mostu v noci na 5. května 1945. Jiří Knop byl zastřelen při pokusu o útěk z věznění ve škole v Lipníku nad Bečvou, Oldřich Odstrčil a Stanislav Dlouhý se stali nezvěstnými. Pamětní deska se nacházela na zábradlí mostu, p. č. 1298, k. ú. Osek nad Bečvou.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá v přenesení pietního místa na cca 15 m vzdálený pozemek, p. č. 737/2. Došlo k osazení pamětní desky na hranol z lomového kamene, a došlo tak ke změně charakteru válečného hrobu.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že při opravě mostu byla deska demontována a nový typ zábradlí již nedovolil umístění přímo na mostě.

Ostrava – Ostravská univerzita

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE8119-27335, pamětní deska věnovaná památce Jana Opletala se nachází na fasádě budovy menzy Kolejů Jana Opletala, blok C, na adrese Kraničova 1433/8, p. č. 2235, k. ú. Slezská Ostrava. Jedná se o obdélníkovou pamětní desku z tmavě šedé leštěné žuly s rytým a bíle vytaženým textem: „Jan Opletal 1914–1939“.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá v uschování pamětní desky v depozitu Ostravské univerzity po dobu demolice a realizace nové stavby a následného umístění pamětní desky ve vstupní hale nově vybudovaného bloku E. Pamětní deska bude doplněna o informační textovou tematickou grafiku.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že dojde k demolici bloku C, na kterém je deska momentálně umístěna, a výstavbě nových bloků C, D a E.

Rudíkov

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE6113-8992, pamětní deska věnovaná památce popravených a umučených členů Sokola Rudíkov a okolí v období 2. světové války se nacházela na fasádě sokolovny, p. č. st. 135, k. ú. Rudíkov. Jedná se o horizontálně orientovanou obdélníkovou žulovou pamětní desku s rytým zlateným písmem se jmény a údaji 13 obětí. Deska je na horním a spodním okraji doplněna o vystupující profily ze žuly, které sloužily k ochraně hlavní nápisové desky před povětrnostními vlivy.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá v přenesení pietního místa na pozemek přiléhající k budově sokolovny, p. č. 1929/1. Při přemístění byla pamětní deska osazena na konstrukci z kovových profilů, a došlo tak ke změně charakteru válečného hrobu na pietní místo – objekt.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že zvolené zateplení budovy sokolovny technologicky neumožnilo návrat pamětní desky na fasádu budovy.

Veselá

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE7211-933, pamětní deska věnovaná památce pěti obětí 2. světové války. Pamětní deska se nacházela na budově základní školy č. p. 130, p. č. 1, k. ú. Veselá u Zlína, obec Veselá.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá v přenesení pietního místa na zelenou plochu u kaple sv. Anny, p. č. 450, k. ú. Veselá u Zlína, obec Veselá. Došlo k osazení pamětní desky na kamenný blok, a došlo tak ke změně charakteru válečného hrobu na pietní místo – objekt.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že došlo k přestavbě budovy, na které byla deska původně umístěna.

Vroutek

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE4210-37904, pomník věnovaný obětem fašismu a osvobození Rudou armádou, vznikl v roce 1975 přemístěním a kamenickou úpravou pomníku obětem 1. světové války, který byl v obci odhalen v roce 1926. Pomník má podobu šestibokého pylonu, opatřeného na kratších stranách podpěrami, umístěného na dvojstupňovém soklu. Pylon, podpěry a sokl jsou vyrobeny ze světlešedého kamene. Na přední straně pylonu, v horní polovině, je umístěna černá leštěná kamenná nápisová deska s rytým bíle barveným písmem s textem „Obětem fašismu“ a na přední straně spodního soklu je umístěna deska s textem „Na počest 30. výročí národně osvobozeného boje a osvobození Československa Rudou armádou byl pomník přemístěn a znovu odhalen 9. května 1975“. Pomník se nachází v parku na křižování ulic Nádražní a Podbořanská, p. č. 99/1, k. ú. Vroutek, obec Vroutek.

Jiná změna a přemístění válečného hrobu (pietního místa) spočívá v obnově pomníku do podoby z roku 1926 a z přemístění na původní místo, na dochované základy u křižování ulic Karlovarská a Kostelní, p. č. 5514/2, k. ú. Vroutek, obec Vroutek. Obnova bude zahrnovat restaurování dochovaných částí, doplnění částí pomníku, které byly odstraněny po 2. světové válce, na základě dochovaných vyobrazení a archivních pramenů a doplnění nápisových desek se jmény obětí 1. a 2. světové války na základě archivních pramenů.

Důvodem přemístění pomníku je skutečnost, že dojde k navrácení na původní historické umístění pomníku.

Souhlas s přemístěním a nesouhlas s provedením jiné změny byl vydán pro válečný hrob:

Štarnov

Válečný hrob (pietní místo) číslo CZE7110-7435 památník padlým rudoarmějcům při osvobozování obce ve 2. světové válce se nachází na návsi na pozemku p. č. 148/3 k. ú. Štarnov.

Pomník bude přemístěn na pozemek p. č. 148/1 k. ú. Štarnov cca 30 m jižním směrem od svého současného umístění na pozici směrem k areálu základní školy. Důvodem přemístění je, že je v současné době umístěn v blízkosti hasičské zbrojnice, a existuje tak riziko jeho poškození při výjezdu hasičské techniky.

Navrhovaná jiná změna spočívá v nahrazení aktuálního textu na pomníku: „Na paměť padlým rudoarmějcům 1945“ novým textem: „Na paměť padlým osvoboditelům obce Štarnov 1945“ a v nahrazení rudé hvězdy nad nápisem velkým státním znakem. Zaměstnanci odboru pro válečné veterány a válečné hroby byla provedena rešerše k historii pomníku a počtu padlých příslušníků Rudé armády v obci a jejím okolí. Na jejím základě lze říci, že ve Štarnově a okolí padlo v květnu 1945 minimálně 29 rudoarmějců, kteří byli pohřbeni na místním hřbitově a na návsi a později exhumováni a převezeni na Čestné pohřebiště v Olomouci. Samotný pomník byl slavnostně odhalen 8. května 1960 za přítomnosti jednoho z přeživších účastníků bojů. Zamýšlená změna neakceptuje historickou skutečnost, jelikož pomník je dedikován konkrétním padlým, a to příslušníkům Rudé armády – rudoarmějcům, a ne neurčitým „osvoboditelům“. Taktéž odstranění rudé hvězdy by nebylo historicky správné, jelikož se jedná o symbol Rudé armády,

který je běžně používán na válečných hrobech s ostatky i na pietních místech. Současná společenská a geopolitická situace by neměla zasahovat do historických skutečností, ba naopak je třeba si připomínat, že příslušníky Rudé armády byli vojáci všech národností tehdejšího Sovětského svazu.

Bylo vydáno stanovisko, že žadatel není příslušný žádat o přemístění a provedení jiné změny:

Osek nad Bečvou

Obec Lipník nad Bečvou podala žádost o provedení jiné změny a přemístění válečného hrobu (pietního místa) číslo CZE7104-7255. Při zpracování žádosti bylo zjištěno, že město Lipník nad Bečvou, náměstí T. G. Masaryka 89, 751 31 Lipník nad Bečvou není vlastníkem zmíněného válečného hrobu (pietního místa).

Podle § 3 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech může o jinou změnu, přemístění či zrušení žádat pouze vlastník válečného hrobu (pietního místa), nebo pokud není znám, vlastník nemovitosti. Podle Centrální evidence válečných hrobů je vlastníkem válečného hrobu (pietního místa) CZE7104-7255 obec Osek nad Bečvou, Osek nad Bečvou 65, 751 22 Osek nad Bečvou.

Žádosti o vydání souhlasu Ministerstva obrany se zrušením válečného hrobu

Horní Měcholupy

Ministerstvo obrany vydalo souhlas se zrušením válečného hrobu (pietního místa) CZE0015-58068, který připomíná památku Pavla Čermáka, člena Svazu českého hasičstva obce Horních Měcholup, jenž byl 28. 4. 1945 umučen v koncentračním táboře Terezín. Pamětní deska byla instalována v roce 2024 na fasádě budovy hasičské zbrojnice na ulici Holoubkovská č. p. 323, pozemku parcelní číslo 2/3, katastrální území Horní Měcholupy, obec Praha 15.

Důvodem zrušení je skutečnost, že pamětní deska byla nejdříve opakovaně poškozena a následně nevratně poškozena neznámým vandalem. Připomínka Pavla Čermáka je zachována pietním místem CZE0015-18074, které má být přemístěno do parku vedle budovy hasičské zbrojnice v návaznosti na souhlas Ministerstva obrany vydaný dne 6. ledna 2025.

Lesná

Ministerstvo obrany vydalo souhlas se zrušením válečného hrobu (pietního místa) CZE3215-33134. Pomník v podobě hrubě opracovaného kamenného monolitu na betonové podestě, na vrcholu s litinovým křížem a na přední straně dvěma nápisovými deskami, připomíná 37 obětí pochodu smrti za 2. světové války, které byly dříve pohřbeny ve společném hrobě za obcí Stará Knížecí Huť. Pomník se nachází v zelené ploše parčíku, na pozemku parcelní

číslo 1434/12, katastrální území Lesná, obec Lesná.

Důvodem zrušení je skutečnost, že na místě původního společného hrobu se nachází válečný hrob CZE3215-27200. Toto místo se nacházelo v pohraničním pásmu a bylo znemožněno jeho navštěvování, proto vzniklo pietní místo v Lesné, na místě zaniklého pomníku obětí 1. světové války. V současné době je VH CZE3215-27200 dosažitelný, a místo v Lesné tak ztratilo svůj význam.

Turnov

Ministerstvo obrany vydalo souhlas se zrušením válečného hrobu (pietního místa) CZE5109-8295, který byl součástí rodinného hrobu rodiny Koškových a připomínal na přidané desce památku Ludvíka Koška, pilota RAF, který zahynul 13. července 1944 při havárii během návratu z operačního letu. Hrobové zařízení se nachází v Turnově, na parcele č. 1497, na hřbitově u kostela Narození Panny Marie, v oddělení H, hrobové místo č. 46. Tmavě šedá žulová deska byla drhotně upevněná v levé polovině náhrobního kamene rodinného hrobu a nesla podobiznu Ludvíka Koška a text: „Ludvík Košek štrm. čsl. zahr. letectva * 10. 12 1916 † 13. 7. 1944 v Anglii“.

Důvodem zrušení je skutečnost, že nájemce hrobového zařízení, rodina Koškových, nechala hrobové místo upravit, deska připomínající Ludvíka Koška byla sňata a rodina nejeví zájem ji opět na hrobové zařízení připevnit. Došlo tak k faktickému zničení předmětného místa.

Vydáním písemného souhlasu Ministerstva obrany bude v tomto případě uvedena evidence válečných hrobů do souladu se skutečným stavem. Osobu účastníka 2. zahraničního odboje Ludvíka Koška v Turnově nadále důstojně fyzicky připomíná pamětní deska na zimním stadionu (CZE5109-53941). Stadion zároveň nese jméno „Zimní stadion Ludvíka Koška“.

Ostatní správní řízení

Hodějovice

Ministerstvo obrany obdrželo žádost o dodatečný souhlas se zrušením evidovaného pietního místa CZE6215-17352, které dle dostupných informací zaniklo cca před deseti lety, při výstavbě splaškové kanalizace a s tím související následné úpravě zeleně a veřejného prostranství. Před tím, než zaniklo, tak bylo pomníkem, který byl tvořen třemi kvádry, na nichž byly kovové destičky s letopočty 1914–1918 a 1939–1945.

Tento pomník nenaplnoval § 2 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb. o válečných hrobech a pietních místech, připomínal události, a nikoliv oběti padlé v době války. Nebyl tedy válečným hrobem dle zákona, což bylo uvedeno i v Centrální evidenci válečných hrobů. Proto bylo vydáno stanovisko, že není třeba souhlasu Ministerstva obrany k jeho zrušení a může být vymazáno z Centrální evidence válečných hrobů Ministerstva obrany.

Kontrolní činnost

Ministerstvo průběžně kontroluje a vyhodnocuje plnění úkolů stanovených zákonem orgánům státní správy na stupni kraj, a to formou kontroly výkonu přenesené působnosti. Ministerstvo kontrolní systém nastavilo do podoby tříletého cyklu. V tomto tříletém cyklu provádíme kontrolu plnění zákona u každého krajského úřadu. Rozsah a forma kontroly je u všech krajských úřadů v průběhu kontrolního cyklu stejná. Při kontrole prověřujeme stav a úplnost evidence válečných hrobů v celém rozsahu, dále formu a výsledky koordinace péče o válečné hroby v rámci kraje, stejně tak kontrolní činnost krajského úřadu s důrazem na kontroly fyzického stavu válečných hrobů včetně financování péče o válečné hroby prostřednictvím krajských dotačních titulů. Zaměřujeme se rovněž na odstranění nedostatků zjištěných při minulé kontrole, zahrnutí válečných hrobů do územně analytických podkladů pořizovaných krajským úřadem a v neposlední řadě na řešení správních deliktů v souvislosti s péčí o válečné hroby. Největší důraz při každé kontrole klademe na prověření fyzického stavu vybraného vzorku válečných hrobů na území kraje. V roce 2025 jsme pokračovali v kontrolním cyklu zahájeném v roce 2023. Stávající cyklus tak byl v roce 2025 ukončen.

V roce 2025 byly vykonány kontroly v kraji Středočeském (25. – 27. 3.), Karlovarském (8. – 10. 4.), Libereckém (27. – 29. 5.), Zlínském (23. – 25. 9.) a v Praze (21. – 23. 10.).

Většina kontrolovaných VH byla ve velmi dobrém nebo dobrém stavu. Ve Středočeském a Karlovarském kraji nebyly odstraněny některé problémy v evidenci z předchozí kontroly. V případě CZE2103-53876 (Středočeský kraj) dokonce od kontroly v roce 2017. Trvalým problémem – rozpoznatelnost VH s ostatky na hřbitovech a jejich odlišení od ostatních hrobů. Skutečná poloha VH ne vždy odpovídá údajům zadaným v evidenci (GPS) – zvláště na větších městských hřbitovech jde o vážný problém. V posledních letech však dochází i díky provedeným školením k postupnému zlepšení.

Přehled válečných hrobů a pietních míst podle krajů

Kraj	Válečné hroby s ostatky		Pietní místa	
	počet	kontrolované obce	počet	kontrolované obce
Středočeský	34	Kralupy nad Vltavou, Nelahozeves, Nová Ves, Mělník, Kly, Líbeznice, Sadská, Pečky, Plaňany, Křečhoř, Lošany, Ratboř, Zásmyky, Malotice, Třebovle, Tismice	64	Dolany, Kralupy nad Vltavou, Nelahozeves, Nová ves, Spomyšl, Lužec nad Vltavou, Býkev, Mělník, Kly, Tuhaň, Líbeznice, Sadská, Milčice, Pečky, Dobřícho, Radim, Plaňany, Křečhoř, Radovesnice, Lošany, Kbel, Ratboř, Suchdol, Bečváry, Zásmyky, Malotice, Kourim, Třebovle, Kšely, Přistoupim a Tismice
Karlovarský	10	Žlutice, Pila, Dolní Žandov, Velichov, Děpoltovice, Stará Chodovská, Tatrovce, Hazlov, Studánka	62	Podštěly/Chyš, Protivec u Žlutic, Údrč, Bochov, Horní Tašovice, Dlouhá Lomnice, Stružná, Olšová Vrata, Kolová, Háje, Stanovice, Kfely, Horní Slavkov, Údolí u Lokte, Nadlesí, Březová, Kamenice u Březové, Rudolec, Kostelní Bříza, Studánka u Březové, Žitná u Březové, Milíkov, Mokřina, Karlovy Vary, Dalovice, Bor, Stráň, Radošov, Ostrov, Odeř, Děpoltovice, Fojtov, Nová Role, Božíčany, Tatrovce, Horní Rozmyšl, Dolní Nivy, Horní Nivy, Boučí, Krajčová, Květná u Krajčové, Kopanina, Nový Kostel, Křižovatka, Hazlov, Výhledy, Skalka u Hazlova, Dolní Paseky, Podhradí u Aše, Studánka u Aše
Liberecký	69	pohřebiště na hřbitově v Turnově		
	41	Přepeře, Ohrazenice, Turnov, Rovensko pod Troskami, Železný Brod, Pěňčín, Jablonec nad Nisou, Velký Valtinov, Brniště, Velenice, Zákupy, Horní Police, Stružnice, Horní Libchava, Nový Bor, Sloup v Čechách, Chrástava	81	Přepeře u Turnova, Ohrazenice u Turnova, Turnov, Mašov u Turnova, Hnanice pod Troskami, Rovensko pod Troskami, Loktuše, Vesec pod Kozákovem, Koberovy, Železný Brod, Hrubá Horka, Bratříkov, Maršovice, Kokonín, Zdislava, Žibřidice, Dubnice, Jablonné v Podještědí, Česká Ves v Podještědí, Brniště, Kamenice u Zákup, Zákupy, Zahrádky u České Lípy, Kozly u České Lípy, Stvolínky, Janovice u Kravař, Heřmanice u Žandova, Valteřice u Žandova, Horní Police, Jezv, Stružnice, Horní Libchava, Častolovice u České Lípy, Janov, Svojkov, Bílý Kostel nad Nisou, Andělská Hora u Chrástavy, Chrástava, Stráž nad Nisou
Zlínský	23	Břest, Hulín, Kurovice, Racková, Fryšták, Lukov, Kašava, Slušovice, Příluky, Hvozdná, Zlín, Vizovice, Jablůnka, Rožnov pod Radhoštěm, Valašská Bystřice	74	Skaštice, Břest, Pravčice, Hulín, Chrástany, Záhlavice, Kurovice, Miškovice, Mysločovice, Lehotice, Racková, Fryšták, Lukov, Kašava, Březová u Zlína, Slušovice, Veselá u Zlína, Hvozdná, Příluky, Zlín, Prstné, Březůvky, Provodov na Moravě, Želechovice nad Dřevnicí, Lípa, Zádveřice, Vizovice, Lutonina, Jasenná na Moravě, Liptál, Jablůnka, Pržno, Veselá u Valašského Meziříčí, Zašová, Střítež nad Bečvou, Zubří, Rožnov pod Radhoštěm, Valašská Bystřice, Vsetín
Praha	95	Praha 3, Praha 4, Praha 6, Praha 10, Praha 17	46	Řepy, Liboc, Ruzyně, Vokovice, Veleslavín, Dejvice, Kunratice, Krč, Michle, Vršovice, Vinohrady, Žižkov

Péče o české válečné hroby v zahraničí

Péčí o české válečné hroby v zahraničí nejen zásadním způsobem přispíváme k udržování bojových tradic českých ozbrojených sil, ale zároveň se snažíme o to, aby ti, kteří položili život za svou vlast, nebyli zapomenuti a jejich potomci si mohli jejich obět na konkrétním pietním místě připomenout. Na základě mezinárodních konvencí a zejména bilaterálních dohod České republiky s Velkou Británií, Ruskem, Slovenskem, Slovinskem, Ukrajinou, Srbskem a Rumunskem by měla platit zásada, že péče o válečné hroby připadá na vrub státu, na jehož území se nacházejí. Ne vždy tomu tak je. Zatímco český zákon pod pojem „válečný hrob“ zahrnuje i „pietní místo“, které připomíná válečnou obět, avšak neobsahuje ostatky, v mezinárodních konvencích a bilaterálních dohodách je za válečný hrob považováno pouze místo s ostatky padlých vojáků. MO ČR tak často zajišťuje péči o tato místa ve vlastní režii.

Počty 4 161 českých válečných hrobů ve 49 zemích s 20 286 připomenutými oběťmi v CEVH MO ČR

Země	VH	Oběti	Země	VH	Oběti
Slovensko	1 107	4 093	Jemen	7	10
Francie	591	983	Singapur	5	8
Polsko	562	2 163	Kyrgyzstán	4	33
Itálie	469	1 690	Řecko	4	9
V. Británie	400	643	Portugalsko	4	4
Rusko	237	3 454	Čína	3	57
Ukrajina	201	3 299	Makedonie	3	7
Slovinsko	163	531	Panama	3	3
Belgie	61	62	Tádžikistán	2	119
Černá Hora	57	57	Albánie	2	11
Německo	36	271	Filipíny	2	9
Maďarsko	32	73	Japonsko	2	6
Nizozemsko	29	58	Libanon	2	2
Bosna a H.	24	61	Austrálie	2	2
Uzbekistán	17	965	Indie	2	2
Rakousko	16	125	Sýrie	2	2
Srbsko	14	810	Moldavsko	1	32
Chorvatsko	14	48	Bělorusko	1	15
Izrael	14	14	Afghánistán	1	10
Libye	13	15	Kosovo	1	2
Rumunsko	11	388	Turecko	1	2
Kazachstán	10	94	Lucembursko	1	1
Kanada	10	15	Gruzie	1	1
Bahamy	7	12	Vietnam	1	1
Egypt	7	12			

Situace v Černé Hoře

(57 VH s 57 obětmi)

Při rekognoskační cestě po Černé Hoře jsme se zaměřili na dohledávání rakousko-uherských vojenských hřbitovů z 1. světové války, a to na základě archivních pramenů z Vojenského historického archivu a archivu ve Vídni.

Provedli jsme průzkum hřbitovů v Rožaje, Berane, Tomaševu a Kolašíně. Zde jsme vytipovali předpokládané hřbitovy, ale nepodařilo se nám nic nalézt. K Tomaševu, které se v období první světové války nazývalo Sahovici, jsme měli i plán hřbitova, na kterém byly zaneseny markantní orientační body, které by měly existovat ještě dnes. Avšak načrtnutý plán neodpovídal reálné situaci. V Berane se měl vojenský hřbitov nacházet v blízkosti místního kláštera, kde se doposud nachází místní městský hřbitov, ale nenalezli jsme konkrétní lokalitu.

V bývalém hlavním městě Černé Hory Cetinji se nám na základě archivních pramenů a fotek z Vídně podařilo lokalizovat přesnou polohu velkého vojenského hřbitova, kde bylo pohřbeno na 394 padlých rakousko-uherských vojáků (mezi nimi i řada pocházejících z našeho území) a několik zajatců. Z původního hřbitova, který přiléhá k místnímu obecnímu hřbitovu, se dochoval pouze fragment centrálního památníku. Několik vojáků bylo pohřbeno i na přilehlém hřbitově, kde jsme našli i původní železný kříž, označující jeden z jejich hrobů. Bohužel text na něm není již čitelný.

Z Cetinje jsme se přesunuli do nedaleké Rijeki Crnojevice, v níž se nám na místním malém hřbitově podařilo opět nalézt lokalitu jeho vojenské části díky dochovanému kovovému náhrobku. Zde bylo pohřbeno 19 vojáků rakousko-uherské armády, z nichž tři pocházeli určitě z našeho území a dva velmi pravděpodobně.

V následujících dnech jsme se vydali do částí Černé Hory, které byly v období první světové války součástí rakousko-uherské monarchie. Zde byly ve větších městech vojenské posádkové hřbitovy, na které se padlí vojáci pohřbívali i v období první světové války. Tyto hřbitovy se nám podařilo nalézt ve městech Budva, Škaljari a Tivat, a to především díky dochovaným náhrobkům rakousko-uherských vojáků, kteří zde zemřeli v předválečném období. Jejich náhrobky byly zpracovány velice kvalitně a zůstaly čitelné do dnešních dní. Některé byly dokonce v češtině. Ve městě Budva se posádkový hřbitov nachází v podstatě v centru města vedle katolického hřbitova, který obklopuje kostel sv. Tomáše. Celkově je tento hřbitov v zanedbaném

*Vojenský hřbitov
Cetinje za 1. sv. války
a dnes*

Bývalý posádkový hřbitov Tivat

Dochovaný válečný hrob na civilním hřbitově v Cetinje

Dochovaný náhrobek ve vojenské části obecního hřbitova Škaljari

Bývalý posádkový hřbitov Budva

stavu a zůstává zde jen několik náhrobků. V obci Škaljari, která je v podstatě předměstím Kotoru, posádkový hřbitov splynul s místním obecním hřbitovem, avšak dochovala se tu celá řada náhrobků vojáků rakousko-uherské armády, kteří zde zemřeli v době výkonu vojenské služby. Nejvíce jich lze nalézt v blízkosti katolického kostela sv. Michaela. Poslední posádkový hřbitov v obci Tivat byl již plně transformován v místní obecní hřbitov a jeho umístění se nám podařilo zjistit díky jediné dochované česky psané náhrobní desce c. k. poddůstojníka Oldřicha Hübnera.

Poslední rekognoskace proběhla ve městě Nikšić, kde se mělo na místním městském hřbitově nacházet vojenské oddělení s 89 padlými vojáky rakousko-uherské armády. Zde jsme nebyli úspěšní, proto zkusíme sehnat další archivní podklady.

Situace v Bosně a Hercegovině (24 VH s 61 obětmi)

V rámci naší rekognoskační cesty po Balkáně jsme se pokoušeli dohledat hroby našich padlých vojáků z řad rakousko-uherské armády i v Bosně a Hercegovině. Tentokrát se však nejednalo jen o hroby z období první světové války, ale i o hroby z roku 1878, kdy na základě rozhodnutí Berlínského kongresu zemi vojensky obsadilo Rakousko-Uhersko. Postup rakousko-uherského vojska se neobešel beze ztrát a došlo k několika vojenským střetnutím s osmanskými vojsky a místními ozbrojenci (např. bitvy u Maglaje, Doboje a Jajce).

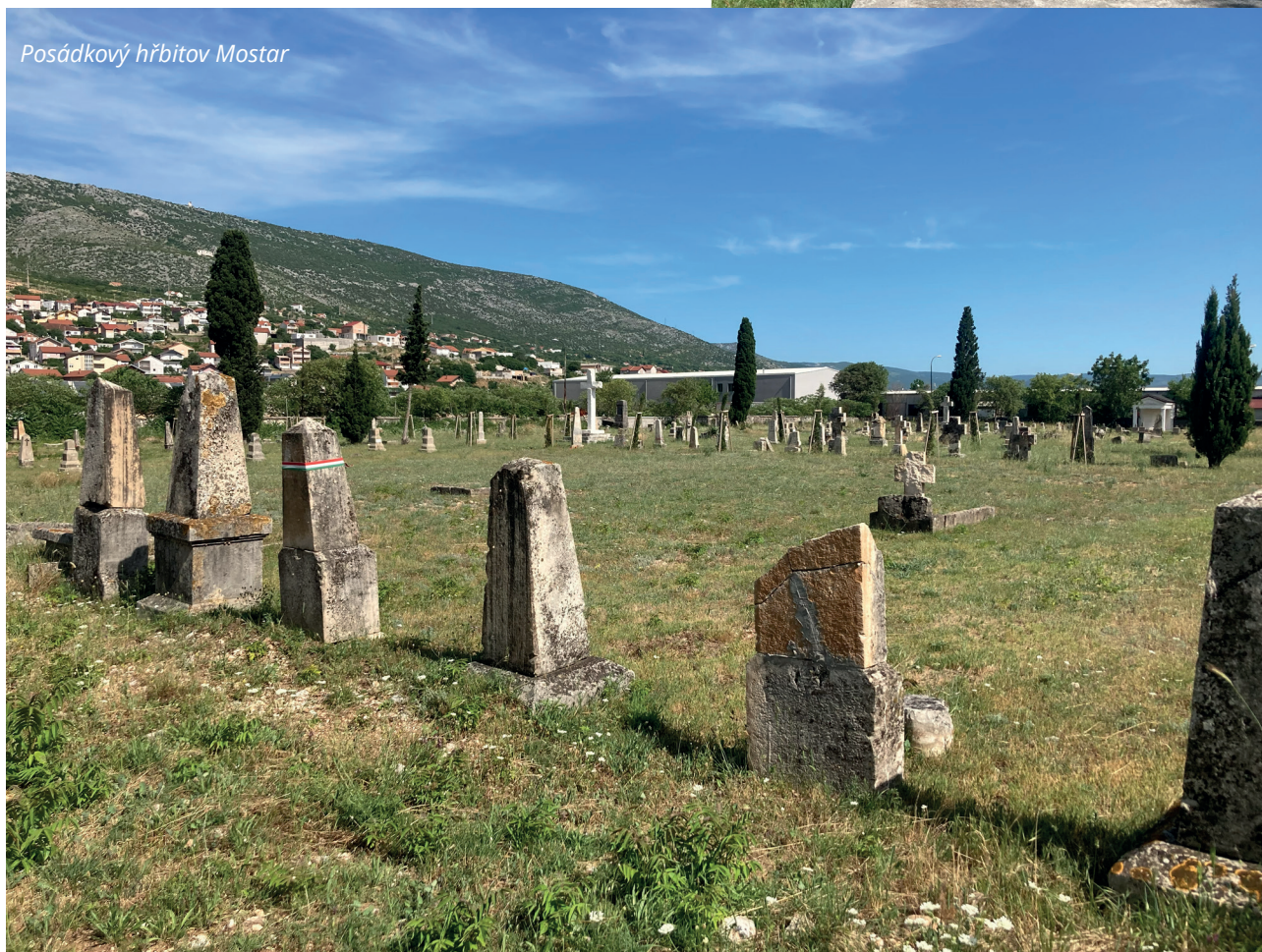
První místa, kde jsme provedli rekognoskaci, byla u hranic s Černou Horou. Jednalo se o města Trebinje a Bileća, kde se nacházely rakousko-uherské pohraniční pevnosti a byly zde i posádkové hřbitovy. Na obou místech se nám podařilo najít zbytky vojenských hřbitovů. V Trebinje se zachoval původní ústřední památník, avšak bez nápisových desek. Pod něj byly v 80. letech uloženy exhumované ostatky vojáků a zbytek vojenské části hřbitova je v současné době již zaplněn novými civilními hroby. V Bileći je vojenská část hřbitova v zanedbaném stavu, avšak její část včetně ústředního památníku byla v nedávné době opravena maďarskou stranou.

Posléze jsme pokračovali do Mostaru, kde se nachází velký posádkový rakousko-uherský hřbitov, který byl před třemi lety částečně opraven dílem rakouských vojáků EUROFOR a Rakouského černého kříže. Na tomto hřbitově jsme našli

Válečný hrob na hřbitově v Trebinje

Posádkový hřbitov Mostar

mnoho dochovaných hrobů především z období před první světovou válkou. Taktéž v Goražde se na místním katolickém hřbitově dochovaly hroby rakousko-uherských vojáků.

V obcích Kalinovik, Mesići, Travnik, Doboj, Visoko a Rogatica jsme identifikovali konkrétní hřbitovy (především místní katolické), kde se pravděpodobně hroby našich vojáků nacházely. Nicméně jsme nenašli žádné dochované náhrobky, které by nám pomohly určit přesnou lokaci. Nadále budeme pokračovat v hledání archivních podkladů, které by nám umožnily přesnější identifikaci. V Rogatici se nachází osárium padlých srbských a černohorských vojáků z 1. světové války, a to v místě, kde měl být rakousko-uherský vojenský hřbitov. Je vysoce pravděpodobné, že ostatky našich vojáků byly exhumovány společně se Srby a Černohorci, nebo ponechány na přilehlé louce, kde se hřbitov nacházel.

Vojenské části hřbitovů se nám díky náhrobkům ze staršího období, které se vzhledem ke kvalitnějšímu provedení lépe dochovaly než náhrobky (případně jen kříže) dělané za války, podařilo nalézt v obcích Maglaj, Tuzla a Jajce.

V hlavním městě Sarajevu je bývalý rakousko-uherský vojenský hřbitov již plně konvertován na civilní, pouze v jeho středu je dochovaná socha lva obnovená v roce 2005 a pomník vojákům c. a k. pěšího pluku č. 49. Je zde i deska, která připomíná, že zde bylo pohřbeno 2 456 vojáků rakousko-uherské armády.

Srbské osárium v Rogatici

Dochované hroby rakousko-uherských vojáků v Maglaji

Ústřední památník na vojenském hřbitově v Sarajevu

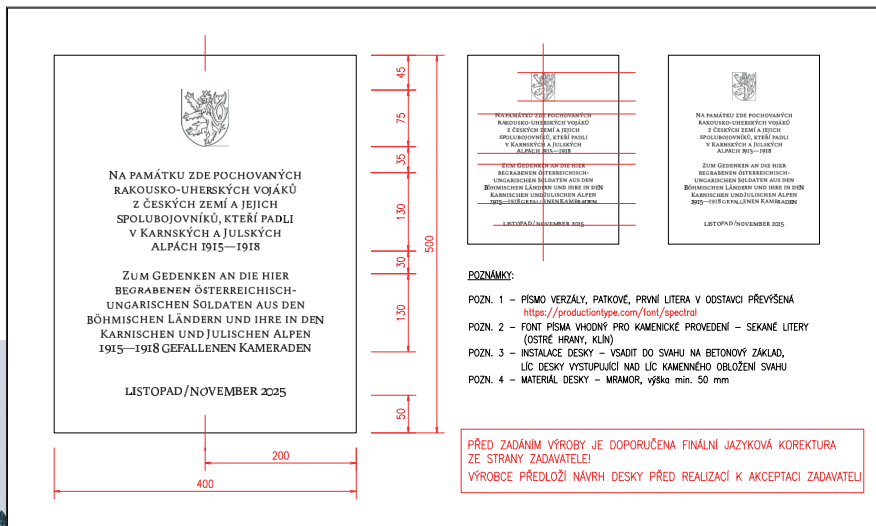
Katolický hřbitov v Goražde

Situace v Itálii (469 VH s 1690 obět'mi)

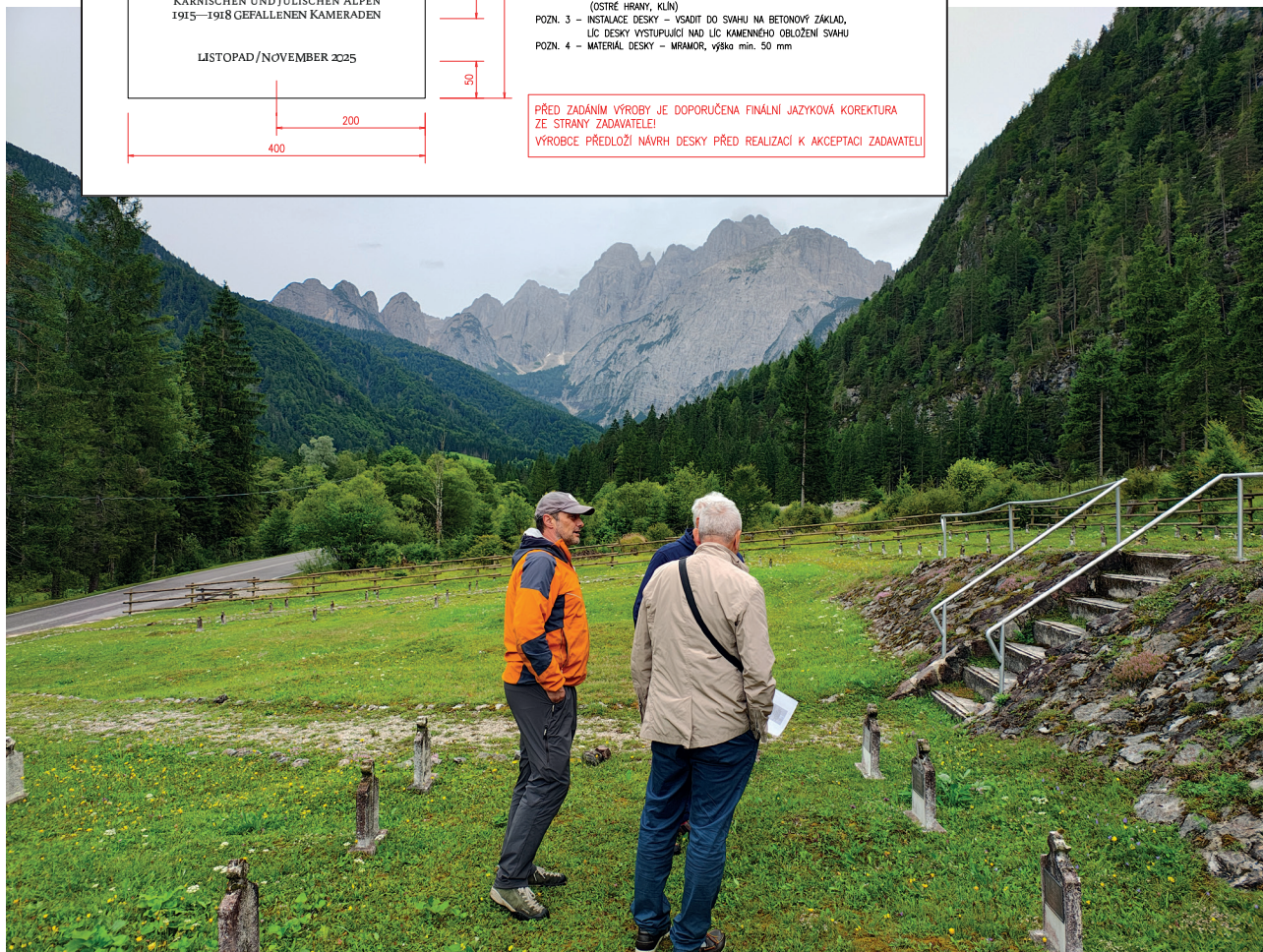
V důsledku rekognoskace VH v minulém roce došlo oproti roku 2024 k navýšení počtu VH (o 54 VH) i počtu pohřebních (o 145). Tento trend bude dále pokračovat v souvislosti s dalším archivním bádáním a doplňováním padlých do evidence.

Ve dnech 28. července – 3. srpna 2025 jsme vykonali pracovní cestu po severovýchodní Itálii. Vedle rekognoskace válečných hřbitovů (Vado, Torre di Mosto, Ceggia, Croce, Fossalta di Piave, Oderzo, Pieve di Soligo, Quero, Castello di Godego, Ossana, Merano, Bolzano, Ora, Vigo di Fassa, Pordoi, Croda Bagnata, Bressanone, Brunico) proběhlo na základě minulých pracovních cest i několik jednání s místními představiteli, jejichž cílem bylo budoucí vybudování památníků padlým rakousko-uherským vojákům pocházejícím z našeho území. Nedocenitelnou oporou nám jako vždy byl náš místní spolupracovník pan doktor Sergio Petiziol, který nás po cestě provázel.

V úterý 29. července jsme se v ranních hodinách na rakousko-uherském hřbitově ve Valbruně potkali s místním badatelem panem Davidem Tonazzim a radním a zástupcem obce Malborghetto – Valbruna panem Massimem Rossettim. Na tomto hřbitově pod horami nyní evidujeme šestnáct padlých pocházejících z našeho území. Pan radní, který zde zastupoval starostu obce, nám přislíbil plnou podporu při výstavbě jednoduchého pomníku (formou desky). Projekt byl ke konci roku 2025 ve stádiu výběru zhotovitele.

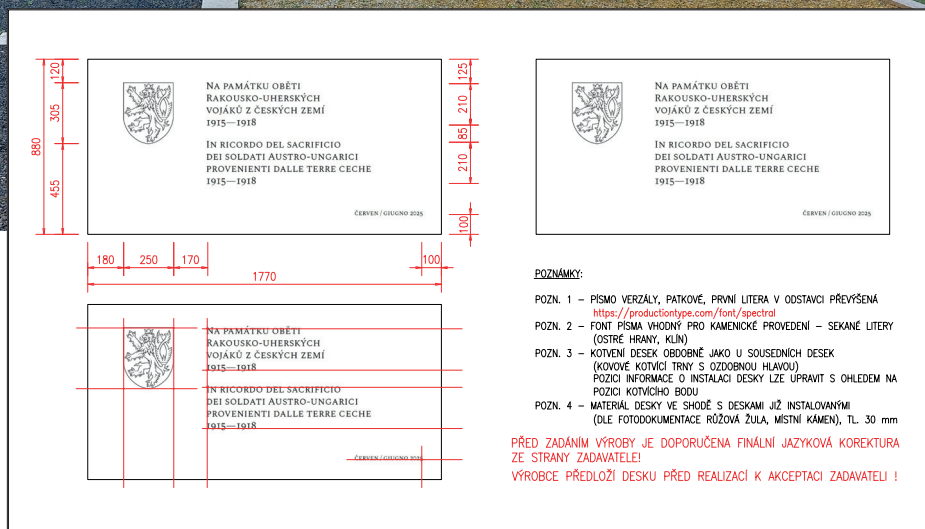
Rakousko-uherský hřbitov
ve Valbruně

Téhož dne (29. července 2025) jsme pokračovali na další jednání do Fogliano Redipuglia, kde jsme vedli velmi příjemný rozhovor s paní starostkou Cristianou Pisano. Paní starostka rovněž přislíbila podporu našemu projektu desky připomínající naše padlé na zdi místního rakousko-uherského hřbitova. Ve spolupráci s architektem byl vypracován návrh řešení, který byl posléze zaslán našim italským partnerům. V listopadu 2025 nám byl od příslušné složky italského ministerstva obrany (Ufficio per la Tutela della Cultura e della Memoria della Difesa) zaslán podklad pro vypracování širší zprávy, která by se stala základem následného schvalovacího procesu.

Fogliano Redipuglia

San Michele al Tagliamento

Následující dva dny (30. – 31. července 2025) nás čekala (vedle obhlídek dalších hřbitovů) především jednání ve městech San Michele al Tagliamento a v Bondonu. V San Michele jsme na místním hřbitově s panem starostou Flaviem Mauruttem prodiskutovali možnost zdejšího umístění památníku našim padlým. Mělo by se jednat o nevelký památník, který by se tvarem i rozměry podobal již zde stojícímu památníku rakouskému. Dne 16. prosince 2025 jsme získali povolení k zahájení projektu i od Rakouského černého kříže (Österreichisches Schwarzes Kreuz).

V Bondonu pak další den (1. srpna 2025) proběhlo jednání s panem starostou Francem Bazzolim, panem Frankem Salvadorem a zástupci Ufficio per la Tutela della Cultura e della Memoria della Difesa italského ministerstva obrany. Vzhledem k významu hřbitova v Bondonu, který je dán vysokým počtem hrobů příslušejícím k „českým plukům“ rakousko-uherské monarchie, předpokládáme památník většího rozsahu, který bude výsledkem následných jednání. Do těchto se zapojí rovněž Rakouský černý kříž. Předběžně nám byla navrhována přímá jednání ve Vídni v roce 2026.

Bondon

Situace v Německu

(36 VH s 271 obětmi)

Ve spolupráci s Generálním konzulátem ČR v Drážďanech a Československou obcí legionářskou jsme v březnu uskutečnili pietní cestu do Německa. V Drážďanech bylo během 2. světové války popraveno téměř 900 osob pocházejících z českých zemí. Byly pohřbeny na dvou městských hřbitovech, kde jsme jejich oběť také uctili.

V Lipsku byli čs. odbojáři popraveni na samém konci války v dubnu 1945. Vzdali jsme jim čest na hřbitově Ostfriedhof, kde evidujeme 11 pohřbených v 6 válečných hrobech. V součinnosti s generálním konzulátem a německými historiky budeme upřesňovat a identifikovat další hroby našich odbojářů.

Neuer Katolischer Friedhof v Drážďanech – evidujeme tři válečné hroby se třemi oběťmi

Johannisfriedhof v Drážďanech – evidujeme pět válečných hrobů s devíti oběťmi

Ostfriedhof v Lipsku

Situace v Polsku

(562 VH s 2 163 obětmi)

Pokračovali jsme v upřesňování počtu padlých československých vojáků, kteří padli a zemřeli na polském území v rámci Karpatsko-dukelské operace v roce 1944 a budou připomenuti na novém pietním místě u hřbitova ve městě Dukla. Celkem se jedná o 623 hrdinů.

Konečná podoba památníku byla polským partnery odsouhlasena v průběhu léta. Při jednání se starostkou města v listopadu byl stanoven harmonogram jednotlivých postupných kroků tak, aby dílo bylo úspěšně realizováno do konce roku 2026.

Místo pro nový památník a jeho schválená podoba

Po jednání v Dukle jsme provedli rekognoskaci válečných hrobů rakousko-uherských vojáků:

- Ropica Gorna – hřbitov č. 78, 9 vojáků ze současného území ČR pohřbených v 9 hrobech
- Sekowa – hřbitov č. 80, 107 vojáků ze současného území ČR pohřbených ve 25 hrobech
- Gorlice – hřbitov č. 91, 132 vojáků ze současného území ČR pohřbených v 59 hrobech

Ropica Gorna

Sekowa

Gorlice

Situace na Slovensku

(1107 VH s 4 093 obětmi)

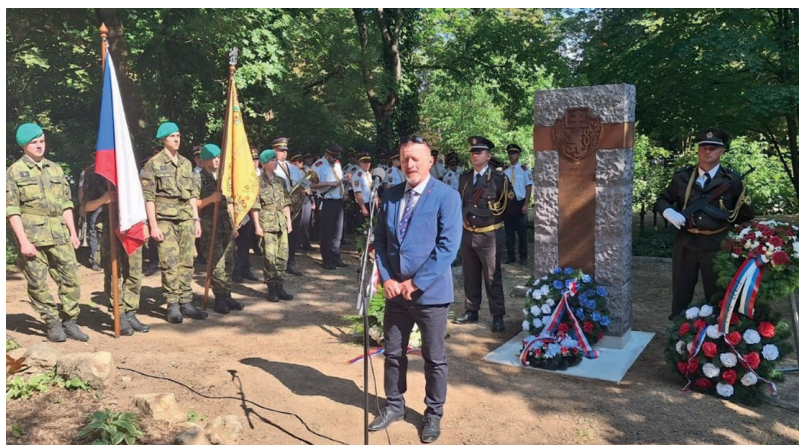
Pokračujeme v obnově válečných hrobů československých vojáků padlých v bojích proti Maďarům a maďarským bolševikům v letech 1918–1919. Oproti minulým létům došlo k značnému zlepšení spolupráce s naším partnerem na slovenském ministerstvu vnitra. Nadácia M. R. Štefánika (dále jen „nadace“) ovšem nadále zůstává základním výkonným prvkem při realizaci našich záměrů.

Nový svěží vítr ve vzájemné spolupráci se projevil hned zkraje roku při XIX. zasedání Společné česko-slovenské mezivládní komise pro péči o válečné hroby, které se konalo 5. února ve Vojenském historickém ústavu v Praze. Své slovenské partnery jsme informovali o struktuře a organizaci našeho odboru, o digitalizačních a výzkumných projektech a o záměrech obnovy společných válečných hrobů na Slovensku, ve Slovinsku, Polsku, na Ukrajině, Balkáně, v Itálii a ve střední Asii. Slovenští partneři nás seznámili s připravovanými změnami v organizaci péče o válečné hroby na Slovensku. Dohodli jsme se na koordinaci úsilí při obnově společných válečných hrobů nejen na Slovensku, ale i ve třetích zemích.

Již tradičně jsme v červnu ve spolupráci s Československou obcí legionářskou zorganizovali pietní cestu, v jejímž průběhu jsme v šesti dnech naše padlé uctili v 38 lokalitách.

Nové válečné hroby jsme slavnostně odhalili:

- Levice – pomník se jmény 23 čs. vojáků za účasti představitelů MV SR a vedení města
- Trnavá Hora – František Janík z Rožnova pod Radhoštěm
- Ostrá Lúka – Jan Vlasič z Podivína u Hodonína
- Zvolenská Slatina – Vavřinec Hofman z Domažlic
- Holiša – Josef Škarda ze Selčan a Vendelín Škarda z Věstce u Benešova
- Šarišské Michalany – Václav Humpolec

Levice

Trnavá Hora

Ostrá Lúka

Zvolenská Slatina

Holiša

Šarišské Michalany

V rámci pietních aktů jsme v některých lokalitách projednali další postup při obnově našich válečných hrobů:

- Banská Štiavnica – existující hrob Františka Brože dotvoříme tak, abychom zde mohli připomenout dalších pět jeho padlých druhů (obr. 12).
- Plešivec – obdobně i hrob Otakara Vepřeka využijeme k uctění dalších 15 čs. vojáků, kteří padli v okolí Plešivce a žádné své pietní místo nemají (obr. 13).
- Jednání k výstavbě nových válečných hrobů proběhla i v Michalovcích, Spišské Nové Vsi a Ružomberoku.

Banská Štiavnica

Plešivec

V rámci pietní cesty na konci října jsme odhalili nově vybudované válečné hroby:

- Ružomberok – 19 čs. vojáků padlých v bojích proti Maďarům a maďarským bolševikům (obr. 19)
- Spišská Nová Ves – 18 čs. vojáků (obr. 20)
- Hnílec – Jaroslav Hřebíček ze Smíchova a Julius Komers z Vinohrad
- Krupina – k zachovalému pomníku jsme přiřadili jména čtyř českých hrdinů (obr. 21).

Ružomberok

Spišská Nová Ves

Krupina

Michalovce

Dne 19. listopadu jsme odhalili nový válečný hrob v Michalovcích, který připomíná 23 čs. vojáků padlých v bojích proti Maďarům a maďarským bolševikům, poté jsme ještě navštívili hřbitov rakousko-uherských vojáků ve Zboji, Uliči, Snině a osárium v kostele v Osadném.

Situace na Ukrajině

(201 VH s 3 299 obětmi)

Konečně se nám v březnu podařilo postavit pomník čs. legionářů v Boratynu u Lucku. O jeho zřízení jsme jednali s představiteli obce již od roku 2013. Tímto jsme připomněli památku 67 dobrovolníků, kteří padli a zemřeli v řadách České družiny a později československého střeleckého pluku a československé střelecké brigády v bojích proti rakousko-uherské a německé armádě za první světové války v období od 11. ledna 1915 do 16. ledna 1917 na území dnešní západní Ukrajiny a pohraničí Běloruska, především na Volyni a v Polesí. Žádný z jejich hrobů se nepodařilo nalézt. Ke zřízení pietního místa byla obec Boratyn vybrána, protože se jedná o obec založenou českými osadníky v 19. století. Jeden z padlých vojáků desátník Bohuslav Albrecht se dokonce v Boratynu v roce 1893 narodil. Jako nejvhodnější k instalaci pomníku byla lokalita u vchodu do kostela, který byl rovněž postaven českými osadníky na přelomu 19. a 20. století. Bohužel výstavbu pomníku podmiňoval nejdříve starosta obce výstavbou parkoviště a poté farář opravou kostela.

Ke změně postoje vedení obce došlo v červnu 2023, kdy v souvislosti s předáním sanitního vozu a dalšího zdravotnického vybavení společnou delegací Kraje Vysočina, humanitárního fondu ViZa a OVVH bylo obnoveno jednání o výstavbě pomníku. Následně byla vyřízena všechna potřebná povolení a pomník byl instalován i přes pokračující a stupňující se ruskou agresi vůči Ukrajině. Celkové náklady na výstavbu válečného hrobu činily 310 000 UAH (155 tisíc Kč).

Pomník čs. legionářů v Boratynu u Lucku

Předání sanitního vozu

Situace v Rumunsku

(13 VH s 375 obětmi)

Rekognoskační cesta ve dnech 14. – 19. dubna 2025 potvrdila, že situace válečných hrobů osob z českých zemí na území dnešního Rumunska je značně roztříštěná a často nepřehledná. V řadě lokalit došlo v průběhu 20. století k zániku původních vojenských pohřebišť nebo k jejich začlenění do civilních hřbitovů bez zachování původního členění. Identifikace konkrétních hrobů je proto ve většině případů možná pouze na základě archivních pramenů.

Dochované nebo částečně dochované hroby byly zjištěny například v Kluži, Miercurea Ciuc, Rediu u Jasů či v Bukurešti na vojenském hřbitově Pro Patria, kde se podařilo identifikovat čtyři konkrétní hroby vojáků z českých zemí. V jiných lokalitách, jako jsou Bacău, Bârlad, Mastacani nebo Arad, se hroby rakousko-uherských vojáků již nepodařilo terénně doložit, případně není jasné jejich přesné umístění. Další lokality nebylo možné navštívit z časových a vzdálenostních důvodů. Především známé kolumbárium zajatců z tábora Sipote u Rediu či v matrikách nově objevené lokality Pitești a Ciocănești.

Pozitivním příkladem je Medgidia, kde byl v nedávné době odhalen památník československým dobrovolníkům. Celkově bylo potvrzeno, že značná část válečných hrobů z první světové války je dnes připomínána pouze nepřímou nebo vůbec, a vyžaduje další archivní výzkum, zpřesnění evidence a zvážení pietního označení.

Bezejmenné pomníčky na hřbitově v Bârladu

Hřbitov Copou v Rediu u obce Jasy

Jednání v Rumunsku

V rámci rekognoskační cesty po válečných hrobech v Rumunsku ve dnech 14. – 19. 4. 2025 probíhala jednání s místními samosprávami, správami hřbitovů a partnerskými institucemi zaměřená na identifikaci, evidenci a péči o pohřebiště osob z českých zemí padlých nebo zemřelých během první světové války. Klíčovým bodem programu bylo jednání v Bukurešti se zástupci Národního úřadu pro památku hrdinů (ONCE), který je smluvním partnerem České republiky na základě mezivládní dohody z roku 2015.

Jednání se zaměřilo na naplňování této dohody, výměnu archivních podkladů, zpřesnění lokalizace navštívených pohřebišť a stanovení principů další spolupráce. Rumunská strana deklarovala zájem o rozvoj vzájemných vztahů také v souvislosti s připomínáním účasti rumunské armády na osvobození Československa na konci druhé světové války a potvrdila účast svých zástupců na pietních aktech v České republice.

Další jednání probíhala s pracovníky hřbitovních správ a místními institucemi, zejména v otázkách dostupnosti historické dokumentace, současného právního statusu pohřebišť a možností jejich budoucího pietního označení. Cesta přispěla k navázání osobních kontaktů, které dosud v této intenzitě chyběly, a vytvořila předpoklady pro další systematickou spolupráci při doplňování evidence válečných hrobů v Rumunsku.

*Vojenský hřbitov Pro Patria
v Bukurešti*

Jednání v Srbsku

(14 VH s 810 obětmi)

V Bělehradě jsme zahájili první fázi komplexní rekonstrukce vojenského hřbitova z 1. světové války Novo Groblje. Zde jsou pohřbeni vojáci rakousko-uherské armády, a to včetně těch, kteří pocházeli z území dnešní České republiky. Jedná se o společný projekt s Rakouským černým křížem a maďarským Vojenským historickým ústavem. Ze strany České republiky byl usnesením vlády schválen do Srbska finanční dar na tento rok ve výši 1 milion korun. Probíhající první fáze projektu se týká opravy exteriéru a interiéru kaple, která je dominantou celého areálu Novo Groblje. V další fázi se počítá s opravou blízkého okolí kaple včetně zdi ohraničující vojenský hřbitov. V listopadu proběhl na pohřebišti Novo Groblje pietní akt za účasti diplomatického sboru z 15 zemí, a to včetně zástupců z České republiky. Byla to i příležitost projednat dosavadní spolupráci s maďarskými a rakouskými partnery.

*Pietní akt na hřbitově Novo Groblje
v listopadu 2025*

*Rekonstrukce kaple na hřbitově
Novo Groblje (květen 2025)*

Již v roce 2024 byl zaslán na Ministerstvo práce, zaměstnanosti, veteránských a sociálních věcí, které má péči o válečné hroby v Srbsku na starost, návrh složení české části společné komise pro válečné hroby. Do listopadu 2025 jsme neobdrželi návrh od srbské strany, proto jsme opět iniciovali bilaterální jednání na uvedeném ministerstvu v Bělehradě. Po obdržení návrhu bychom první zasedání společné komise chtěli uspořádat v dubnu 2026 v Praze.

V dalším období máme v plánu opravu válečných hrobů z 1. světové války v Sremské Mitrovici a Kragujevac. Vzhledem k pokračujícím projektům v Srbsku navrhujeme ve spolupráci s Úřadem přidělence obrany v Bělehradě na rok 2026 finanční dar na péči o válečné hroby v Srbsku ve výši 1 600 000 korun.

V letošním roce jsme se na základě archivních dokumentů vydali v Srbsku také do měst Valjevo, Osečina, Čačak, Užice, Vrujci, Sjenica, Novi Pazar, Pančevo, Glogonj a Zrenjanin.

Ve městě Valjevo, kde evidujeme přes 100 padlých rakousko-uherských vojáků pocházejících z českých zemí, jsme navštívili vojenskou část místního hřbitova. Zároveň jsme zde vedli jednání se zástupci města ohledně výměny informací k válečným hrobům. Jednání se zúčastnili také představitelé Československé obce legionářské, kteří navázali kontakt se svými srbskými protějšky.

Pietní akt na vojenském hřbitově ve Valjevu

Ve městě Čačak jsme, u již evidovaného válečného hrobu SRB-32399 (83 pohřbených vojáků), provedli kontrolu a předběžnou rekognoskaci pro případnou opravu a doplnění jmen našich padlých.

V Užici jsme na rozsáhlém místním hřbitově nedokázali přesně identifikovat místo, kde se mohla v minulosti nacházet vojenská část. Budeme proto usilovat o získání dalších historických pramenů, které by nám to umožnily.

V obci Vrujci se nachází stará část hřbitova, kterou místní obyvatelé označují jako „maďarský hřbitov“. To naznačuje, že by se mohlo jednat o bývalý vojenský hřbitov, který je v našich archivních dokumentech rovněž zmiňován. Na tomto místě by mělo být pohřbeno 122 vojáků rakousko-uherské armády.

V Sjenici a Novém Pazaru jsme identifikovali možné lokality, kde se mohly nacházet tehdejší rakousko-uherské vojenské hřbitovy. Pro jejich přesné určení bude však nutný další výzkum, zejména v součinnosti se srbskou stranou. V obou lokalitách se podle dostupných informací mohou nacházet desítky našich vojáků z řad rakousko-uherské armády.

Úspěšná rekognoskační cesta se uskutečnila do měst Pančevo, Glogonj a Zrenjanin. Na základě dokumentů z fondu evidence válečných hrobů by se na těchto místech měly nacházet hroby českých vojáků rakousko-uherské armády. Na katolickém hřbitově

Válečný hrob ve městě Čačak

v Pančevu jsme našli náhrobky, některé i s čitelnými jmény. Vzhledem k jejich současnému stavu bude do budoucna nutná jejich oprava.

Vojenská část katolického hřbitova ve městě Pančevo

V nedalekém Glogonji se nám podařilo přibližně identifikovat místo pohřbení rakousko-uherských vojáků na katolickém hřbitově, přestože náhrobky se již nedochovaly. Na katolickém hřbitově ve městě Zrenjanin byl postaven maďarskou stranou nový pomník, na kterém jsou uvedena jména padlých, včetně těch z českých zemí. Ve Zrenjaninu se rovněž nachází udržovaný židovský hřbitov, kde dle evidence identifikujeme další pohřbené vojáky.

Na finanční náklady Maďarska opravené desky se jmény padlých vojáků rakousko-uherské armády z 1. světové války ve městě Zrenjanin

Situace v Kazachstánu

(11 VH se 106 obětmi)

Během pracovní cesty 12. – 18. července 2025 byla posouzena situace válečných hrobů a pohřebišť osob z českých zemí v několika regionech Kazachstánu. Opakujícím se problémem je zánik původních hřbitovů, jejichž plochy jsou dnes využívány jako parky, sportoviště nebo dopravní stavby, často bez přímé pietní připomínky.

V Petropavlu, Semeji a Pavlodaru byla identifikována zaniklá pohřebiště legionářů a válečných zajatců, která nejsou dnes nijak označena, nebo jen obecně. Hrob čs. rudoarmějce na náměstí v Petropavlu potkal obdobný osud, kdy byl hřbitov nahrazen v 70. letech 20. století pomníkem 2. světové války. Naopak v Ōskemenu se dochoval unikátní památník válečných zajatců z období první světové války s českým nápisem, který představuje dosud jediný známý autentický pamětní objekt tohoto typu s českými nápisy v oblasti.

Dochované válečné hroby se nacházejí rovněž ve Fortu Ševčenko, kde je hřbitov s kamenným obeliskem připomínajícím rakousko-uherské zajatce, včetně tří mužů z českých zemí. V Kazaly je situace problematická – památník zajatců z roku 1915 je výrazně poškozen a snahy místních úřadů nejsou dostatečné. V bývalé české obci Borodinovka, dnes Šygyrly, se nachází rozsáhlý památník obětem druhé světové války, jehož jmenné desky jsou neúplné nebo poškozené. Dále jsou v evidenci válečných hrobů dosud nevyjasněná pohřebiště v oblasti Šimkentu a Astany, která vyžadují další archivní a terénní výzkum. Celkově se v Kazachstánu jedná o tři válečné hroby s ostatky, dvě pietní místa a šest evidovaných míst.

Novou pietní lokalitou by se měl stát rovněž areál bývalého zajateckého tábora Spassk u Karagandy, kde by se mělo nacházet až 100 zajatců z českých zemí z období 2. světové války.

Nádraží v Petropavlu, v popředí místo pro uvažovaný pomník čs. legionářů

Pozůstatky čestného pohřebiště bolševiků v centru Petropavlu, hrob Josefa Sedláčka není dochován.

Pomník zemřelých na zrušeném hřbitově v Petropavlu

Stéla vybudovaná Čechy na hřbitově v Öskemen

Detail nápisy stély v Öskemen

*Pomník zaniklému hřbitovu
a pochovaným v městském
parku v Pavlodaru*

Stadion Spartak v Semeji stojí na bývalém pohřebišti.

Pomník zemřelým Čechům ve Spassku

Jednání v Kazachstánu

Ve dnech 12. – 18. července 2025 proběhla pracovní cesta zástupců oddělení pro válečné hroby a pietní místa do Republiky Kazachstán v rámci oficiální delegace vedené místopředsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Janem Bartoškem. Hlavním cílem byla jednání s představiteli státních institucí, muzeí a pamětových organizací o identifikaci, ochraně a připomínání válečných hrobů osob z českých zemí.

Jednání probíhala na úrovni místních správních orgánů, kulturních institucí a odborných pracovišť. Pozornost byla věnována zejména zaniklým pohřebištím, možnostem jejich budoucího pietního označení a výměně archivních podkladů. Diskutována byla také technická a právní stránka péče o dochované válečné hroby a památníky.

Součástí programu byl odborný kulatý stůl věnovaný osudům českých a kazašských vojáků a válečných zajatců ve světových válkách 20. století. Česká strana zde představila svou činnost v oblasti evidence a péče o válečné hroby a dosavadní výsledky výzkumu v Kazachstánu. Jednání potvrdila společný zájem na pokračování spolupráce, zejména při dokumentaci nevyjasněných lokalit a ochraně dochovaných pamětových míst.

Kulatý stůl v Národním muzeu Republiky Kazachstán

Předání plakety za péči o válečné hroby gen. Mukhtar Altynbajevovi

Společné focení účastníků kulatého stolu

Konference „Nové pohledy na rok 1945“ (20. – 21. května 2025)

Ve dnech 20. – 21. května 2025 se zástupci Ministerstva obrany České republiky zúčastnili mezinárodní konference „Nové pohledy na rok 1945“, která se konala v Armádním muzeu Žižkov u příležitosti 80. výročí konce druhé světové války v Evropě a osvobození Československa. Konferenci pořádal Vojenský historický ústav Praha ve spolupráci s Českou komisí pro vojenskou historii.

Dvoudenní odborné jednání shromáždilo historiky a badatele z České republiky i ze zahraničí a zaměřilo se na nové metodologické přístupy k výzkumu roku 1945, diplomatické a vojenské souvislosti osvobození, poválečné migrace, hledání spravedlnosti, obnovu armády, politického a hospodářského života i na otázky historické paměti a komemorace. Celkem zazněly více než tři desítky odborných příspěvků reflektujících jak obecně známá, tak dosud méně zpracovaná témata tohoto přelomového období.

Za odbor pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany ČR vystoupili dva přednášející. Mgr. Adam Hájek přednesl příspěvek Pohřbívání těch druhých, zaměřený na problematiku pochovávání německých vojáků a civilistů padlých a zemřelých v Praze v průběhu květnového povstání českého lidu. Mgr. Vlastimil Křišťan se ve svém vystoupení Místo hrobu: pohřbívání, evidování a připomínání padlých příslušníků čs. vojenské jednotky v SSSR věnoval otázkám evidence, identifikace a pietního připomínání padlých československých vojáků.

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA

Mezinárodní vědecká konference

Nové pohledy na rok 1945

**Konference k 80. výročí konce druhé světové války v Evropě
a osvobození Československa**

International Scientific Conference

New Perspectives on 1945

**Conference on the 80th Anniversary of the End of World War II and
the Liberation of Czechoslovakia**

20. - 21. 5. 2025

Vojenský historický ústav Praha

Armádní muzeum Žižkov

U památníku 2

Praha 3

Konference Hřbitove, hřbitove, zahrado zelená... (5. – 6. listopadu 2025)

Ve dnech 5. – 6. listopadu 2025 se zástupci Ministerstva obrany České republiky zúčastnili mezinárodní interdisciplinární konference Hřbitove, hřbitove, zahrado zelená... s podtitulem Hřbitovy jako součást krajiny v průběhu staletí. Konferenci uspořádal Ústav dějin umění Akademie věd ČR jako pokračování dlouhodobé tradice odborných setkání věnovaných funerální kultuře.

Konference se zaměřila na hřbitovy a pohřební krajinu jako významný prvek kulturní paměti a historické krajiny, a to od středověku po současnost. Program propojil historické, archeologické, architektonické a antropologické přístupy s využitím digitálních technologií a environmentálního myšlení. Více než šedesát odborníků z deseti evropských zemí i USA představilo aktuální výzkumy a příklady péče o sepulkrální památky.

V tematických blocích Paměť války vystoupili také zástupci Ministerstva obrany ČR. Mgr. Adam Hájek přednesl příspěvek Vojenská pohřebiště a válečné hroby na českých hřbitovech, v němž se zaměřil na vývoj vojenských pohřebišť v průběhu 20. století, jejich právní postavení a problematiku zániku či proměny těchto míst. Mgr. Vlastimil Kříšťan ve svém vystoupení České vojenské hroby a vojenská pietní místa: Od války v Perském zálivu po současnost analyzoval podobu a význam pietních míst vznikajících v souvislosti s novodobými zahraničními misemi.

5.—6. listopadu

Hřbitovy jako součást
krajiny v průběhu staletí

HŘBITOVE, HŘBITOVE, ZAHRADO ZELENÁ...

Cemeteries as Part of the Landscape
Through the Centuries...

November 5–6, 2025

CEMETERY, CEMETERY GARDEN GREEN...

Akademické konferenční centrum / Academic Conference Centre
a Zasedací místnost Ústavu dějin umění AV ČR /
Meeting room of the Institute of Art History,
Czech Academy of Sciences, Husova 4a, 110 00 Praha 1

ÚSTAV DĚJIN UMĚNÍ
AKADEMIE VĚD
ČESKÉ REPUBLIKY, v.v.i.

Konference „Mezi vítězstvím a katastrofou“ – Wrocław

V červnu jsme se na pozvání polského Institutu národní paměti zúčastnili konference „Mezi vítězstvím a katastrofou. Důsledky druhé světové války pro národy střední a východní Evropy“. Pavel Kugler se ve svém příspěvku věnoval obecně péči o válečné hroby v České republice a dále se zaměřil na spolupráci s Polskem v této oblasti. Představil projekt realizace pomníku padlým vojákům na Dukle a projekt exhumace ostatků dvou příslušníků Stráže obrany státu pochovaných na hřbitově v polských Hlubčicích. S polskými kolegy byla navázána spolupráce ve věci identifikace místa pohřbení a exhumace vojáků polské Zemské armády, kteří byli zabiti po konci 2. světové války v Evropě a jsou pochováni v České republice.

Adam Hájek se ve svém příspěvku zaměřil na výsledky své práce v rámci komise při Úřadu vlády ČR k Dáblíckému hřbitovu v otázce pohřbívání obětí nacistického a komunistického režimu.

Konference „Mezi vítězstvím a katastrofou. Důsledky druhé světové války pro národy střední a východní Evropy“

Ocenění za péči o válečné hroby

Za přínos v oblasti péče o válečné hroby byla pamětní plaketa Péče o válečné hroby v roce 2025 udělena 33 osobám (z toho 12 cizincům), osmi městům a obcím v Česku a dvěma nevládním organizacím ve Velké Británii.

Na Krajském úřadě Jihočeského kraje proběhlo v úterý 8. dubna slavnostní ocenění těch, kteří se dlouhodobě a s mimořádným nasazením starají o důležitá místa zachovávající historickou paměť a připomínající oběti válek. Pamětní plakety předala náměstkyně hejtmana pro oblast kultury Lucie Kozlová společně se zástupcem Ministerstva obrany Pavlem Kuglerem.

„Ráda bych vám všem vyjádřila upřímné a hluboké poděkování za to, že se s láskou a úctou staráte o válečné hroby a pietní místa. Mnohdy nad rámec svých pracovních povinností a ve svém volném čase. Na znamení naší vděčnosti bych vám ráda předala plaketu, jejíž podoba nebyla zvolena náhodně. Je na ní vyobrazen plamen – symbol zkázy, kterou přináší válka, ale i světla svíček zapalovaných na hrobech padlých. Zároveň připomíná kapku slzy – slzy bolesti, smutku i tiché vděčnosti. Vaše práce má hluboký smysl. Díky ní nezasíná paměť, neztrácí se úcta a nezapomíná se na ty, kteří přinesli nejvyšší oběť. Připomínáte nám, že mír není samozřejmost,“ uvedla náměstkyně hejtmana směrem k oceněným osobnostem.

Pečovat o odkaz našich předků je nesmírně důležité. Tvoří naši minulost a nabízí poučení do budoucnosti. Upozornil na to i Pavel Kugler, zástupce ředitele odboru pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany. Pro zajímavost připomněl, kolik válečných hrobů má ministerstvo na starosti. „V České republice k dnešnímu dni evidujeme přes 38 000 válečných hrobů, přes 4 000 jich je v zahraničí, ve 49 zemích všech kontinentů s výjimkou Antarktidy a Jižní Ameriky,“ popsal Kugler a upřesnil, že na jihu Čech máme téměř 1 700 válečných hrobů. Připomínají různá období od osmnáctého století přes napoleonské války, prusko-rakouskou válku či oba válečné konflikty ve dvacátém století.

Ocenění plaketou

Ing. Bohumír Ctibor – Městský úřad Soběslav

Za rozsáhlou badatelskou činnost a doplňování údajů do evidence válečných hrobů, vykonávanou nad rámec svých pracovních povinností. Při své práci využívá digitalizované archivy Ministerstva obrany, Vojenského ústředního archivu v Praze i kroniky obcí na Soběslavsku. Systematicky doplňuje údaje k padlým a dokumentuje válečná pietní místa.

Bc. Eva Janochová – Městský úřad Strakonice

Za dokumentační a badatelskou činnost při přípravě rekonstrukce Pomníku padlým v 1. světové válce u Svatováclavského hřbitova ve Strakonici. Pomník před Svatováclavským hřbitovem ve Strakonici je kulturní památkou. Do obnovených desek bylo vytesáno celkem 167 jmen padlých občanů města.

Ing. Peter Kurek – Městský úřad Strakonice

Za odbornou přípravu a administrativní zajištění rekonstrukce válečného hrobu, kulturní památky před Svatováclavským hřbitovem. Rekonstrukce proběhla v roce 2024. Projekt byl financován z rozpočtu města a z prostředků Ministerstva obrany v celkové výši téměř 1,8 milionu Kč.

Mgr. Milan Nagy – Městský úřad Kaplice

Za vyhledávání padlých a objevování dosud neevidovaných válečných hrobů na Kaplicku a Novohradsku. Soustředil se na zaniklé obce v pohraničí, například Pohoří na Šumavě nebo Terčí Ves. Jeho práce výrazně přispěla ke zpřesnění centrální evidence Ministerstva obrany.

Mgr. Lenka Nagyová – Městský úřad Kaplice

Za badatelskou činnost a doplňování údajů o padlých v oblasti Novohradsku a zaniklých pohraničních osad. Zaměřila se na místa jako Kuří nebo Stieglhäuser. Pomohla identifikovat hroby, které dosud v evidenci válečných hrobů chyběly.

Obec Omlenice – starosta Petr Drayer

Za komplexní rekonstrukci areálu společného hrobu obětí tzv. transportu smrti z ledna 1945. Součástí úprav byla nová asfaltová cesta v délce 325 metrů, výsadba aleje a parková úprava pietního místa. Památník navrhl akademický sochař František Kratochvíl.

Obec Soběnov – starosta Josef Čabela

Za trvalou péči o válečné hroby a celkovou rekonstrukci Pomníku padlým v 1. a 2. světové válce. Pomník se nachází v centru obce a prošel kompletní obnovou včetně zeleně, dlažby i kříže. Náklady na rekonstrukci činily 185 000 Kč a obec je hradila z vlastního rozpočtu.

Obec Benešov nad Černou – starostka Veronika Zemanová Korchová

Za rekonstrukci Pomníku padlým z první světové války v Hartunkově a dlouholetou péčí o pietní místa ve správním obvodu. Pomník připomíná 18 padlých a je umístěn na trojúhelníkovém pozemku s kamennou zídou a vytékajícím pramenem – jedinečné pietní místo v rámci kraje.

Město Strakonice – starosta Mgr. Břetislav Hrdlička

Za rozsáhlou rekonstrukci válečného hrobu u Svatováclavského hřbitova a příkladnou dlouhodobou péčí o válečné hroby. Rekonstrukce byla dokončena v roce 2024 a financována z rozpočtu města i Ministerstva obrany. Pomník získal nové technické zázemí včetně nasvícení a rozšířenou část se jmény, která se původně nevešla.

Mgr. Jindřiška Maršíková

Za obnovu hrobu MUDr. Františka Kotky padlého v první světové válce na Svatováclavském hřbitově ve Strakonici. Hrob byl restaurován v roce 2022. Celkové náklady činily 50 000 Kč, z toho 15 000 Kč uhradila paní Maršíková z vlastních prostředků a zajistila i kompletní průběh opravy.

Ministerstvo finančně podporuje péči o válečné hroby prostřednictvím dotačního programu Zachování a obnova historických hodnot I, vyhlášeného na roky 2020–2029 v celkovém objemu 170 milionů Kč. Z toho je plánováno využít 120 milionů Kč na péči o válečné hroby v České republice a 50 milionů na finanční dary na péči o české válečné hroby v zahraničí.

Finanční prostředky na zabezpečení péče o válečné hroby v České republice ministerstvo poskytuje prostřednictvím účelových dotací oprávněným žadatelům podle zákona. Na poskytnutí dotace není právní nárok.

Program je nastaven tak, aby bylo trvale uspokojeno minimálně 60 % podaných žádostí.

Žádosti o poskytnutí dotace na péči o válečné hroby jsou posuzovány a následně bodově hodnoceny ve dvou krocích:

1. bodové hodnocení žádostí dle stanovených kritérií;
2. bodové hodnocení vybraných žádostí členy komise pro válečné hroby prostřednictvím preferenčních bodů.

Žádosti jsou bodově hodnoceny podle stanovených priorit. Největší bodové hodnocení získá žádost, která nejvíce vyhovuje zásadám:

- a) Péče především o již existující válečné hroby, které jsou v důsledku jejich stáří a působení povětrnostních podmínek ve špatném stavu, jsou upřednostňovány před ostatními cíli.
- b) Péče o válečné hroby, které dokumentují činnost (účast) osob, které zahynuly v konkrétní odbojové akci nebo vojenské operaci v době druhé světové války, jsou upřednostňovány před ostatními válečnými hroby.
- c) Péče o válečné hroby s ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo s ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války, jsou upřednostňovány před pietními místy, která jsou především symboly, připomínajícími válečné události a tyto oběti.
- d) Efektivního využití dostupných finančních prostředků – smyslem je přidělení dotací oprávněným žadatelům na péči o co největší počet válečných hrobů.
- e) Podpory menších obcí, pro které je složitější nalézt ve svém rozpočtu dostatek finančních prostředků na péči o válečné hroby a podporu vlastníků válečných hrobů před městy, která hospodaří s větším obecním rozpočtem.
- f) Trvalého informování veřejnosti o finančním podílu ministerstva na péči o konkrétní válečný hrob.
- g) Jednou z priorit je, aby se válečné hroby nacházely (pokud je to možné) na veřejných prostranstvích, která jsou občany běžně navštěvována i mimo konání oficiálních pietních aktů.

Žádost může získat maximálně 300 bodů.

Do bodového hodnocení dále vstupují členové Meziresortní koordinační komise pro válečné hroby, kdy každý člen komise má k dispozici 50 preferenčních bodů, které může dle svého uvážení rozdělit mezi maximálně tři žádosti, a to v hodnotách: jedna žádost 25 bodů, jedna žádost 15 bodů a jedna žádost 10 bodů.

Na základě VI. výzvy k podání žádostí o dotace na zabezpečení péče o válečné hroby bylo doručeno prostřednictvím webové aplikace informačního systému RISPF 100 žádostí v celkovém objemu 43 374 050 Kč. Z toho dvě žádosti nesplňovaly definiční znaky válečného hrobu dle zákona, dvě žádosti byly vyřazeny z formálních důvodů a tři žádosti nebyly podány písemně.

Do výběrového řízení pro poskytnutí dotací na péči o válečné hroby bylo zařazeno 93 žádostí v celkovém objemu 39 747 494 Kč.

Ve státním rozpočtu kapitoly MO byly na rok 2025 vyčleněny na poskytnutí účelových dotací finanční prostředky ve výši 15 milionů Kč. Na základě předložených žádostí o poskytnutí peněžních darů do zahraničí byly prostředky z přiděleného limitu 5 milionů Kč ve výši 1,15 milionu Kč využity na poskytnutí účelových dotací na zabezpečení péče o válečné hroby v roce 2025. Prostředky z nároků nespotřebovaných výdajů a prostředky agregace zdrojů byly v celkové výši 940 321,32 Kč.

V návaznosti na vyhodnocení žádostí o dotace a počtu dosažených bodů žádostí byl vypracován návrh pořadí na poskytnutí dotací. Návrh pořadí žádostí na poskytnutí účelových dotací na rok 2025 následně schválila Meziresortní koordinační komise pro válečné hroby dne 29. května 2024.

Na základě komisí schváleného pořadí žádostí schválil ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby přidělení účelových dotací do výše vyčleněných finančních prostředků. Na rok 2025 bylo schváleno poskytnutí 56 účelových dotací na péči o válečné hroby v celkovém objemu 12 282 324 Kč.

Na rok 2025 byla schválená realizace akce 107D291002508 Chrudim – revitalizace pohřebiště obětí 1. světové války. Na základě výzvy k odstranění vad žádosti Římskokatolické farnosti – arciděkanství Chrudim byl doplněn investiční záměr k realizaci akce. Z důvodu označení vojenského pohřebiště byl navýšen limit dotace z nároků nespotřebovaných výdajů roku 2024 o částku 41 430 Kč.

Vzhledem k postupnému vrácení nevyužitých finančních prostředků dotací poskytnutých v roce 2024 schválil ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby dle schváleného pořadí další žádost, která byla původně z důvodu

nedostatku finančních prostředků zcela zamítnuta. Jedná se o dotaci 107D291002557 Hříškov – oprava pomníku obětem světových válek, výše dotace je 594 494 Kč.

Přehled poskytnutých a skutečně čerpaných finančních prostředků poskytnutých v roce 2025

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
1	Městys Suchdol nad Odrou	Suchdol nad Odrou – oprava válečného hrobu obětí 2. světové války – parc. č. 31	1	0	94 911,00	94 911,00	0,00	
2	Obec Počenice-Tetětice	Počenice-Tetětice – oprava pomníků obětem světových válek	0	2	163 649,00	147 817,00	15 832,00	Úspora nákladů při realizaci akce
3	Městys Suchdol nad Odrou	Suchdol nad Odrou – oprava válečného hrobu obětí 2. světové války – parc. č. 821/1	1	0	68 316,00	64 328,24	3 987,76	Provedena pouze oprava prasklé desky namísto její výměny
4	Obec Olešná	Olešná – oprava válečného hrobu a pomníku obětem světových válek	1	1	94 433,00	94 433,00	0,00	
5	Obec Svatoslav	Svatoslav – oprava pomníků obětem světových válek	0	2	199 912,00	199 912,00	0,00	
6	Obec Velké Karlovice	Velké Karlovice – oprava válečného hrobu obětí 2. světové války	1	0	130 416,00	130 416,00	0,00	
7	Obec Hrádek	Hrádek – oprava válečných hrobů obětí prusko-rakouské války r. 1866 – II. etapa	4	0	168 651,00	168 650,00	1,00	Snížení ceny zaokrouhlováním
8	Římskokatolická farnost – arciděkanství Chrudim	Chrudim – revitalizace pohřebiště obětí 1. světové války	108	1	304 932,00	304 932,00	0,00	
9	Obec Šonov	Šonov – oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	71 292,00	71 292,00	0,00	
10	Obec Slopné	Slopné – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	92 000,00	92 000,00	0,00	
11	Obec Jinačovice	Jinačovice – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	96 877,00	96 877,00	0,00	
12	Obec Měrotín	Měrotín – oprava válečného hrobu obětí 1. světové války	1	0	125 543,00	124 209,00	1 334,00	Snížení ceny výběrovým řízením
13	Obec Nové Město	Nové Město – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	99 920,00	99 920,00	0,00	
14	Obec Úhlejov	Úhlejov – oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	79 588,00	73 659,20	5 928,80	Snížení ceny výběrovým řízením
15	Obec Štarnov	Štarnov – oprava pomníků obětem světových válek	0	2	235 030,00	179 632,00	55 398,00	Snížení ceny výběrovým řízením
16	Město Jilemnice	Jilemnice – oprava válečných hrobů a pomníků obětem světových válek	3	4	174 312,00	174 312,00	0,00	
17	Obec Břest	Břest – oprava válečného hrobu a pomníku obětem 2. světové války	1	1	358 400,00	292 064,26	66 335,74	Snížení ceny výběrovým řízením
18	Obec Bochoř	Bochoř – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	66 792,00	66 792,00	0,00	
19	Obec Bzová	Bzová – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	90 400,00	90 400,00	0,00	
20	Obec Moravské Knínice	Moravské Knínice – oprava památníku obětem 2. světové války	0	1	84 960,00	84 960,00	0,00	
21	Město Zákupy	Zákupy – oprava válečného hrobu obětí 1. světové války	1	0	147 200,00	122 162,54	25 037,46	Snížení ceny výběrem dodavatele
22	Obec Jestřábí Lhota	Jestřábí Lhota – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	70 520,00	70 520,00	0,00	
23	Obec Liberk	Liberk – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	70 567,00	70 567,00	0,00	
24	Město Česká Skalice	Česká Skalice – oprava válečných hrobů a pomníků obětem prusko-rakouské války r. 1866 – III. etapa	6	8	744 071,00	713 482,00	30 589,00	Snížení ceny výběrovým řízením
25	Obec Brandýsek	Brandýsek – restaurování válečného hrobu obětí 2. světové války	1	0	193 600,00	180 290,00	13 310,00	Podání nižší nabídky
26	Obec Šlapanov	Šlapanov – restaurování válečného hrobu obětí 2. světové války	1	0	314 600,00	314 600,00	0,00	
27	Obec Křelov-Břuchotín	Křelov-Břuchotín – oprava pomníků obětem světových válek	0	2	219 303,00	219 303,00	0,00	

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
28	Obec Jindřichovice pod Smrkem	Jindřichovice pod Smrkem – oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	179 676,00	179 676,00	0,00	
29	Obec Haňovice	Haňovice – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	149 749,00	149 749,00	0,00	
30	Obec Dobrkovice	Dobrkovice – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	172 024,00	172 024,00	0,00	
31	Obec Blšany u Loun	Blšany u Loun – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	201 430,00	201 430,00	0,00	
32	Městská část Praha-Královice	Praha-Královice – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	120 000,00	120 000,00	0,00	
33	Město Bučovice	Bučovice – oprava památníku obětem světových válek	0	1	100 000,00	100 000,00	0,00	
34	Město Veselí nad Lužnicí	Veselí nad Lužnicí – oprava pomníků obětem světových válek	0	5	233 675,00	233 675,00	0,00	
35	Městys Měcholupy	Měcholupy – oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	131 648,00	131 648,00	0,00	
36	Město Čáslav	Čáslav – oprava osáří obětí 1. světové války – II. etapa	1	0	120 400,00	120 400,00	0,00	
37	Obec Vřesník	Vřesník – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	155 200,00	130 200,00	25 000,00	Vysoutěžená nižší cena
38	Obec Vážany	Vážany – rekonstrukce pomníku obětem 1. světové války	0	1	158 400,00	158 400,00	0,00	
39	Město Nechanice	Nechanice – oprava válečných hrobů a pomníku obětí prusko-rakouské války r. 1866	3	1	324 891,00	324 891,00	0,00	
40	Obec Drslavice	Drslavice – obnova pamětní desky obětem 2. světové války	0	1	99 907,00	99 907,00	0,00	
41	Statutární město Brno	Brno – oprava pohřebiště obětí 2. světové války	1	0	349 351,00	349 351,00	0,00	
42	Obec Věrovany	Věrovany – oprava památníku obětem světových válek	0	1	163 498,00	144 900,00	18 598,00	Nižší vítězná realizační cena
43	Obec Dětrichov u Moravské Třebové	Dětrichov u Moravské Třebové – rekonstrukce pomníku obětem 2. světové války	0	1	314 400,00	9 400,00	305 000,00	Rozhodnutí památkové péče – omezení rozsahu restaurátorských prací
44	Obec Klášter Hradiště nad Jizerou	Klášter Hradiště nad Jizerou – oprava památníku obětem světových válek	0	1	361 064,00	361 064,00	0,00	
45	Statutární město Olomouc	Olomouc – oprava mauzolea obětí 1. světové války – III. etapa – 1. podetapa	1	0	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	Prodloužení realizace akce do roku 2026
46	Město Třebenice	Třebenice – oprava pomníků obětem 1. světové války	0	3	313 922,00	286 193,80	27 728,20	Snížení ceny provedeným průzkumem trhu
47	Obec Kotvrdovice	Kotvrdovice – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	164 840,00	164 840,00	0,00	
48	Obec Melč	Melč – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	178 160,00	178 160,00	0,00	
49	Obec Račice	Račice – obnova pomníku obětem světových válek	0	1	140 069,00	140 069,00	0,00	
50	Městská část Praha-Zbraslav	Praha-Zbraslav – oprava válečného hrobu obětí 2. světové války	1	0	795 696,00	795 696,00	0,00	
51	Statutární město Brno, městská část Brno-Ořešín	Brno – renovace památníku obětem 2. světové války	0	1	106 592,00	106 592,00	0,00	
52	Obec Rusava	Rusava – obnova pomníku obětem světových válek	0	1	207 031,00	207 031,00	0,00	
53	Obec Chomutice	Chomutice – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	219 836,00	105 946,00	113 890,00	Nižší cena v rámci výběr. řízení
54	Město Sedlice	Sedlice – oprava pomníků obětem světových válek	0	4	55 624,00	55 624,00	0,00	
55	Obec Pohledy	Pohledy – oprava pomníku obětem 1. světové války	0	1	194 476,00	121 831,00	72 645,00	Nižší nabídka vítězného zhotovitele

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
56	Obec Vranovice	Vranovice – oprava pomníků obětem světových válek	0	3	52 000,00	52 000,00	0,00	
57	Obec Hříškov	Hříškov – oprava pomníku obětem světových válek	0	1	594 494,00	594 494,00	0,00	
					12 918 248,00	10 137 633,04	2 780 614,96	

Na základě usnesení Meziresortní koordinační komise pro válečné hroby schválil poskytovatel dotací dále poskytnout:

- 200 000 Kč na výstavbu pomníku padlým příslušníkům letectva z 2. světové války. Prostředky byly alokovány v agregaci programu již v roce 2023. Realizace akce byla pozastavena z důvodu nového umístění pomníku.
- 3 000 000 Kč na rekonstrukci zajateckého hřbitova z období 1. světové války, který je v majetku Ministerstva obrany České republiky. Z důvodu rozsáhlé přípravy projektu bude akce realizována v roce 2026.
- 1 592 131 Kč na výstavbu pietního místa padlým příslušníkům 43. výsadkového pluku Chrudim. Na výše uvedené akci byla v roce 2025 vydána řídicí dokumentace. Akce bude realizována a financována v roce 2026.

Realizace výše uvedených akcí je v souladu s bodem 6 programu 10729 Zachování a obnova historických hodnot I, který umožňuje financování péče o válečné hroby v rámci Ministerstva obrany. Akce budou realizovány prostřednictvím Agentury hospodaření s nemovitým majetkem.

Nerozdělené prostředky programu 10729 Zachování a obnova historických hodnot I v roce 2025 byly ve výši 15 866,32 Kč.

Víceleté akce

P. č.	Příjemce dotace	Název akce	Parametry ks		Poskytnutá dotace	Skutečné čerpání	Vratka	Poznámka
			VH	PM				
1	Obec Orlík nad Vltavou	Orlík nad Vltavou – oprava památníku obětem 1. světové války	0	1	273 538,00	0,00	273 538,00	Příjemce dotace požádal o ukončení akce
2	Městys Měcholupy	Měcholupy – oprava pomníku obětem 2. světové války	0	1	250 431,00	250 431,00	3 039,00	Vráceno 7. 1. 2026 – nižší vysoutěžená cena
3	Město Krásná Lípa	Krásná Lípa – oprava památníku obětem 1. světové války	0	1	52 800,00	52 800,00	0,00	
					576 769,00	303 231,00	273 538,00	

Nevyčerpané prostředky akce 107D291002428 Měcholupy – oprava pomníku obětem 2. světové války byly vráceny dne 7. 1. 2026 na účet centrální účtárny. Z tohoto důvodu byla vratka zaúčtována do státního rozpočtu.

Peněžní dary do zahraničí na péči o české válečné hroby

Ve státním rozpočtu kapitoly MO byly na rok 2025 vyčleněny na poskytnutí peněžních darů do zahraničí na péči o české válečné hroby finanční prostředky ve výši 3 850 000,00 Kč.

Přehled poskytnutých peněžních darů do zahraničí na péči o české válečné hroby v roce 2025:

P. č.	Stát	Účel peněžního daru	Schváleno	Skutečnost
1	Polsko	České válečné hroby z 2. světové války v Dukelském průsmyku – rekonstrukce a výstavba VH nebo pietních míst	1 200 000,00	1 199 999,97
2	Itálie	Válečné hroby rakousko-uherských vojáků pocházejících ze současného území ČR – rekonstrukce a výstavba VH nebo pietních míst	600 000,00	599 999,88
3	Srbsko	Válečné hroby rakousko-uherských vojáků pocházejících ze současného území ČR – rekonstrukce a výstavba VH nebo pietních míst	1 000 000,00	999 995,61
4	Kazachstán	Válečné hroby rakousko-uherských vojáků pocházejících ze současného území ČR – rekonstrukce a výstavba VH nebo pietních míst	500 000,00	0
5	Velká Británie	Válečný hrob čs. pilotů RAF F. Hekla a A. Vašátka – výstavba pietního místa	300 000,00	299 999,76
6	Rakousko	Pietní desky Mauthausen – výstavba pietního místa	250 000,00	249 999,91
			3 850 000,00	3 349 995,13

Na základě usnesení vlády č. 390 ze dne 28. května 2025 bylo poskytnuto 5 peněžních darů v celkové výši 3 349 995,13 Kč. Peněžní dar do Kazachstánu ve výši 500 000,00 Kč nebyl poskytnut z důvodu komplikací v komunikaci

s místní municipalitou. Na základě pokynu kazachstánské strany musí být před zahájením rekonstrukce předmětný válečný hrob zapsán jako památné místo v registru kazachstánské Ministerstva kultury.

Technické zhodnocení APV CEVH

Prostřednictvím programu 10729 Zachování a obnova historických hodnot I byla v roce 2025 realizována akce 107V291008024 – Technické zhodnocení aplikačního programového vybavení Centrální evidence válečných hrobů. Realizace akce byla v souladu se schválenou dokumentací výše uvedeného programu. Nákup byl uskutečněn prostřednictvím odboru vyzbrojování pozemních sil a komunikačních a informačních systémů SVA MO. Cenová nabídka za předmět veřejné zakázky účastníka Z. L. D., spol. s r. o., činila 5 336 622,72 Kč včetně DPH. Výše uvedené prostředky byly alokovány v agregaci programu.

P. č.	Služba	Cenový rozklad	Skutečnost	Poznámka
1	Technické zhodnocení APV CEVH	5 199 786,24	5 199 786,24	
2	Činnosti v rámci exitu	136 836,48	0	Exit plán nebylo třeba spouštět z důvodu, že SML byla naplněna
		5 336 622,72	5 199 786,24	

Výhled do roku 2026

V roce 2026 nadále chceme rozvíjet činnosti a cíle, které jsme si nastavili při vytvoření oddělení v červenci 2023. Koncept péče o válečné hroby a pietní místa 2025–2029 představuje základní rámec pro jejich naplňování. Předpokládáme zahájení procesu novelizace zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Současný zákon je platný přes 20 let, v novele zákona se zaměříme na doposud nejasné otázky v péči o válečné hroby – rodinné hroby, hroby padlých českých vojáků v rámci soudobých mezinárodních mírových misí v zahraničí, obětí rasové represe za 2. světové války, obětí pochodů smrti, obětí tzv. divokého odsunu německého obyvatelstva a další.

V souvislosti s financováním péče o válečné hroby dojde s největší pravděpodobností k vytvoření nového dotačního programu, kterým se budou formou dotací nadále poskytovat vlastníkům válečných hrobů, tedy především městům a obcím, finanční prostředky na péči o válečné hroby. V novém programu oproti předešlým máme v úmyslu zohlednit finanční požadavky, které se týkají archeologického výzkumu, exhumací a také vyřešit situace, kdy je potřeba rychlá oprava poničeného válečného hrobu, a to z důvodu přírodních živlů, nehody a dalších nepředpokládaných příčin. Nový program by měl zajistit zvýšení darů do zahraničí na péči o válečné hroby ze současných 5 mil. Kč na 8 mil. Kč.

V současnosti probíhá modernizace Veřejného portálu Centrální evidence pro válečné hroby. Jeho nová podoba bude předložena k testování našim spolupracovníkům na krajských úřadech a v obcích s rozšířenou působností. Plánujeme, že novou verzi, která umožní veřejnosti větší zapojení do péče o válečné hroby, uvedeme do provozu v polovině roku 2026.

V první polovině roku spustíme pilotní projekt označování hrobů QR kódy, kdy přibližně 500 QR kódů budeme distribuovat mezi naše spolupracovníky na Sokolovsku, Náchodsku, na Praze 3 a také na Slovensko. Označení válečných hrobů QR kódy s odkazem na naši Centrální evidenci pro válečné hroby by mělo postupně vést k doplňování různých fotografických údajů k jednotlivým válečným hrobům, a především k padlým, kteří jsou na nich uvedeni.

O dva měsíce se prodloužil projekt kompletní digitalizace fondu Evidence válečných hrobů uloženého ve Vojenském historickém archivu. Po dokončení jeho digitalizace na konci února 2026 začneme digitalizovat kartotéku padlých z 1. světové války (tzv. barevná kartotéka).

Zasedání pracovní skupiny European War Heritage v Praze nám pomohlo získat nové kontakty v rámci klíčových organizací po celé Evropě. S Rakouským černým křížem a maďarskými zástupci z Vojenského historického ústavu a muzea jsme se shodli na nutnosti spolupráce v péči o válečné hroby rakousko-uherských vojáků z 1. světové války v Itálii a na Balkáně. K výraznému posunu v péči nejen o tyto hroby v Itálii by měla přispět mezivládní dohoda, jejíž první návrh nám zaslala italská strana koncem roku 2025. Kromě mezivládní dohody s Itálií pracujeme ještě na obsahu mezivládní dohody s Kazachstánem. Po zkušenostech s dodržováním předchozích podepsaných mezinárodních dohod se do nových návrhů snažíme vnést jednoznačná pravidla spolupráce spočívající ve vytvoření společných kontrolních komisí, které se budou pravidelně scházet. V roce 2026 budou zasedání pracovní skupiny European War Heritage organizovat slovinští partneři z Ministerstva obrany.

Do roku 2026 se nám přenesly nedokončené projekty rekonstrukce válečného hrobu ve Fort Ševčenko v Kazachstánu, válečný hrob v Hanoji ve Vietnamu, válečný hrob ve Start Pointu ve Velké Británii a kompletní rekonstrukce válečného hřbitova v Chodském Újezdě v Karlovarském kraji. Na válečné hroby ve Vietnamu a Velké Británii byly již převedeny finanční prostředky, do Kazachstánu byl převod pozastaven z důvodu administrativních úkonů požadovaných kazašskou stranou. Kromě rekonstrukce existujícího válečného hrobu ve Fort Ševčenko máme ve střední Asii velký zájem na vybudování centrálního válečného hrobu v uzbeckém Taškentu. V případě Chodského Újezdu se stále připravuje dokumentace pro vyhlášení výběrového řízení.

Přes pokračující válečný konflikt na Ukrajině se podařilo získat všechna potřebná povolení pro realizaci projektu v Užhorodu na vojenském hřbitově Na Šachtě. Ten je unikátní tím, že v sobě propojuje padlé vojáky z českých zemí z období 1. světové války, československé legionáře a padlé z let 1938 a 1939. Na podzim roku 2026 plánujeme odhalení válečného hrobu v polské Dukle věnovaný padlým československým vojákům v rámci Karpatsko-dukelské operace, kteří dosud nemají ani symbolický hrob. Finančně se budeme také podílet na rekonstrukci hřbitova z 1. světové války v polském Zubeřsku, kde je pochováno 58 vojáků z „českého“ 74. pěšího pluku.

V Srbsku bude pokračovat společně s našimi partnery z Maďarska a Rakouska rekonstrukce ústředního vojenského hřbitova Novo Groblje v Bělehradě. S představiteli města Tirana byla zahájena iniciační jednání pro zhotovení centrálního válečného hrobu věnovaného padlým rakousko-uherským vojákům pocházejícím z českých zemí, kteří padli v Albánii. V první fázi chceme na realizaci válečného hrobu darovat 400 000 Kč. Na Slovensku by měl být dokončen válečný hrob v Bánské Štiavnici, případně na dalších místech spjatých s boji o hranice s Maďarskem v letech 1918–1919. V severní Itálii se nadále zaměřujeme na vojenské hřbitovy s rakousko-uherskými vojáky padlými v průběhu 1. světové války.

Z výše představeného základu našich plánů na rok 2026 je zřejmé, že šíře našeho zájmu v péči o válečné hroby se rozprostírá do všech různých oblastí. V tomto trendu budeme pokračovat i v následujících letech.

Přehled spolupracovníků

ze stupňů krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností se stavem k 31. prosinci 2025

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Hlavní město Praha			
Magistrát hl. m. Prahy	Kamil Řehák, DiS.	236 002 619	kamil.rehak@praha.eu
Praha 1	Petra Sodomková	221 097 397	petra.sodomkova@praha1.cz
Praha 2	Bc. Lukáš Homola	236 044 365	lukas.homola@praha2.cz
Praha 3	Bc. Natálie Poděbradská	222 116 154 737 289 068	podebradska.natalie@praha3.cz
Praha 4	Lucie Řeřábková	261 192 105	Lucie.Rerabkova@praha4.cz
	Mgr. Daniela Kazdová	261 192 479	daniela.kazdova@praha4.cz
Praha 5	Šárka Nadri	257 000 888	sarka.nadri@praha5.cz
Praha 6	Mgr. Anna Palasová	220 189 750	apalasova@praha6
	Martina Komárková	220 189 757	mkomarkova@praha6.cz
	Jitka Hrbáčková Kalousková	220 189 851	jhrbackova@praha6.cz
Praha 7	Lukáš Fátor	220 144 013 220 144 185	fatorl@p7.mepnet.cz
	Bc. Stanislav Vaclavovic	220 144 150 604 435 268	VaclavovicS@Praha7.cz
Praha 8	Zuzana Láznová	283 090 425	zuzana.laznova@praha8.cz
Praha 9	Lada Kopecká	283 091 434 775 862 208	kopecal@praha9a
Praha 10	Ing. arch. Jan Vašek	267 093 216	jan.vasek@praha10.cz
Praha 11	Bc. Markéta Šlechtová	267 902 323	slechtovam@praha11.cz
Praha 12	Balla Petr, Ph.D.	244 028 243	Balla.Petr@praha12.cz
Praha 13	Bohdan Pardubický	235 011 210	pardubickyb@p13.mepnet.cz
Praha 14	Stanislav Velechovský	225 295 268	Stanislav.Velechovsky@Praha14.cz
Praha 15	Petra Kočková	281 003 520	kockovap@p15.mepnet.cz
Praha 16	Lucie Pokorná	234 128 248	Lucie.Pokorna@praha16.eu
Praha 17	Věra Obrová	234 683 557	vera.obrova@praha17.cz
Praha 18	Bc. Michal Babka	284 028 133	Michal.Babka@letnany.cz
Praha 19	Mgr. Bc. Tomáš Marek	286 855 636	Tomas.Marek@kbely.mepnet.cz
	Mgr. Daniel Majtner	286 855 636	Daniel.Majtner@kbely.mepnet.c
Praha 20	Martina Maurerová	271 071 692	Martina_Maurerova@pocernice.cz
Praha 21	Kateřina Heidrichová	281 012 958	katerina.heidrichova@praha21.cz
Praha 22	Ing. Michal Klich	271 071 827	Michal.Klich@p22.mepnet.cz
Jihočeský kraj			
Krajský úřad	Ing. Zuzana Lerchová	386 720 212	lerchova@kraj-jihocesky.cz
Blatná	Ivana Bůbalová	383 416 131	bubalovai@mesto-blatna.cz
České Budějovice	Ing. Irena Tomandlová	386 804 302	Tomandlovai@c-budejovice.cz
Český Krumlov	Slavomír Čurda	380 766 222	slavomir.curda@mu.ckrumlov.cz
Dačice	Vojtěch Lojka	384 401 244	kultura3@dacice.cz
Jindřichův Hradec	Ing. Bc. Jaroslav Pešek	384 351 22 607 046 532	pesek@jh.cz
Kaplice	Ing. Milan Nagy	380 303 115	milan.nagy@mestokaplice.cz
Milevsko	Bc. Jiří Batysta	382 504 122	jjiri.batysta@milevsko-mesto.cz
Písek	Mgr. Ivo Pašek	382 330 213	ivo.pasek@mupisek.cz
	PhDr. Martin Zeman	382 330 214	martin.zeman@mupisek.cz
Prachatice	Bc. Pavlína Černá	388 607 518	pcerna@mupt.cz
Soběslav	Ing. Bohumír Ctibor	381 508 108	ctibor@musobeslav.cz
Strakonice	Ing. Peter Kurek	383 700 112	peter.kurek@mu-st.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Tábor	Božena Konečná, DiS.	381 486 206	bozena.konecna@mutabor.cz
Trhové Sviny	Ing. Bohumil Kocina	386 301 442	krizove@tsviny.cz
Třeboň	Ing. Eva Honlová	384 342 137	eva.honlova@mesto-trebon.cz
Týn nad Vltavou	Ing. Jana Klímová	385 772 262	jana.klimova@tnv.cz
Vimperk	Petra Láchová	380 070 337	Petra.Lachova@mesto.vimperk.cz
Vodňany	Bc. Vladislav Filip	383 379 117 724 181 400	filip@muvodnany.cz
Jihomoravský kraj			
Krajský úřad	Mgr. Daniel Kovář	541 652 335	kovar.daniel@kr-jihomoravsky.cz
Blansko	Eva Skotáková	516 775 275	eskotakova@blansko.cz
Boskovice	Ing. arch. Soňa Urbánková	516 488 711	sona.urbankova@boskovice.cz
Brno	Ing. Vladimír Černý	542 175 196	cerny.vladimir@brno.cz
Břeclav	Veronika Košutková	519 311 315	veronika.kosutkova@breclav.eu
Bučovice	Ing. Šárka Mezerová	517 324 446	mezerova@bucovice.cz
Hodonín	Kateřina Kurdíková	518 316 143	kurdikova.katerina@muhodonin.cz
Hustopeče	Mgr. Veronika Kamenská	519 441 046	kamenska@hustopece.cz
Ivančice	Lenka Dittrichová	546 419 424	dittrichova@muiv.cz
Kuřim	Mgr. Dagmar Montagová	541 422 330	montagova@kurim.cz
Kyjov	Mgr. Martin Půček	518 697 584	m.pucek@mukyjov.cz
Mikulov	Ing. Aneta Nečasová	519 444 609	necasova@mikulov.cz
Moravský Krumlov	Bc. Sabina Raboňová	515 300 776	rabonovas@mkrumlov.cz
Pohořelice	Mgr. Pavel Šotnar	519 301 323	pavel.sotnar@pohorelice.cz
Rosice	Bc. Josef Humpolíček	546 492 199	humpolicek@mesto.rosice.cz
Slavkov u Brna	Ing. Barbara Macháčková	544 121 129 724 180 319	barbara.machackova@meuslavkov.cz
Šlapanice	Lenka Rotreklová	533 304 510	rotreklova@slapanice.cz
Tišnov	Bc. Eva Patloková	549 439 749	eva.patloкова@tisnov.cz
	Ing. Daniela Koudelková	549 439 757	daniela.koudelkova@tisnov.cz
Veselí nad Moravou	Ing. Marta Němečková	518 670 216	nemeckova@veseli-nad-moravou.cz
Vyškov	Mgr. Marek Leznar	517 301 298	m.leznar@meuvyskov.cz
Znojmo	Bc. Mojmir Meister	515 216 524 739 389 093	mojmir.meister@muznojmo.cz
	Mgr. René Tischler	515 216 527 603 191 007	rene.tischler@muznojmo.cz
Židlochovice	Ing. Jakub Kratochvíl	547 428 764	jakub.kratochvil@zidlochovice.cz
Karlovarský kraj			
Krajský úřad	Ing. Romana Špindlerová	736 650 031	romana.spindlerova@kr-karlovarsky.cz
Aš	Bc. Vladimír Víša	354 524 282	visa.vladimir@muas.cz
Cheb	Bc. Dagmar Vorlová	354 440 171	vorlova@mestocheb.cz
Karlovy Vary	Jana Szewieczková	353 118 733	j.szewieczkova@mmkv.cz
Kraslice	Jiřina Jašová	352 370 417	jasova@meu.kraslice.cz
Mariánské Lázně	Milouš Novák	354 922 109	milous.novak@mumli.cz
Ostrov	Martin Klucho	777 229 005	mklucho@ostrov.cz
Sokolov	Mgr. Robert Doubek	354 228 266	robert.doubek@mu-sokolov.cz
Královéhradecký kraj			
Krajský úřad	Mgr. Věra Doležalová	495 817 466	vdolezalova@khk.cz
Broumov	Bc. Jiří Chotěborský, DiS.	491 504 318	choteborsky@broumov-mesto.cz
Dobruška	Jitka Kašparová	494 629 588	j.kasparova@mestodobruska.cz
Dvůr Králové nad Labem	Ing. Táňa Nováková	499 318 296	novakova.tana@mudk.cz
Hořice	Bc. Jan Vodák, DiS.	492 105 459	vodak@horice.org
Hradec Králové	Radek Mejstřík, DiS.	495 707 698	radek.mejstrik@mmhk.cz
Jaroměř	Jiří Svatoš	491 847 259	svatos@jaromer-josefov.cz
Jičín	Mgr. Jiří Matějka	493 545 171	matejka@mujicin.cz
Kostelec nad Orlicí	Mgr. Jana Broulíková	778 520 659	jbroulikova@muko.cz
Náchod	Bc. Lucie Kutheilová	491 405 494	i.kutheilova@mestonachod.cz
Nová Paka	Bc. Kateřina Wohanková	493 760 202	wohankova@munovapaka.cz
Nové Město nad Metují	Ing. Michaela Pitasová	736 472 600	pitasova@novemestonm.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Nový Bydžov	Sylva Jorová	495 703 955	jorova@novybydzov.cz
Rychnov nad Kněžnou	Martina Retová	494 509 312	martina.retova@rychnov-city.cz
Trutnov	Vlastimil Grof	499 803 238	grof@trutnov.cz
Vrchlabí	Vlasta Čvančarová	499 405 707	cvancarovavlasta@muvrchlabi.cz
Liberecký kraj			
Krajský úřad	Pavla Mikešová	485 226 453	pavla.mikesova@kraj-lbc.cz
Česká Lípa	Anna Machaňová, DiS.	487 881 215	machanova@mucl.cz
Frydlant	Zuzana Novotná	488 886 910	zuzana.novotna@mu-frydlant.cz
Jablonec nad Nisou	Bc. Jakub Šrýtr	483 357 284	srytr@mestojablonec.cz
Jilemnice	Jana Nonnerová	481 565 135	nonnerova@mesto.jilemnice.cz
	Ing. Petra Fišerová	481 565 135	fiserovapetra@mesto.jilemnice.cz
Liberec	Bc. Petra Kolocová	485 244 897	kolocova.petra@magistrat.liberec.cz
Nový Bor	Ing. Štěpánka Janatová	487 712 329	sjanatova@novy-bor.cz
Semily	Mgr. Roman Hedvičák	481 629 232	hedvicak@mu.semily.cz
Tanvald	Monika Brezarová	483 369 556	mbrezarova@tanvald.cz
Turnov	Mgr. Jakub Rám	481 366 758	j.ram@mu.turnov.cz
Železný Brod	Martin Řehák	483 333 977	m.rehak@zelbrod.cz
	Dana Picková	483 333 981	d.pickova@zelbrod.cz
Moravskoslezský kraj			
Krajský úřad	Bc. Tomáš Lasák	595 622 105 737 795 886	tomas.lasak@msk.cz
Bílavec	Bc. Ladislava Skopalová	556 414 230	ladislava.skopalova@bilavec.cz
Bohumín	Eva Lízoková	596 092 174	lizzokova.eva@mubo.cz
Bruntál	Alena Kvapilová	554 706 233	alena.kvapilova@mubruntal.cz
	Lenka Vávrová	554 706 392	lenka.vavrova2@mubruntal.cz
Český Těšín	Ing. Jana Černilová	553 035 303	cernilova@tesin.cz
Frenštát pod Radhoštěm	Danuše Kavková	556 833 153 724 146 011	danuse.kavkova@mufrenstat.cz
Frydek-Místek	Ing. Šárka Gilarová	558 609 488	Gilarova.Sarka@frydek-mistek.cz
	Ing. Blanka Kalenská		kalenska.blanka@frydek-mistek.cz
Frydlant nad Ostravicí	Bc. Aneta Maralíková, DiS.	558 604 128	amaralikova@frydlantno.cz
Havířov	Bc. Václav Swierczyna	728 032 178	swierczyna.vaclav@havirov-city.cz
Hlučín	Eva Dedková	595 020 231	dedkova@hlucin.cz
Jablunkov	Jana Lancová, DiS.	558 340 625	jana.lancova@jablunkov.cz
Karviná	Andrea Szakal	596 387 299	andrea.szakal@karvina.cz
Kopřivnice	Bc. Dušan Bartošák	556 879 458	dusan.bartosak@koprivnice.cz
Kravaře	Michal Hlaváč	553 777 948	michal.hlavac@kravare.cz
Krnov	Bc. Pavel Jachymčák, DiS.	554 697 225	pjachymcak@mukrnov.cz
Nový Jičín	Ing. Lumír Baláryň	556 768 304	lumir.balaryn@novyjicin.cz
Odry	Bc. Radim Kravčenko	556 768 168	radim.kravcenko@odry.cz
Opava	Ivana Dzimbaníková	553 756 251	ivana.dzimbanikova@opava-city.cz
Orlová	Margit Plívová	596 581 241 724 357 346	margit.plivova@muor.cz
Ostrava	Mgr. Marie Velebová, DiS.	599 442 412	marie.velebova@ostrava.cz
	Ing. Jaroslav Krč	599 442 012 736 440 035	jaroslav.krc@ostrava.cz
Rýmařov	Leona Pleská	554 254 160	pleska.leona@rymarov.cz
Třinec	Romana Ševečková	558 306 195	romana.seveckova@trinecko.cz
Vitkov	Ing. Jiří Říška	556 312 240	riska@vitkov.info
	Ing. Hana Kiššová	556 312 243	kissova@vitkov.info
Olomoucký kraj			
Krajský úřad	Svatava Grygarová, DiS.	585 508 434	s.grygarova@olkraj.cz
Hranice	Mgr. Vojtěch Bušina	581 828 110	vojtech.busina@mesto-hranice.cz
	Mgr. Martina Cvešperová	581 828 113	martina.cvesperova@mesto-hranice.cz
Jeseník	Mgr. Radim Otýpka	584 498 401 601 698 089	radim.otypka@mujes.cz
Konice	Mgr. Martin Malý	582 401 433	martin.maly@konice.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Lipník nad Bečvou	Irena Oblouková	581 722 307	obloukova@mesto-lipnik.cz
Litovel	Bc. Dita Bednářová	585 153 126	asistentka@mestolitovel.cz
Mohelnice	Mgr. Markéta Pěnkavová	583 452 101	penkavovam@mohelnice.cz
Olomouc	Zdena Tomková	588 488 128	zdena.tomkova@olomouc.eu
	Iveta Dašková	602 276 852	daskova@hrbitovyolomouc.cz
Prostějov	Simona Šubrtová	582 329 368	simona.subrtova@prostejov.eu
Přerov	Ing. arch. Klára Koryčanová	581 268 234	klara.korycanova@prerov.eu
Šternberk	Bc. Tibor Chmelo	585 086 592 733 423 722	chmelo@sternberk.cz
Šumperk	Antonín Linet, DiS.	583 388 610	antonin.linet@sumperk.cz
Uničov	Josef Kovařík	585 088 331	jkovarik@unicov.cz
Zábřeh	Miluše Odstrčilová	583 468 221	miluse.odstrcilova@muzabreh.cz
Pardubický kraj			
Krajský úřad	Jana Hanzlíková	466 026 321	jana.hanzlikova@pardubickykraj.cz
Česká Třebová	Mgr. Jindra Jansová	465 500 143	jindra.jansova@ceska-trebova.cz
Hlinsko	Bc. Věra Štveráková	469 326 135	stverakova@hlinsko.cz
Holice	Marcel Židek	466 741 212	zidek@mestoholice.cz
Chrudim	Kateřina Zelená	469 657 451	katerina.zelena@chrudim-city.cz
Králíky	Bc. Martina Kolínská	465 670 755	m.kolinska@kraliky.eu
Lanškroun	Marie Heinrichová	465 385 276	marie.heinrichova@lanskroun.eu
Litomyšl	Marcela Quaiserová	461 653 397	marcela.quaiserova@litomyse.cz
Moravská Třebová	Veronika Černochová	461 353 138	vcernochova@mtrebova.cz
Pardubice	Bc. Zdeněk Tobiaš	466 859 724	zdenek.tobias@mmp.cz
Políčka	Božena Havranová	461 723 824	havranova@policka.org
Přelouč	Bc. Marcela Slavíková	466 094 183	marcela.slavikova@mestoprelouc.cz
Svitavy	Štěpánka Sehnalová	731 174 850	stepanka.sehnalova@svitavy.cz
Ústí nad Orlicí	Ing. Dana Kličková	465 514 306	klickova@muuo.cz
Vysoké Mýto	Radka Fendrychová	465 466 138	radka.fendrychova@vysoke-myto.cz
Žamberk	Ing. Jana Tancibudková, DiS.	465 670 310	J.Tancibudkova@zamberk.eu
Plzeňský kraj			
Krajský úřad	Ing. Milan Jenčík	377 195 007	milan.jencik@plzensky-kraj.cz
Blatná	Mgr. Kateřina Hájková	371 516 166	katerina.hajkova@mublatna.cz
Domažlice	Mgr. Hynek Šlais	379 719 123	slais@mesto-domazlice.cz
Horažďovice	František Kříž	371 430 524	kriz@muhorazdovice.cz
Horšovský Týn	Mgr. Dana Horažďovská, DiS.	724 185 874	d.horazdovska@muht.cz
Klatovy	Ing. Petr Ruhsam	376 347 161 602 115 958	pruhsam@mukt.cz
Kralovice	Ing. Renáta Kubíková	373 300 280	kubikova.renata@kralovice.cz
Nepomuk	Mgr. Martina Ambrosova	371 519 743	martina.ambrosova@urad-nepomuk.cz
Nýřany	Mgr. Daniel Homolka	377 168 028	daniel.homolka@nyrany.cz
Plzeň	Mgr. Roman Matoušek, MBA, MSc.	378 032 424 724 602 816	matousekr@plzen.eu
	Ivana Rapčanová	378 033 992	rapcanova@plzen.eu
Přeštice	Mgr. Jiří Sankot	379 304 561 724 981 879	sankot@prestice-mesto.cz
Rokycany	Soňa Šimice	371 706 222	ssimice@rokycany.cz
Stod	Ing. Ladislav Podhorec	379 209 405 722 065 456	podhorec@mestostod.cz
Stříbro	Bc. Libuše Zahradníčková, DiS.	374 801 233	zahradnickova@mustribro.cz
Sušice	Mgr. Bc. Helena Chmelíková, DiS.	376 540 108 724 164 828	hchmelikova@mususice.cz
Tachov	Mgr. Vlasta Kohútová	374 774 295	vlasta.kohutova@tachov-mesto.cz
Středočeský kraj			
Krajský úřad	Bc. Aneta Krombholzová	257 280 862	krombholzova@kr-s.cz
Benešov	Mgr. Ilona Přenosilová	317 754 165	prenosilova@benesov-city.cz
Beroun	Bc. Kamil Choc	311 654 150	spr@muberoun.cz
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	Bc. Hana Zíková	326 909 135 734 432 929	hana.zikova@brandysko.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Čáslav	Iveta Heizmanová	327 300 135	heizmanova@meucaslav.cz
Černošice	Bc. Richard Řezáč	221 982 486	richard.rezac@mestocernosice.cz
	Mgr. Štefan Fábry	221 982 113 725 424 644	stefan.fabry@mestocernosice.cz
Český Brod	Mgr. Klára Uldrichová, MPA	321 612 141 731 519 149	uldrichova@cesbrod.cz
	PhDr. Vladimír Jakub Mrvík	607 875 713	mrvik@muzeumkolin.cz
Dobříš	Mgr. Zdeňka Pöschlová	318 533 356	poschlova@mestodobris.cz
Hořovice	Eva Podubecká	311 545 329	odpady@mesto-horovice.cz
Kladno	Jana Mouchová	312 604 374	jana.mouchova@mestokladno.cz
Kolín	Ing. Jana Vyšanská	321 748 233	jana.vysanska@mukolin.cz
Kralupy nad Vltavou	Ing. Alena Nová	315 739 883	alena.nova@mestokralupy.cz
Kutná Hora	Ing. Věra Žáčková	327 710 210	zackova@mu.kutnahora.cz
Lysá nad Labem	Bc. Biana Šejvlová	325 510 295	biana.sejvlova@mestolysa.cz
Mělník	Mgr. Markéta Fošumová, Ph.D.	315 635 342	m.fosumova@melnik.cz
Mladá Boleslav	Lucie Vernerová	326 716 166	vernerova@mb-net.cz
Mnichovo Hradiště	Bc. Marcela Dražilová	326 776 730	marcela.drazilova@mnhradiste.cz
	Bc. Jana Vrabcová	326 776 731	jana.vrabcova@mnhradiste.cz
Neratovice	Monika Burdychová	315 650 465	monika.burdychova@neratovice.cz
	Mgr. Michaela Kučerová	315 650 449 605 953 497	michaela.kuceroval@neratovice.cz
Nymburk	Eva Markusová, DiS.	325 501 562	eva.markusova@meu-nbk.cz
Poděbrady	Mgr. akad. arch. Radka Kurčíková, DiS., Ph.D.	325 600 271	kurcikova@mesto-podebrady.cz
	Bc. Jana Kratochvílová	325 600 232	kratochvilova.jana@mesto-podebrady.cz
Příbram	Bc. Dana Máchová	318 402 572 724 178 196	dana.machova@pribram.eu
Rakovník	Bc. Barbora Knorová	313 259 201	bknorova@murako.cz
	Veronika Sklenářová	313 259 207	vsklenarova@murako.cz
Říčany	Monika Mičková	323 602 665	monika.mickova@ricany.cz
Sedlčany	Jan Kundrlík	314 002 972 724 186 580	kundrlík@mesto-sedlcany.cz
Slaný	Mgr. Martina Kubánková	312 511 270 724 227 346	kubankova@meuslany.cz
Vlašim	Bc. Drlík Ondřej	313 039 358	ondrej.drlík@mesto-vlasim.cz
Votice	Jana Kořínková	317 830 132	jana.korinkova@votice.cz
Ústecký kraj			
Krajský úřad	Bc. Ilona Mistrová	475 657 126	mistrova.i@kr-ustecky.cz
	Ing. Lucie Doležalová	475 657 472	dolezalova.l@kr-ustecky.cz
Bílina	Bc. Martina Tučková	417 810 848	tuckova@bilina.cz
Děčín	Kamila Malisová	412 591 221	kamila.malisova@mmdecin.cz
Chomutov	Mgr. Lucie Gregorová, DiS.	474 637 192 606 648 735	l.gregorova@chomutov.cz
Kadaň	Martin Poláček Apolen	474 343 104	velitel.jpokadan@seznam.cz
Litoměřice	Ivona Hohenbergerová	416 916 183 734 783 317	ivona.hohenbergerova@litomerice.cz
Litvínov	Dan Píca	476 767 834	pica@mulitvinov.cz
Louny	Věra Hrynčuková	415 621 211 603 192 325	v.hryncukova@mulouny.cz
Lovosice	Robert Pačha	416 571 279	robert.pacha@meulovo.cz
Most	Mgr. Pavel Šíp	476 448 420 602 232 994	Pavel.Sip@mesto-most.cz
	Miluše Laštovková, DiS.	476 448 205 732 632 821	Miluse.Lastovkova@mesto-most.cz
Podbořany	Mgr. Erich Knoblauch	415 237 535	knoblauch@podborany.net
Roudnice nad Labem	Ing. Dana Popelková	416 850 131 725 466 271	dpopelkova@roudnicehl.cz
Rumburk	Jaroslava Škrková	412 356 266	jaroslava.skrkova@rumburk.cz
Teplice	Bc. Veronika Proňková	417 510 567	pronkova@teplce.cz
Ústí nad Labem	Bc. Karel Ederer	475 271 884	karel.ederer@mag-ul.cz

ORP	Kontaktní osoby	Telefon	e-mail
Varnsdorf	Jiří Sucharda	417 545 134 602 104 570	jiri.sucharda@varnsdorf.cz
Žatec	Ing. Petra Šilhavá	415 736 453	silhava@mesto-zatec.cz
	Ing. Jana Červená	415 736 458	cervena@mesto-zatec.cz
Kraj Vysočina			
Krajský úřad	Mgr. Daniel Trtík	564 602 444	trtik.d@kr-vysocina.cz
Bystřice nad Pernštejnem	Dana Padrtková	566 590 324	dana.padrtkova@bystricenp.cz
Havlíčkův Brod	Martin Stehno	569 497 273	mastehno@muhb.cz
Humpolec	Iva Vacatová	565 518 124	iva.vacatova@mesto-humpolec.cz
Chotěboř	Tereza Karasová	569 641 133	karasova@chotebor.cz
Jihlava	Bc. Kateřina Vítková	565 592 311	katerina.vitkova@jihlava-city.cz
Moravské Budějovice	Lenka Dohnalová	568 408 330	ldohnalova@mbudejovice.cz
Náměšť nad Oslavou	Mgr. Eliška Pavlíková	568 619 141	pavlikova@mesto-namest.cz
Nové Město na Moravě	Bc. Jana Mrkvíčková	566 598 403	jana.mrkvickova@meu.nmnm.cz
Pacov	Ing. Radek Hora	565 455 117	hora@mestopacov.cz
Pelhřimov	Lenka Římalová	565 351 156 778 741 701	rimalova.l@mupe.cz
Světlá nad Sázavou	Bc. Klára Menšíková	569 496 684	mensikova@svetlans.cz
Telč	Ing. arch. Ivana Krejčová	567 112 426	ivana.krejcova@telc-etc.cz
Třebíč	Ing. Zdeňka Vlčanová	568 805 153	zdenka.vlcanova@trebic.cz
	Pavla Zachovalová, DiS.	568 896 197	pavla.zachovalova@trebic.cz
Velké Meziříčí	Ing. Lucie Volfová	566 781 206	volfova@velkemezirici.cz
Žďár nad Sázavou	Mgr. Zuzana Vostrejšová	566 688 199	zuzana.vostrejsova@zdarns.cz
Zlínský kraj			
Krajský úřad	Ing. Bedřich Štekl	577 043 558 731 555 136	bedrich.stekl@zlinaskykr.cz
Bystřice pod Hostýnem	Milan Hrdlička	573 501 958	milan.hrdlicka@mubph.cz
	Ing. Anastázie Krahulcová	573 501 945	anastazie.krahulcova@mubph.cz
Holešov	Mgr. Ilona Augusti	573 521 550	ilona.augusti@holesov.cz
Kroměříž	Lubomír Fila	573 321 165	lubomir.fila@mesto-kromeriz.cz
Luhačovice	Ing. Milan Levkov	577 197 451	levkov@luhacovice.eu
		724 190 305	
Otrokovice	Mgr. Daniela Janásková	577 680 460	janaskova@muotrokovice.cz
Rožnov pod Radhoštěm	Mgr. Lenka Oršulová	571 661 173	lenka.orsulova@roznov.cz
	Ing. Helga Hrnová	571 661 153	helga.hrnova@roznov.cz
Uherský Brod	Elen Fremlová	572 805 211	elen.fremlova@ub.cz
Uherské Hradiště	Ing. Jaroslav Vávra	572 525 252	jaroslav.vavra@mesto-uh.cz
Valašské Klobouky	Mgr. Jarmila Šuráňová, Ph.D.	577 311 122	suranova@mu-vk.cz
Valašské Meziříčí	Bc. Petr Zajíc	571 674 654	petr.zajic@muvalmez.cz
Vizovice	Mgr. Petr Dostál	777 471 120	petr.dostal@vizovice.eu
Vsetín	Irena Zvonková	571 491 332	irena.zvokova@mestovsetin.cz
Zlín	Bc. Jiří Šrámek	577 630 324	jirisramek@zlin.eu

Poděkování

Naše velké díky patří všem věrným kolegům z krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností za jejich pečlivou a mnohdy obětavou práci na poli evidence či koordinace péče o válečné hroby.

Rovněž děkujeme přidělcům obrany, velvyslancům, honorárním konzulům a dalším spolupracujícím zástupcům diplomatického sboru. V neposlední řadě musíme poděkovat partnerům z řad spolků, soukromých iniciativ a dobrovolníků, zkrátka všem, kteří se společně s námi podílejí na naplňování našeho poslání.

Věříme, že dosavadní úspěšnou spolupráci budeme i nadále plodně rozvíjet, protože naše mise nikdy nekončí.

Na vyhotovení Výroční zprávy spolupracovali:

plk. Ing. Robert Speychal, ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby

PhDr. Pavel Kugler, Ph.D., zástupce ředitele odboru pro válečné veterány a válečné hroby

Ing. Pavel Filipek, odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Bc. Vladimíra Habrová, odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Mgr. Adam Hájek, odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Mgr. Lukáš Havel, odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Mgr. Vlastimil Kříšťan, odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Mgr. Petr Hažmuka, odbor pro válečné veterány a válečné hroby

Kontakty

Ministerstvo obrany ČR

Odbor pro válečné veterány a válečné hroby, Náměstí Svobody 471

160 01 Praha 6 – Bubeneč, datová schránka: hjyaavk

tel.: 973 225 901, e-mail: valecne.hroby@mo.gov.cz

web: <https://valecne.hroby@mo.gov.cz>

Dále nás naleznete na:

FB Válečné hroby – Ministerstvo obrany, War Graves MoD

X Odbor pro válečné veterány MO ČR, War Veterans MoD

FOTO: MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY®

© Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2026

VŠECHNA PRÁVA VYHRAZENA

Ministerstvo
obraný

